НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	**Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка**
Освітня програма	**47914 Історія та археологія**
Рівень вищої освіти	**Доктор філософії**
Спеціальність	**032 Історія та археологія**

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – https://naqa.gov.ua/

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	**158**
Повна назва ЗВО	**Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка**
Ідентифікаційний код ЗВО	**02125674**
ПІБ керівника ЗВО	**Шеремет Олег Семенович**
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	**http://chnpu.edu.ua**

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

https://registry.edbo.gov.ua/university/158

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	**47914**
Назва ОП	**Історія та археологія**
Галузь знань	**03 Гуманітарні науки**
Спеціальність	**032 Історія та археологія**
Спеціалізація (за наявності)	*відсутня*
Рівень вищої освіти	**Доктор філософії**
Тип освітньої програми	**Освітньо-наукова**
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	**Магістр (ОКР «спеціаліст»)**
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	**Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О. М. Лазаревського**
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	**кафедра історії України, археології та краєзнавства; кафедра всесвітньої історії та міжнародних відносин**
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	**вул. Гетьмана Полубока, 53, Чернігів, Чернігівська область**
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	*не передбачає*
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	***відсутня***
Мова (мови) викладання	**Українська**
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	**5707**
ПІБ гаранта ОП	**Гринь Олена Володимирівна**
Посада гаранта ОП	**Доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства**
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	**ohryn@naqa.gov.ua**
Контактний телефон гаранта ОП	**+38(050)-277-09-70**
Додатковий телефон гаранта ОП	**+38(073)-322-84-88**

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	4 р. 0 міс.
очна вечірня	4 р. 0 міс.
заочна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та ліцензійний обсяг за ОП

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року			У тому числі іноземців		
			ОД	*ОВ*	*З*	*ОД*	*ОВ*	*З*
1 курс	2024 - 2025	1	1	0	0	0	0	0
2 курс	2023 - 2024	4	4	0	0	0	0	0
3 курс	2022 - 2023	6	3	0	2	0	0	0
4 курс	2021 - 2022	4	4	0	0	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	*програми відсутні*
перший (бакалаврський) рівень	**24810 Регіональна історія України** **40274 Історія та археологія** **20927 Історія України** **24808 Європейські студії** **24811 Країнознавство та міжнародний туризм** **57544 Історія та сучасні практики міжнародних відносин** **20928 Експертиза культурно-історичних цінностей**
другий (магістерський) рівень	**24802 Регіональна історія України** **40563 Історія та археологія** **24801 Європейські студії** **24803 Країнознавство та міжнародний туризм** **6460 Історія України** **7321 Етнологія** **7539 Всесвітня історія** **7543 експертиза культурно-історичних цінностей**
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	**47914 Історія та археологія**

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	45501	16228
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	44827	16228
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	674	0

Приміщення, здані в оренду	591	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:
- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	*Освітньо-наукова програма_032.pdf*	U8swrIw1foSVf3cwD9q26jJnHxQAGXBe6oF5aedqZE0=
Навчальний план за ОП	*Навчальний план.pdf*	j8MgJ6r5PuymhbtTBCF7ACAHos2rwM1ThAMCoOel50s=
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	*Пропозиції роботодавців.pdf*	Z+jchSF1Nr1x/sex8NGxQfxRhvZfFlU+qcOLTSdyrfM=
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	*Таблиця відповідності публікацій наукових керівників тематикам досліджень аспірантів.pdf*	JEz9KnD3TyZf99lqMDxj+J2BNAylljI5la1Z20ntCxM=

1. Проєктування освітньої програми

Чи освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти? Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Стандарт вищої освіти відсутній. ПРН відповідають 8-му рівню Національної рамки кваліфікації (https://mon.gov.ua/; https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text). Дескриптор «Знання»: набуття здобувачами концептуальних, методологічних знань в галузі/на межі галузей знань/професійної діяльності – ПРН 1– 2; ПРН 2–5, 7–8, 12–13 – дескриптори «Уміння/навички»: спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення, переоцінки вже існуючих знань, професійної практики. ПРН 4–6, 10–11, 14 – дескриптор «Уміння/навички»: започаткування, планування, реалізації, коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням академічної доброчесності; ПРН 1–3, 5 – дескриптор «Уміння/навички»: критичний аналіз, оцінка, синтез нових, комплексних ідей. Дескриптори «Комунікація»: вільне спілкування з питань про сфери наукових, експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому»; використання академічної української й іноземної мови у професійній діяльності, дослідженнях – ПРН 7–11, 13–14; дескриптор «Відповідальність і автономія»: демонстрація здобувачем значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічної, професійної доброчесності, постійна відданість розвитку нових ідей/процесів у передових контекстах професійної, наукової діяльності – ПРН 3, 8, 10–11, здатність здобувача до безперервного саморозвитку, самовдосконалення – ПРН 15.

Чи зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності)?

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія для третього рівні вищої освіти (доктор філософії) відсутній.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін (стейкголдерів)?
- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Здобувачі зацікавлені стати конкурентоспроможними фахівцями, здатними продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми науково-педагогічної та дослідницько-інноваційної діяльності за спеціальністю. Щороку проводиться опитування у формі анкетування (https://cutt.ly/nroMdX8p). Під час формування цілей та програмних результатів навчання були враховані їхні інтереси (результати опитування здобувачів вищої освіти за 2021-2022

навчальний рік: https://cutt.ly/5roMf6yQ; за 2022-2023 навчальний рік: https://cutt.ly/XroMgnIw; 2023-2024 навчальний рік: https://cutt.ly/yroMgFVx; результати опитування випускників ОНП: https://cutt.ly/groMg7CQ).
При формуванні переліку ОК і ВК було враховано необхідність поглиблення знань, формування компетентностей, здатних забезпечити ефективне виконання здобувачем завдань інноваційного характеру з використання сучасних технологій і новітніх методик. Відповідно до пропозицій випускників було розширено перелік програмних результатів навчання. Освітню складову було зосереджено на перших 2 роках навчання, проходження педагогічної та науково-дослідної практик – на 3 році навчання. Такі зміни дали можливість здобувачам під час 4 року навчання зосередитись на завершенні написання та захисті дисертаційних досліджень.
При оновленні змісту ОНП проводяться розширені засідання групи забезпечення спеціальності із залученням здобувачів, на якому висловлюються та обговорюються пропозиції щодо внесення змін.

- роботодавці

Науковий і професійний потенціал роботодавців використовується для перегляду та модернізації ОНП, аналізу навчальних планів, проведення наукових досліджень аспірантів. Обговорення ОНП з роботодавцями здійснюються шляхом залучення їх до освітнього та наукового процесу під час проведення спільних навчальних, навчально-методичних та наукових заходів.
Проводилося опитування роботодавців ОНП (https://cutt.ly/JroM9EDk), результати якого були розглянуті на засіданні кафедр історії України, археології та краєзнавства і кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин (протокол № 9 від 24 червня 2022 р.) і враховані під час формулювання цілей та програмних результатів ОНП. Роботодавцями рекомендовано при перегляді та розробці ОНП додати ОК, спрямовані на формування фахових компетентностей, збільшити обсяг практичної підготовки, покращити якість та обсяги викладання української та англійської мов. Пропозиції було враховано в ОНП. Відповідно до рекомендацій стейкголдерів, було запроваджено ОК «Музейна археологія».
Роботодавці залучаються до перегляду ОНП (у 2021-2022 навчальному році – Лисенко І.В., Реброва Н.Б., Чебоненко С.О.; у 2023-2024, 2024 -2025 начальних роках – Лисенко І.В., Реброва Н.Б., Блакитний М.).
Відгуки роботодавців за 2024-2025 навчальний рік є в цілому позитивними щодо якості освіти за ОНП (https://cutt.ly/ZroM8qki).

- академічна спільнота

Учасники освітнього процесу активно взаємодіють з українською та закордонною академічною спільнотою: беруть участь у роботі міжнародних, всеукраїнських та регіональних конференцій, форумів, вебінарів та інших заходів, які організовуються науковими установами, проходять стажування, входять до редакційних колегій наукових часописів («Сіверянський літопис», «Ніжинська старовина», «Вісник» Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка), є рецензентами фахових історичних видань («Сторінками історії»), долучаються до роботи спеціалізованих вчених рад (ДФ 79.053.003, ДФ 79.053.004, ДФ 79.053.005).
Інтереси академічної спільноти НУЧК враховані через участь в обговоренні та ухваленні рішень на засіданнях кафедри історії України, археології та краєзнавства, кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, вчених рад інституту, університету (розгляд та затвердження ОНП, НП), відділу забезпечення якості освіти (відповідність структури та змісту ОНП спеціальності, діагностування якості надання освітніх послуг, забезпечення академічної свободи у викладанні ОК, результати опитувань тощо). Створено оптимальні умови для співпраці з представниками вітчизняних ЗВО, наукових установ. Відповідно до пропозицій академічної спільноти було приділено увагу посиленню дослідницьких компетентностей, зокрема, запроваджено дисципліну «Інструментарій історичного дослідження», що сприятиме оволодінню здобувачами освіти сучасним дослідницьким інструментарієм історика.

- інші стейкхолдери

Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О. М. Лазаревського активно співпрацює з ОКПНЗ «Чернігівська Мала академія наук учнівської молоді» (викладачі є членами журі обласного етапу конкурсу-захисту учнівських робіт МАН, здійснюють керівництво їх написанням та наукове консультування, спільно проводять науково-практичні конференції), професійними об'єднаннями та громадськими організаціями (Чернігівська обласна організація Національної спілки краєзнавців України, Чернігівське регіональне відділення «Спілки археологів України», Українська асоціація усної історії, ГО «Спілка жінок Чернігівщини», ГО «Вектор плюс» та інші). Викладачі, які працюють на ОНП, активно взаємодіють з органами місцевої влади, зокрема, входять до Консультативної ради з питань охорони культурної спадщини при Департаменті культури і туризму, національностей та релігій ЧОДА. Інформування громадськості про цілі і програмні результати навчання відбувається через інтернет-ресурси та засоби масової інформації. Пропозиції стейкголдерів були враховані при формулюванні фахових компетентностей та програмних результатів навчання.

Чи мета освітньої програми відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти?

Мета ОП відповідає місії і стратегії ЗВО. «Стратегія розвитку НУЧК на 2022-2026 рр.» затверджена рішенням Вченої ради (протокол № 6 від 29.12.2021 р.).
(https://drive.google.com/file/d/0ByJ_WEFXldX_Wjc2aFFsZ09idW8/view?resourcekey=0-uEgve0-CH84CEM69viV5Sg).
Фокус ОНП, її змістова сутність, форми, методи навчання узгоджується з місією ЗВО у таких напрямах як забезпечення сучасної, якісної й доступної освіти шляхом передачі здобувачам знань і досвіду викладачів, формування компетентностей, розвиток новітніх наукових, освітніх технологій; підготовка висококваліфікованих кадрів, здатних до практичної реалізації отриманих знань, умінь, компетентностей в освіті, науці й виробництві; розвиток творчого наукового потенціалу здобувачів, у тому числі через самоосвіту, саморозвиток, самовдосконалення особистості; формування особистості як носія інтелектуального й інноваційного потенціалу;

упровадження трансферу знань, технологій для інноваційного розвитку НУЧК як лідера освітньої галузі регіону. Мета ОНП чітко узгоджується зі стратегіями ЗВО у сферах: освітянській (4.1.: п. 1–3, 6–8, 16–17, 19), науковій (4.2.: п. 1, 3–4, 6–8,), міжнародній (4.3.: п. 1, 4, 10), університетського менеджменту (4.4.: п. 1, 4–6), інформаційно-комунікаційного простору (4.7.: п. 3, 7–8,), іміджевої політики (4.8.: п. 1–2, 6, 9). Це підтверджується вивченням ОК, ВК, залученням аспірантів до наукових заходів, проходженням ними науково-педагогічної практики, комунікуванням гаранта і членів ОП зі стейкхолдерами.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки і спеціальності?

Мета ОНП та її ПРН відповідають пріоритетним напрямам наукових досліджень, визначеним державними нормативними документами. Постанова Кабінету Міністрів України № 476 від 30 квітня 2024 р. затверджує перелік пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень, серед яких – національна безпека (https://cutt.ly/AroM5SIi) (ПРН 12). Наказом Міністерства освіти і науки України № 109 від 3 лютого 2022 р. затверджено тематику досліджень на 2022–2026 рр. (https://cutt.ly/YroM6vbc), у тому числі дослідження суспільства, культури та гуманітарних наук (ПРН 2 та ПРН 13).
Програма відповідає тенденціям розвитку науки: формує у здобувачів наукове світобачення (ПРН 1); передбачає опанування новітніми науковими теоріями (ПРН 2); спрямована на інноваційність та розвиток дослідницьких компетентностей (ПРН 3, ПРН 4), забезпечує оволодіння сучасними методами аналізу історичних джерел (ПРН 5), засвоєння методологічного інструментарію (ПРН 6); передбачає опанування навичок роботи з базами даних, використання наукометричних платформ, ІКТ (ПРН 7, 8), що важливо для наукової діяльності у глобальному просторі тазабезпечує конкурентоспроможність у цифрову епоху. ОНП сприяє інтернаціоналізації науки через розвиток навичок міжнародної комунікації, вивчення іноземної мови (ПРН 9, ПРН 10). Приділено увагу формуванню педагогічних компетентностей, що забезпечує якісну передачу наукового досвіду та розвиток національної наукової еліти (ПРН 11).

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці, галузевого та регіонального контексту?

ОНП програма враховує потребу у конкурентноспроможних докторах філософії, необхідних для реалізації національних та міжнародних наукових проєктів і здатних якісно здійснювати науково-педагогічну діяльність (ПРН 2, 5, 12). Історико-туристичний потенціал Чернігівщини зумовлює потребу у фахівцях у наукових установах, музеях, архівах. Ринок праці потребує експертів із цифрової гуманітаристики (ПРН 7, 8), з міжнародної наукової співпраці (ПРН 9, 10). При розробці ОНП враховували необхідність оптимального співвідношення наукової та освітньої складових, теоретичної та практичної з огляду на тенденції розвитку ринку праці.
Галузевий контекст ОНП збігається зі змістом спеціальності, відображений у тематиці наукових досліджень та впровадженні наукових результатів і врахований у ПРН 6, 7, 8. Він враховується через дослідження історичної спадщини України, національної пам'яті, що узгоджується з державними пріоритетами (Постанова КМУ https://cutt.ly/AroM5SIi, Наказ МОН https://cutt.ly/YroM6vbc).
Регіональний контекст узгоджений зі «Стратегією сталого розвитку Чернігівської області на період до 2027 р.» (https://cutt.ly/mro1oedG), у якій наголошено на потребі ринку праці у кваліфікованих науково-педагогічних кадрах. Враховано можливість працевлаштування випускників ОНП у музеях, заповідниках, архівах та інших установах Чернігівської області, моніториться інформація, представлена Чернігівським обласним центром зайнятості. Регіональний контекст врахований у формулюванні пункту 4 ОНП, ПРН 3, 9, 10, 12 та мети.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм?

Здійснюється системний моніторинг ОНП вітчизняних ЗВО, котрі займаються підготовкою фахівців третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності «Історія та археологія»: Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, Київського університету імені Бориса Грінченка, Харківського національного університету імені В. Каразіна, Ніжинського державного університету імені М. Гоголя. Було враховано їх досвід у формулюванні мети ОНП, ПРН 10, 14, які стосуються питань оприлюднення, поширення, популяризації результатів наукової діяльності в Україні, структури наукової галузі, вищої освіти в Україні.
ОНП спирається на методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти (наказ МОН України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584).
Науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання навчальних дисциплін ОП, проходять стажування у закладах вищої освіти; беруть участь у конференціях та ін. заходах, в ході яких відбувається обмін досвідом з питань підготовки докторів філософії зі спеціальності «Історія та археологія».

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних іноземних освітніх програм?

ОНП враховує принципи Європейського дослідницького простору, які відображені у Пакті з досліджень та інновацій в Європі (2021) про етику та доброчесність досліджень та інновацій, свободу наукових досліджень, рівні можливості для всіх. Особливий акцент зроблено на міждисциплінарності, цифрових технологіях, міжнародній мобільності та академічній доброчесності (ПРН 7, 8, 9, 10, 13).
У процесі формування та реалізації ОНП враховано також досвід аналогічних іноземних докторських програм (PhD), передусім тих закладів вищої освіти, у яких пройшли стажування або взаємодіють науково-педагогічні працівники, задіяні на ОНП: Варшавського університету (Польща), Куявського університету (Польща), університету

м. Даугавпілс (Латвія), Університету імені Альдо Моро в Барі (Італія). Вивчається досвід ОНП інших закладів вищої освіти: Лодзького університету (Польща), Карлова університета у Празі (Чехія), Університету «Нижній Дунай» Румунія (м. Галац); Ризького технічного університету (Рига, Латвія) щодо концептуальних підходів до підготовки здобувачів ступеня доктор філософії в аспекті організації науково-дослідної та науково-педагогічної роботи (ПРН 9, 10, 14); структурування та змісту ОК; підходів до використання сучасних інформаційних технологій та матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності (ПРН 8, 9).
ННІ історії має значний досвід реалізації проєктів програми Erasmus+ напряму Jean Monnet. Задіяні у проектній діяльності науково-педагогічні працівники (Дятлов В.О., Соломенна Т.В., Кеда М.К., Острянко А.М., Стрілюк О.Б.) вивчають і адаптують для потреб ОНП кращі практики викладання у європейських університетах.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

60

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

0

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

18

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Предметною областю ОНП Історія та археологія є історія людства в усіх його проявах. Її зміст повністю відповідає предметній області заявленої спеціальності, забезпечуючи здобувачів фундаментальними знаннями, методологічними підходами, практичними навичками та міждисциплінарною підготовкою для здійснення наукової та освітньої діяльності. Наявність ОК «Інструментарій історичного дослідження» (ПРН 2, 5, 6), «Музейна археологія» (ПРН 12), «Україна – ЄС: історія взаємин» (ПРН 2, 9) свідчать про фахову відповідність дисциплін предметній області спеціальності. На формування методологічної та дослідницької компетентності спрямовані ОК «Організація науково-дослідної роботи» та «Світова грантова система та управління науковими проєктами» (ПРН 3, 4, 7, 10), а також «Сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях» (ПРН 8). ОК «Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні» та «Українська мова у науково-педагогічній комунікації» формують комунікативні навички, необхідні для наукової діяльності, міжнародної співпраці та викладання (ПРН 9, 11). «Теоретичні засади організації освітнього процесу в закладах вищої освіти» готує здобувачів до викладання історичних дисциплін у ЗВО (ПРН 11, 14). «Сучасні теорії пізнання» – міждисциплінарний курс, що поглиблює розуміння історичної епістемології, критичного мислення, взаємозв'язку історії з філософією, соціологією (ПРН 6, 13).
Відповідно до пункту 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (затверджений Постановою КМУ № 261 від 23.03.2016) ОНП включає чотири компоненти, які забезпечують набуття таких компетентностей: 1) здобуття глибинних знань із спеціальності (032 Історія та археологія); 2) оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного світогляду; набуття універсальних навичок дослідник; 4) здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів наукової роботи українською та іноземною мовою.
Отже, ОНП містить дисципліни, що відповідають предметній області спеціальності, поєднуючи фундаментальну підготовку, методологічну базу, цифрові технології, педагогічну та наукову компетентність, міжнародну співпрацю. Це забезпечує комплексну підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних до дослідницької, викладацької, аналітичної та експертної діяльності в історичній та археологічній сфері.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Право на індивідуальну освітню траєкторію прописане у: Положенні про аспірантуру і докторантуру НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1PAR3zZK97mogKX7joOr1ZWOepHQ_LLEA/view), Положенні про дисципліни вільного вибору студентів у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/11knoTHvIKQ_oMJ9G5eqWp948pPpx_MYd/view), Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1-PiF1VRKoBVTep3ddoMg7LU_fRyLbWLu/view), Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1jToydfSpvadI801rivgxBmD2noeepW5C/view).
Індивідуальна траєкторія аспірантів передбачає вибір: 1) форми навчання (очна, заочна); 2) темпу здобуття освіти (можливі академічна чи соціальна відпустки за станом здоров'я, призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї, сімейними обставинами); 3) навчальних дисциплін (не менше 25 % загальної

кількості кредитів ЄКТС); 4) теми дисертації й наукового керівника (можливість їх змінювати); 5) місця проходження науково-педагогічної практики; 6) суб'єктів освітньої діяльності (внутрішня/міжнародна академічна мобільність: ступенева, кредитна).
Аспіранти вільні вимагати зарахувати сертифікати тестів TOEFL/International English Language Testing System чи сертифікат Cambridge English Language Assessment, на рівні С1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.
Дозволяється змінювати індивідуальний навчальний план за погодженням із науковим керівником.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Здобувачі можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін відповідно до Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1-PiF1VRK0BVTep3ddoMg7LU_fRyLbWLu/view, Положення про аспірантуру і докторантуру НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1PAR3zZK97mogKX7joOr1ZWOepHQ_LLEA/view) та Положення про дисципліни вільного вибору студентів у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/11kn0THvIKQ_oMJ9G5eqWp948pPpx_MYd/view).
Згідно з ними, індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін за вибором в обсязі не менш 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за
погодженням із своїм науковим керівником і керівником Інституту історії. Наявність вибіркових компонентів дозволяє набути здобувачам знання, уміння і навички у вузькій спеціалізації, релевантній для конкретного дослідження чи наукового напряму.
Вибір передбачається з 2 курсу, 3 семестру, за каталогом вибіркових дисциплін. Формується він на підставі пропозицій від кафедр, затверджується Вченою радою Інституту історії; щорічно переглядається у січні–лютому. Оновлення здійснюється відповідно до вимог й наукових інтересів здобувачів, аби вчасно задовольняти їхні потреби щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраною спеціальністю.
Протягом березня–квітня гарант, члени робочої групи ОНП, керівництво Інституту історії доводять до відома аспірантів перелік дисциплін за вільним вибором у межах кожного року навчання, знайомлять з порядком їх вивчення, організовують зустрічі з викладачами відповідних кафедр, забезпечують консультування з питань процедури обрання вибіркових компонентів.
Каталог для вибору та силабуси дисциплін у вільному доступі на веб-сайті Інституту історії (https://inst-hist.chnpu.edu.ua/aspirantura/; https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/katalog-vybirkovyh-dysczyplin-2023-2024-n.r.pdf).
Аспірати, ознайомившись з переліком дисциплін за вільним вибором, визначаються з власними уподобаннями, у квітні пишуть заяви про обрання ВК, подають у дирекцію Інституту історії. Означені дисципліни вписують у вибіркову частину індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти. Індивідуальний план дозволяється змінити, але за погодженням із науковим керівником, завідувачем кафедри де виконується наукова робота, та директором Інституту історії.
Засвоєння навчальних дисциплін відбувається на базі НУЧК або у рамках реалізації права на академічну мобільність – на базі інших ЗВО/наукових установ-партнерів.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

ОП і навчальний план уможливлюють практичну підготовку здобувачів, набуття компетентності для професійної діяльності – науково-педагогічна практика (ОК 11). На її проходження відведено 9 кредитів, на 3-му році навчання.
Засадничі принципи унормовані у Положенні про науково-педагогічну практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1KwBrO1I24s6YNIizraaOKPImw8cGW2yG/view), Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1-PiF1VRK0BVTep3ddoMg7LU_fRyLbWLu/view). Зміст практики прописано у робочій програмі (https://inst-hist.chnpu.edu.ua/aspirantura/), відповідальність за організацію покладено на наукового керівника і завідувача кафедрою, до якої прикріплений здобувач, безпосереднє керівництво – на наукового керівника. Базами для проходження є кафедра, де працює науковий керівник/випускаюча кафедра, аналогічний підрозділ іншого ЗВО (на вибір аспірантів), заклади, установи-партнери НУЧК.
Практика комплексного характеру, містить педагогічну компоненту, наукову з дослідницьким сегментом: участь аспірантів у науковій, науково-дослідній, організаційній роботі кафедр, до яких вони прикріплені. З огляду на це, здобувачі можуть засвоїти, виявити й передати набуті знання з методики навчання дисциплін за профілем підготовки, з педагогічної майстерності; опанувати компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності: ЗК 1–9; ФК 1–9, 12; досягти ПРН 1-8, 10-11, 14-15.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання

ОНП дозволяє забезпечити набуття аспірантами soft skills. Усі ОК націлені на розвиток уміння комунікувати усно, письмово (ОК 1, 2), працювати у команді, домовлятися, переконувати співрозмовника, контролювати емоції, формувати лідерські якості, відповідальність, дисциплінованість (ОК 3, 5, 9 11), критичне й креативне мислення (ОК 4, 6, 7, 8, 9, 10), навички самопрезентації (ОК 1, 2, 9), необхідної в умовах фахової конкуренції. Викладачі ОНП використовують різні методи проведення занять, контролю, засоби діагности успішності та якості навчання, створюють широке поле для формування й демонстрації соціально-комунікативних навичок.
Їхнє посилення відбувається через залучення здобувачів до наукових заходів, де можна попрактикуватися у самопрезентації, дотриманні дедлайнів, умінні публічно виступати, вести аргументований диспут, слухати, критично оцінювати доповіді колег, розуміти невербальні сигнали. З цією метою щорічно проводять в Інституті

історії науковий семінар аспірантів і магістрантів (крайній – IV, 4 грудня 2024 р.), наукову конференцію молодих учених і студентів (крайня – XXVII, 24 квітня 2024 р.).
Здобувачі беруть участь у міжнародних наукових заходах, на яких можна удосконалити спілкування іноземною мовою («Військові конфлікти у Європі XX – початку XXI ст.», 26 травня 2023 р., «Актуальні проблеми сучасної української медієвістики», крайня – X, 15 червня 2024 р., International Scientific Conference «Teaching and Learning EU: Challenges for Ukraine», 23–24 травня 2024 р.).

Продемонструйте, що зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Продемонструйте, що зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОНП має чітку структуру, що забезпечує логічний взаємозв'язок між освітніми компонентами та спрямована на досягнення мети й (ПРН). Освітні компоненти ОНП поділені на цикл загальної та професійної підготовки, які в сукупності становлять систему досягнення мети та програмних результатів навчання.
1. Програма має цілісну систему підготовки: фундаментальну теоретичну; методологічну та дослідницьку підготовка; прикладну та міждисциплінарну.
Зміст ОНП передбачає такі складові:
1. Професійна теоретична підготовка, до складу якої включаються: – обов'язкові освітні компоненти (ОК), які забезпечують професійний освітньо-кваліфікаційний рівень та підвищенні майстерності майбутньої науково-дослідницької та викладацької діяльності; – дисципліни вибору аспіранта (ВК), дозволять отримати додаткові знання, що підвищать фаховий рівень здобувача та поглиблять знання у професійному спрямуванні.
2. Проходження науково-педагогічної практики дозволить вдосконалити викладацьку майстерність та розвинути дослідницькі навички.
3. Науково-дослідницька робота. Презентація та апробація результатів науково-дослідницької роботи сприяє формування загальнокультурних та громадянських компетентностей.
4. Підготовка та захист дисертаційної роботи забезпечують досягнення відповідного освітньо-наукового рівня.
Структура ОНП дозволяє сформувати фундаментальні знання, дослідницькі навички, педагогічну компетентність та професійну майстерність, що відповідає меті та програмним результатам навчання.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів з фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти здійснюється на основі розділу VII. Навчальний час студента, облікові одиниці навчального часу студентів «Положення про організацію освітнього процесу» в НУЧК імені Т.Г. Шевченка (https://cutt.ly/Fro1ccTo). В ОНП та навчальному плані визначено час, необхідний здобувачу освіти для виконання усіх видів навчальної діяльності, необхідних для досягнення результатів навчання. ОНП та навчальний план передбачають навантаження здобувача вищої освіти у межах 60 кредитів ЄКТС (1800 год), з яких обсяг нормативних – 42 кредити (1260 год.). Відповідно до структурно-логічної схеми ОНП здобувач виконує освітню складову впродовж перших трьох років навчання. Аудиторне навантаження становить не менше, ніж 1/4 від загального освітнього навантаження; навчальний час, відведений для самостійної роботи, становить не більше, ніж ¾ загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи студентів визначається з урахуванням специфіки та змісту навчальної дисципліни, її значення і мети в реалізації ОНП. Протягом одного навчального семестру здобувачі мають не більше 5 форм контролю. Таким чином, ОНП передбачає ефективний механізм розподілу навчального часу здобувачів освіти для досягнення цілей.

Яким чином структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми? Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, опишіть модель та форми її реалізації

Структура й ОК забезпечують практико-орієнтованість ОП. Її практична складова співвідноситься з теоретичною (9 кредитів науково-педагогічної практики, поєднання лекційних і практичних занять). До викладання залучені професіонали-практики, у тому числі з інших ЗВО («гостьові» лекції). Аспірантам пропонують широкий перелік баз науково-педагогічної практики у межах ОНП, самостійність вибору місця її проходження. Програма практики відповідає спеціальності, що підтверджується очікуваним набуттям ЗК, ФК, ПНР.
Здобувачам детально пояснюють критерії оцінювання результатів практичної підготовки; вони у вільному доступі (робоча програма практики: https://inst-hist.chnpu.edu.ua/aspirantura/, Положення про науково-педагогічну практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії НУЧК: https://drive.google.com/file/d/1KwBrO1I24s6YNIizraaOKPImw8cGW2yG/view).
Матеріально-технічне оснащення баз практики (Інститут історії, ЗВО, установи у Чернігові) достатнє для виконання програм практичної підготовки аспірантів, очікувані результати уможливлюють закріплення й поглиблення знання та уміння, набутих теоретично.
В ОНП продумані часові рамки для практичної підготовки, що дозволяють аспірантам зібрати й структурувати матеріал для написання дисертаційного дослідження, наукових статей за його тематикою. Аспіранти задоволені рівнем практичної складової ОНП (https://drive.google.com/file/d/1cHnbN7D1ssYkm3DZrOI8w5wI9-8KqE95/view).
Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється.

Яким чином ОП забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОНП забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей, направлених на досягнення глобальних Цілей сталого розвитку до 2030 р. Відповідність у п. 4. «забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх; п. 5. забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчат; п. 16. сприяння побудові миролюбного і відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях; п. 17. зміцнення засобів здійснення й активізація роботи в рамках глобального партнерства в інтересах сталого розвитку. Для їх досягнення аспіранти набувають навичок і компетентностей під час вивчення ОК 1, 4–7, 9–11. Мають змогу поглибити й розширити уміння, необхідні для дотримання Цілей сталого розвитку, на заняттях вибіркових компонентів: ВК 1–2, 4, 9, 12–14. Сприяє цьому й участь у наукових конференціях, круглих столах, семінарах, тематично присвячених окремим аспектам глобальних Цілей сталого розвитку. Організовують їх у контексті реалізації грантових проєктів, поміж яких «Вивчення Європи: освітній вимір» (керівник – доц. М. К. Кеда), «Європа та європейці у світлі суперництва інтелектуальних традицій» (керівник – доц. А. М. Острянко), «Гендерна рівність в Європейському Союзі: від історичних витоків до сучасних досягнень» (керівник – доц. О. Б. Стрілюк).

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на вебсторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Інформація про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОНП оприлюднені на офіційному веб-сайті НУЧК, вкладки «Університет» («аспірантура і докторантура», http://chnpu.edu.ua/university/atuniversity/viddil-aspiranturi-i-doktoranturi) та «Вступнику» («аспірантура і докторантура», http://chnpu.edu.ua/abiturient/aspirantura-i-doktorantura). Міститься інформація про правила прийому, зразки заяв на участь у конкурсному відборі, пакет необхідних документів для вступу, ОНП, програма і розклад вступних випробувань, тематика реферативних робіт, вартість навчання, накази про зарахування.

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Вступні випробування аспірантів передбачають презентацію дослідницьких пропозицій, вступні іспити зі спеціальності й іноземної мови. Особливості ОП враховані у структурі, змісті вступного випробування, дозволяють оцінити рівень здобутих знань здобувачів відповідно до обраної спеціальності, можливість їх використання у дослідницькій роботі (ОК 3, 5, 11), здатність до вільної комунікації, вивчення науково-методичної літератури іноземною мовою (ОК 1–2), інтеграції у світовий науковий простір (ОК 4, 9).
Під час вступного фахового іспиту перевіряють знання і навички здобувачів з історії України, всесвітньої історії, археології, додаткового вступного іспиту – всесвітньої, української історіографії, джерелознавства історії України, спеціальних історичних дисциплін. Навчаючись на ОП, здобувачі поглиблять знання, уміння у цих царинах (ОК 6–8, 10).
Розширення професійних якостей, загального рівня розвитку, soft skills, hard skills відбувається шляхом опанування здобувачами ВК, тематика яких корелюється з ФК, ЗК і ПНН ОП.
Першочергово вступають абітурієнти з більшою сумою балів. При однакових балах перевага за тими, хто набрав більше балів за фахові іспити, має статті у наукометричних виданнях, призери конкурсів студентських досліджень.
Програма вступних іспитів викладена на веб-сайтах НУЧК, Інституту історії (https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/05/programa-ispytu-2024.pdf; https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/05/programa-dodatkovogo-ispytu-2024.pdf).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах? Яким чином забезпечується доступність цієї процедури для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання на інших ОНП регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1jToydfSpvadI801rivgxBmD2noeepW5C/view), Положенням про аспірантуру і докторантуру НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1PAR3zZK97mogKX7joOr1ZWOepHQ_LLEA/view), Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії (https://drive.google.com/file/d/1-PiF1VRKoBVTep3ddoMg7LU_fRyLbWLu/view). Документи у вільному доступі, чітко деталізують процедуру визнання/перезарахування результатів навчання на основі ЄКТС, подано перелік підтверджувальних документів, прописані особливості ліквідації академічно різниці та академічної заборгованості, можливості перезарахування результатів опанування іноземною мовою. Академічна різниця ОК і ВК не повинна перевищувати 10 навчальних дисциплін, механізм її ліквідації узгоджується ЗВО-партнерами. Якщо здобувач не виконав програму навчання на іншій ОНП, то повинен ліквідувати академзаборгованість за індивідуальним графіком чи пройти повторний курс платно.
Визнаються сертифікати тестів TOEFL, International English Language Testing System або сертифікат Cambridge English Language Assessment на рівні С1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Курси зараховуються, якщо відповідають спеціальності, мають необхідні обсяги у порівнянні з обсягами дисциплін/змістових модулів, які аспірант має опанувати під час навчання за ОНП.

Наведіть конкретні приклади та прийняті рішення щодо визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності)

На даній ОНП не зафіксовані практики застосування вище вказаних правил.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в неформальній та/або інформальній освіті? Яким чином забезпечується доступність цієї процедури для учасників освітнього процесу?

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/ інформальній освіті визначено у Положенні про організацію освітнього процесу в НУЧК (https://cutt.ly/Fro1ccTo), Положенні про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1RKgX20Yzm50S71L3FntI_liXe-x6Xf_r/view), що у вільному доступі на веб-сайті НУЧК.
Здобувачі можуть набувати знань і навичок у неформальній/інформальній освіті, претендувати на визнання їх у системі формальної освіти відповідно до чинного законодавства. Визнання результатів такого навчання поширюється на ОК і ВК ОНП. Для цього здобувачі пишуть заяву на ім'я директора Інституту історії, додають документи, що підтверджують набуті результати навчання. Формується предметна комісія у складі гаранта ОНП, 1–2 викладачів, чиї дисципліни пропонується до перезарахування.
НПП можуть підвищувати рівень кваліфікації шляхом інформальної освіти, результати якої визнаються Вченою радою НУЧК як підвищення кваліфікації. Обсяг такої самоосвіти зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин/1 кредиту ЄКТС на рік. Для підтвердження самоосвіти НПП подає звіт про результати підвищення кваліфікації. Учасники освітнього процесу регулярно інформуються про заходи неформальної/ інформальної освіти у соціальних мережах (Facebook, https://www.facebook.com/NationalUniversityChernihivCollegiumShevchenko/), на сайтах НУЧК (http://chnpu.edu.ua/), Інституту історії (https://inst-hist.chnpu.edu.ua/).

Наведіть конкретні приклади та прийняті рішення щодо визнання результатів навчання отриманих у неформальній та/або інформальній освіті

Свідченням вищевказаних правил є документальні підтвердження навчання та здобуття фахових компетентностей у процесі самоосвіти, що враховуються НПП при конкурсному відборі на посаду (Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних і педагогічних працівників НУЧК: п.3.1.3. https://drive.google.com/file/d/11wFh1Lxqagba6VzEC3-BHMbIaQy--n0r/view; https://drive.google.com/file/d/1RcWz3gZA1nnRq6Tdih2-VdhjgQovaraX/view), та при підвищенні кваліфікації (Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників НУЧК: https://drive.google.com/file/d/1RKgX20Yzm50S71L3FntI_liXe-x6Xf_r/view).
Здобувачам вищої освіти зараховують результати неформальної та інформальної освіти відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НУЧК (https://cutt.ly/Fro1ccTo).

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, що освітній процес на освітній програмі відповідає вимогам законодавства (наведіть посилання на відповідні документи). Яким чином методи, засоби та технології навчання і викладання на ОП сприяють досягненню мети та програмних результатів навчання?

Освітній процес на ОНП повністю відповідає вимогам законодавства. У Положенні про аспірантуру та докторантуру НУЧК імені Т. Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1PAR3zZK97mogKX7joOr1ZWOepHQ_LLEA/view), Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1-PiF1VRK0BVTep3ddoMg7LU_fRyLbWLu/view), Положенні про наукове керівництво здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/15I2TzlapmYQ2PBnnGcYbZk9ytGjqCsk9/view), Положенні про організацію освітнього процесу в НУЧК (https://cutt.ly/Fro1ccTo), Положенні про освітню програму та гаранта освітньої програми в НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1mGBYiV27j7DEKkApL6alLSqzIgZFF_SE/view) чітко вказується їхня нормативно-правова база та відповідність законодавству, передусім, Законам України «Про освіту» (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#top) та «Про вищу освіту» (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#top).
Комплексне поєднання різноманітних методів, засобів та технологій навчання і викладання (пояснювально-ілюстративних, репродуктивних, проблемно-пошукових, дослідницьких, проектних тощо) забезпечує ефективну реалізацію ОНП, досягнення мети та ПРН. Акцент робиться на інтерактивні технології та ІКТ. При вивченні кожного ОК методи, засоби та технології навчання підбираються, враховуючи його зміст та особливості, з метою ефективного формування запланованих ПРН.

Продемонструйте, яким чином методи, засоби та технології навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти

методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Організація освітнього процесу на ОНП здійснюється на засадах студентоцентризму, що відповідає Стратегії розвитку НУЧК https://drive.google.com/file/d/0ByJ_WEFXldX_Wjc2aFFsZ09idW8/view?resourcekey=0-uEgve0-CH84CEM69viV5Sg. Здійснення студентоцентрованого підходу на ОНП забезпечується: особистісно-орієнтованим підходом; самостійним вибором тематики досліджень здобувачами, відповідно до їхніх наукових інтересів; реалізацією права на вибір ВК; побудовою гнучких освітньо-дослідницьких траєкторій; моніторингом задоволеності здобувачів освітніми послугами. Положенням про організацію освітнього процесу (https://drive.google.com/file/d/1p-qykVjCEwDD9xbkl44yFQXwv_ot8u0I/view) передбачено проведення зі здобувачами консультацій та індивідуальних занять, що сприяє реалізації студентоцентрованого підходу. Особистісному розвиткові допомагають різні методи, засоби та технології (інтерактивні, проблемно-пошукові, дослідницькі, евристичні тощо), презентації власних проєктів, індивідуальні завдання, які розвивають здібності і самостійне мислення, сприяють формуванню конкурентоспроможного фахівця та відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Задоволеність здобувачів методами навчання і викладання вивчалася під час опитування здобувачів ОНП https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/05/opytuvannya-aspirantiv-2023-2024.pdf, яке в цілому засвідчило задоволеність навчанням на ОНП і було обговорене на засіданні кафедри історії України, археології та краєзнавства.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів, засобів та технологій навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Система внутрішнього забезпечення якості освіти в НУЧК імені Т.Г. Шевченка ґрунтується на принципі академічної свободи (https://drive.google.com/file/d/1X-4SiyMC7P1Mpt9IFKlcaC3z9IXPp96O/view).
Здобувачам освіти за даною ОНП та НПП забезпечується академічна свобода, яка полягає у незалежності учасників освітнього процесу під час реалізації ОНП, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів, відповідно до Закону України про вищу освіту.
НПП надається можливість вільно формувати зміст дисциплін, вносити зміни в робочі програми, обирати методи, засоби та технології, що забезпечує високу якість освітнього процесу. При цьому враховуються запити та побажання здобувачів. Академічна свобода здобувачів за ОНП досягається завдяки тому, що вони можуть самостійно обирати дисципліни вільного вибору, наукові гуртки, теми індивідуальних завдань і доповідей, тему і керівника наукового дослідження, способи апробації результатів дослідження.
Викладання більшості ОК ґрунтується на творчо-діяльнісному підході з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб здобувача, що відповідає академічній свободі. Зокрема, використання проблемно-пошукових, дослідницьких методів, які передбачають підготовку індивідуальних доповідей та проєктів, дає можливість здобувачам вільно висловлювати думку, власне бачення вирішення проблем, стимулює творчий потенціал та сприяє набуттю необхідних компетентностей та ПРН.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів

Інформація щодо цілей, змісту, очікуваних результатів навчання та критеріїв оцінювання, розподілу балів, форм і методі контролю навчальних досягнень у межах окремих освітніх компонентів надається здобувачам на першому занятті з кожної навчальної дисципліни. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1p-qykVjCEwDD9xbkl44yFQXwv_ot8u0I/view), уся зазначена інформація представлена в робочих навчальних програмах та силабусах дисциплін, електронні варіанти яких розміщені на сайті Інституту історії (https://inst-hist.chnpu.edu.ua/aspirantura/) у вільному доступі та представлені на платформі Moodle. Додатково критерії оцінювання результатів навчання з навчальних дисциплін ОНП надаються здобувачам перед виконанням певних видів робіт, під час консультацій, перед проведенням семестрового контролю. Повідомлення про мету, зміст, очікувані результати та критерії оцінювання ОК 11 здійснюється на настановчій конференції, під час консультацій. Як випливає з результатів проведеного анкетування, здобувачі висловили задоволення зрозумілістю критеріїв, об'єктивністю оцінювання та вчасністю інформування про критерії оцінювання (https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/05/opytuvannya-aspirantiv-2023-2024.pdf).

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

В основі реалізації ОНП лежить принцип поєднання навчання і досліджень. Відповідно до Положення по аспірантуру та докторантуру Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1PAR3zZK97mogKX7joOr1ZWOepHQ_LLEA/view), навчання в аспірантурі передбачає проведення здобувачем власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення.
Поєднання навчання і досліджень у процесі реалізації ОНП здійснюється за різними напрямами, які охоплюють освітній процес (засвоєння освітніх компонентів, проходження науково-педагогічної практики) та безпосередньо наукові дослідження.
Змістове наповнення ОНП передбачає фундаментальну дослідницьку підготовку, яка забезпечується перш за все ОК 03, 07, 08 та різними видами дослідницьких завдань (аналітико-синтетичні, діагностичні, проектувальні, інноваційні) в різних ОК. Навчальні дисципліни спрямовані на формування компетентностей, потрібних здобувачам для проведення наукових досліджень.
Здобувачам ОНП надається можливість проводити наукові дослідження шляхом участі в наукових експедиціях, під час роботи в наукових установах – музеях, архівах, бібліотеках тощо. Сприяє науковому пошуку здобувачів ОНП і забезпечує поглиблене набуття ІК, ЗК, ФК і ПРН участь у роботі Товариства молодих вчених (https://drive.google.com/file/d/1RGcOrZb_pwvIR4PTN2hygRjsuGpgrsYm/view) та студентських наукових гуртків.

Наприклад, здобувачі Іваненко О., Кахерський Ю. є членами наукового гуртка «Актуальні проблеми викладання історії України» (https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/10/plan-roboty-naukovogo-gurtka-aktualni-problemy-vykladannya-istoriyi-ukrayiny-2024-2025-n.r.pdf), здобувачі Бібік К., Кахерський Ю., Клименко О., Косаченко В., Палієнко А., Трикашний Я. є членами наукового гуртка «Актуальні проблеми історії та археології України» (https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/10/plan-roboty-naukovogo-gurtka-aktualni-problemy-istoriyi-ukrayiny-ta-arheologiyi-2024-2025-n.r..pdf).
У ЗВО щорічно проводяться конференція молодих вчених і студентів Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського, Науковий семінар для аспірантів та магістрантів. Протягом терміну навчання здобувачі беруть участь у конференціях, семінарах, круглих столах тощо, на яких відбувається апробація та обговорення результатів їхніх досліджень. Кращі наукові студії здобувачів ОНП публікуються у збірнику наукових праць студентів та молодих учених «Juvenia Studia» (https://juvenia-studia.org.ua/) та у фаховому науковому журналі «Сіверянський літопис» (https://sl-journal.com.ua/index.php/journal), які видаються на базі НУЧК імені Т.Г. Шевченка.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик здійснюється шляхом внесення змін до навчальних робочих програм і силабусів, передусім з ініціативи НПП з огляду на їхній професійний розвиток, проходження стажувань та підвищень кваліфікації, участі у конференціях, семінарах, воркшопах, круглих столах, присвячених актуальним питанням сучасної освітньої та наукової діяльності. Оновлення відбуваються також з урахуванням запитів і побажань стейкхолдерів та здобувачів освіти.
НПП оновлюють і доповнюють зміст освітніх компонентів, спираючись на останні передові вітчизняні та зарубіжні наукові досягнення та сучасні практики. Важливим чинником для змін ОК в ОНП є неформальна освіта викладачів і відвідування закордонних стажувань та освітньо-наукових заходів, які сприяють впровадженню європейського досвіду та інноваційних підходів в освітньому процесі.
В оновленні змісту освітніх компонентів знаходить своє відображення також власна науково дослідна робота викладачів та їхні наукові здобутки.
Наприклад, в ОК 01 «Українська мова в науково педагогічній комунікації» було оновлено зміст тем, присвячених лексико-семантичним та граматичним нормам сучасної української мови, зокрема, на підставі наукових досліджень доц. Хомич Т.Л. щодо вживання неофемінітивів.
Змістовне оновлення ОК 07 «Сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях» відбулося з урахуванням наукових досліджень доц. Горчинского С.В. Оновлення цього ОК є відповіддю на стрімкий розвиток сучасних інформаційних технологій. Були оновлені, наприклад, теми, присвячені роботі зі штучним інтелектом та з інформаційними ресурсами у мережі Інтернет.
Нові реалії наукового життя, пов'язані з розвитком інформаційних технологій та сучасних практик їх використання у наукових дослідженнях спричинили також оновлення та доповнення ОК 08 «Інструментарій історичного дослідження» та ОК 03 «Організація науково-дослідної роботи».
З урахуванням сучасних реалій було оновлено ОК 04 «Україна – ЄС». Наприклад, на підставі невпинного процесу наближення України до членства у ЄС, було оновлено зміст теми «Україна – країна кандидат на членство ЄС. Процедура вступу».
Оновлення ОК 05 «Теоретичні засади організації освітнього процесу в закладах вищої освіти» відбулося на підставі наукових досягнень, сучасних практик та з урахуванням результатів наукових досліджень проф. Янченко Т. В. у галузі тенденцій розвитку вищої освіти в Україні.
Потужним чинником модернізації ОК є можливість викладачів бути залученими до попередніх захистів дисертацій, участь викладачів кафедр у спеціалізованих вчених радах.
Оновлення ОК регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1p-qykVjCEwDD9xbkl44yFQXwv_0t8u0I/view), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в НУЧК імені Т.Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1X-4SiyMC7P1Mpt9IFKlcaC3z9IXPp96O/view).

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація діяльності НУЧК задекларована Стратегією розвитку Університету, Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність. Діє Відділ міжнародних зв'язків http://chnpu.edu.ua/university/atuniversity/mizhnarodni-zv-yazki/mizhnarodnij-viddil. НУЧК має 18 діючих угод про міжнародну співпрацю. НПП публікують статті у закордонних виданнях, беруть участь у міжнародних конференціях та заходах, проходять закордонні стажування. Цей досвід використовується для оновлення ОК. Наприклад, проф. Дятлов В.О. та доц. Соломена Т.В. врахували досвід відвідування Інституту Європейського університету (Італія), де обговорювали виклики викладання історії ЄС та можливості співпраці, для оновлення ОК 04 та 09. Проф. Янченко Т.В. взяла участь у заходах у рамках проєкту Erasmus+ KA 171 Staff Mobility For Training у Латвії, що вплинуло на оновлення ОК 05.
Викладачі ОНП реалізують 3 проєкти програми Еразмус+ напряму Жан Моне (керівники – доц. Острянко А.М., доц. Стрілюк О.Б., учасники – проф. Дятлов В.О., доц. Соломена Т.В.), здобувачі ОНП мають можливість долучатися до заходів проєктів.
На гостьових лекціях викладачів закордонних ЗВО (Польща, Швеція, Словаччина) здобувачі ОНП аналізують закордонні наукові практики. НПП та здобувачі мають доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. НПП мають профілі у Google Scholar, ORCID, Scopus. Інформація про міжнародні заходи та академічну мобільність публікується у соцмережі та на сайтах ЗВО.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Яким чином форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому?

Форми контрольних заходів і критерії оцінювання здобувачів дозволяють встановити досягнення ними ПРН для окремого ОК/ОНП. Вони прописані у робочих програмах і силабусах ОК (https://inst-hist.chnpu.edu.ua/aspirantura/) і ВК (https://cutt.ly/vrpqqTKO), доводяться до відома на початку вивчення дисципліни.
Критерії оцінювання наукової складової узгоджуються науковим керівником і здобувачем, фіксуються в індивідуальному плані. Невиконання його чи порушення строків без поважних причин слугує підставою для відрахування аспіранта.
За наявності обставин, які унеможливлюють реалізацію затвердженого графіку навчання, можна змінити період проведення навчальних занять і підсумкового контролю на підставі заяви здобувача й клопотання наукового керівника, погоджених із першим проректором, проректором із науково-педагогічної роботи.
Контрольні заходи передбачають поточний і підсумковий контроль. Поточний – під час проведення практичних й індивідуальних занять, націлений на перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю, система оцінювання рівня знань, виявлення рівня якості самостійної роботи аспіранта визначаються відповідною кафедрою, а критерії поточного оцінювання навчальних досягнень при вивченні дисциплін, розподілення балів за темами, терміни проведення контрольних заходів – кафедрою де виконується дисертаційне робота.
Для проведення контрольних заходів, визначення рівня набутих знань і умінь аспірантів керівництво Інституту історії спільно з кафедрами складають розклад занять й іспитів на семестр відповідно до робочих навчальних планів.
Атестація аспірантів проводиться два рази на рік. Вони подають на кафедру звіт про виконання індивідуального навчального плану й індивідуального плану наукової роботи (за підписом аспіранта й наукового керівника); матеріали, що підтверджують виконання зазначених у звіті планових показників (ксерокопії статей, тез доповідей, довідки про участь у розробленні наукових тем тощо).
За результатами звіту кафедра ухвалює рішення про виконання здобувачем запланованого і рекомендацію продовжити навчання в аспірантурі чи про його відрахування у разі невиконання. Готується витяг із протоколу засідання кафедри й передається у відділ аспірантури. Атестацію здобувача за фактичними результатами реалізації індивідуального плану наукової роботи та з урахуванням результатів проходження всіх форм поточного й підсумкового контролю за поточний навчальний рік здійснює Вчена рада Інституту історії (Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у НУЧК: https://drive.google.com/file/d/1-PiF1VRKoBVTep3ddoMg7LU_fRyLbWLu/view).
Атестацію аспіратів проводить постійно діюча або разова спеціалізована вчена рада на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації (Положення про аспірантуру і докторантуру НУЧК: https://drive.google.com/file/d/1PAR3zZK97mogKX7joOr1ZWOepHQ_LLEA/view).

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість й зрозумілість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання досягнень здобувачів забезпечується своєчасним інформуванням їх на початку вивчення дисциплін, продуманістю термінів виконання індивідуального плану, систематичним контролем з боку науковий керівників. Прописані вони у робочих навчальних програмах, силабусах, у вільному доступі на веб-сайті Інституту історії (https://inst-hist.chnpu.edu.ua/aspirantura/).
На веб-сайті НУЧК (http://chnpu.edu.ua/university/atuniversity/viddil-aspiranturi-i-doktoranturi), у Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, Положенні про наукове керівництво здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, Положенні про науково-педагогічну практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, Положенні про аспірантуру і докторантуру, деталізовані види, особливості навчальних занять, показники вивчення ОК, ВК, процедура оцінювання, підготовки, складання атестації.
Загальна інформація про форми і засоби контролю, критерії оцінювання результатів навчання наявна у Положенні про організацію освітнього процесу у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1p-qykVjCEwDD9xbkl44yFQXwv_ot8u0I/view). Максимальні 100 балів досягаються за семестр із залікової дисципліни, з екзаменаційної – не більше 75 балів за семестрову роботу, не більше 25 балів – за іспит. Крім традиційних методів контролю, викладачі практикують індивідуальні завдання, презентації, групові обговорення, рецензування, тестування, написання есе.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми контрольних заходів і критерії оцінювання доводиться до здобувачів вищої освіти на початку семестру: викладачем, на початку викладання курсу; науковим керівником, під час формування разом з аспірантом індивідуальних навчального та наукового планів, чітко прописуючи терміни виконання заходів. Також аспірант може самостійно ознайомитись з даною інформацією з робочих програм дисциплін і силабусів, які знаходяться у вільному доступі на веб-сайті Інституту історії (https://inst-hist.chnpu.edu.ua/aspirantura/, https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/05/katalog-vybirkovyh-dysczyplin-2024.pdf). Викладачі детально прописують методи навчання і контролю, критерії та шкалу оцінювання, засоби діагностики результатів навчання, форми контролю навчальних досягнень, розподіл балів за темами і формами контролю, строки атестації. В особистих кабінетах аспірантів у завданнях до кожної дисципліни визначені терміни виконання.

Загальна інформація про особливості навчання, оцінювання, звітування, форми контролю і терміни атестації викладені на веб-сайті НУЧК у ряді Положень, що стосуються підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у НУЧК (http://chnpu.edu.ua/university/atuniversity/viddil-aspiranturi-i-doktoranturi). На початку навчального процесу гарант і члени робочої групи ОНП інформують аспірантів про можливості навігації на веб-сайтах НУЧК та Інституту історії.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)? Продемонструйте, що результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Стандарт вищої освіти для даної ОНП відсутній. Аспіранти не складають єдиний державний кваліфікаційний іспит за спеціальністю.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1-PiF1VRK0BVTep3ddoMg7LU_fRyLbWLu/view), Положенням про аспірантуру і докторантуру НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1PAR3zZK97mogKX7joOr1ZWOepHQ_LLEA/view), Положенням про організацію освітнього процесу в НУЧК (п.4. «Форми організації освітнього процесу»: https://drive.google.com/file/d/1p-qykVjCEwDD9xbkl44yFQXwv_ot8u0I/view) та Положенням про науково-педагогічну практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1KwBrO1I24s6YNIizraaOKPImw8cGW2yG/view).
Перераховані документи у вільному доступі розміщені на веб-сайті НУЧК (http://chnpu.edu.ua/), вкладка «Про університет»: «публічна інформація», «положення університету» (http://chnpu.edu.ua/university/about/public-info).

Яким чином процедури проведення контрольних заходів забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів під час контролю забезпечується чіткістю прописаних критеріїв оцінювання у робочих навчальних програмах і силабусах, що повідомляються аспірантам усно й розміщені на веб-сайті Інституту історії (https://inst-hist.chnpu.edu.ua/aspirantura/), та з огляду на чинність Положення про академічну доброчесність (https://drive.google.com/file/d/1LBczFimbiTyDU90wxxRhwJaHojnGgZ8x/view).
Об'єктивність оцінювання наукової складової забезпечується професійністю наукових керівників, публічністю обговорення, колегіальністю голосування на кафедрі. Об'єктивність атестації річної роботи аспіранта підтверджується публічним обговоренням і голосуванням на Вченій раді Інституту історії (Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у НУЧК: https://drive.google.com/file/d/1-PiF1VRK0BVTep3ddoMg7LU_fRyLbWLu/view).
Для попередження конфліктів між науковим керівником й здобувачем усе деталізується при написанні індивідуального робочого плану. Процедура вирішення конфліктів з приводу необ'єктивності оцінювання результатів навчання зафіксована у Положенні про врегулювання конфліктних ситуацій у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1r9tsxpf7Gs4glwV32SUs7hIVQCIEUUW0/view). Суб'єкт конфлікту може подати скаргу про порушення його прав, яку розгляне комісія з питань врегулювання конфліктних ситуацій. Рішення ухвалить відкритим голосуванням протягом 10–15 календарних днів після отримання скарги.
На ОП не було випадків застосування відповідних процедур.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Процедура врегулювання порядку повторного проходження контрольних заходів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1p-qykVjCEwDD9xbkl44yFQXwv_ot8u0I/view).
Повторне проходження контрольних заходів відбувається у разі, якщо здобувач освіти отримав незадовільну оцінку під час семестрового контролю в терміни, встановлені до початку наступного семестру, або з метою підвищення позитивної оцінки з певної навчальної дисципліни.
Повторне складання іспитів дозволяється не більше 2-х разів із кожного заходу семестрового контролю: 1-й раз викладачу, другий – комісії, що формується директором Інституту історії. Відбувається це до початку нового навчального семестру чи за наявності поважних причин – у новому навчальному семестрі як академічна різниця, що засвідчується розпорядженням директора Інституту історії.
Повторне проходження контрольних заходів для підвищення позитивної оцінки з навчальної дисципліни дозволяється не раніше наступного семестру після її вивчення. У такому разі здобувач пише заяву, погоджує її у завідувача кафедри, що забезпечує викладання цієї дисципліни, отримує дозвіл від директора Інституту історії. Перескладання приймає комісія із викладачів кафедри, яка забезпечувала викладання дисципліни. Дозволяється повторне перескладання для підвищення оцінки не більше 3-х семестрових контролів за весь період навчання.
На даній ОНП не зафіксовано випадків повторного проходження контрольних заходів.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури і результатів проведення контрольних заходів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1p-qykVjCEwDD9xbkl44yFQXwv_ot8u0I/view) і Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1r9tsxpf7Gs4glwV32SUs7hIVQCIEUUW0/view).
У разі виникнення конфліктних ситуацій суб'єкт конфлікту може подати скаргу щодо порушення його прав до комісії з питань врегулювання конфліктних ситуацій – постійно діючий робочий орган НУЧК. Упродовж 10–15 календарних днів від дня отримання скарги, комісія проводить засідання, на яке запрошується скаржник, потенційний порушник, свідки та інші особи, котрі можуть надати необхідну інформацію.
Комісія приймає рішення шляхом відкритого голосування, більшістю голосів. Оформлюється протоколом, який підписує голова і секретар комісії. Позивача ознайомлюють з висновком комісії, про що вона засвідчує своїм підписом.
На даній ОНП не зафіксовані випадки оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політика, стандарти і процедура дотримання академічної доброчесності у ЗВО забезпечуються Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти в НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1LBczFimbiTyDU90wxxRhwJaHojnGgZ8x/view), Положенням про організацію освітнього процесу в НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1p-qykVjCEwDD9xbkl44yFQXwv_ot8u0I/view), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1X-4SiyMC7P1Mpt9IFKlcaC3z9IXPp96O/view); Положенням про аспірантуру і докторантуру НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1PAR3zZK97mogKX7joOr1ZWOepHQ_LLEA/view) та Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1RNTCj9O6nr1YMlrKwBVsMY5EsITc7Cc4/view),
Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у НУЧК (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1-PiF1VRK0BVTep3ddoMg7LU_fRyLbWLu/view).
Відповідно до цих документів аспірант упродовж місяця з моменту набуття статусу здобувача вищої освіти ступеня докора філософії має бути ознайомлений з правилами академічної доброчесності і бере на себе зобов'язання щодо їх дотримання, підтверджуючи це власним підписом.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності? Вкажіть посилання на репозиторій ЗВО, що містить кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти ОП

Згідно з Положенням про академічну доброчесність у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1LBczFimbiTyDU90wxxRhwJaHojnGgZ8x/view), академічна доброчесність є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти. Дисертаційні дослідження в обов'язковому порядку проходять перевірку на плагіат до їх захисту. Формується комісія, яка затверджується дирекцією Інституту історії/кафедрою, визначається строк, порядок перевірки. До дисертацій додається їх електронна версія у файлі формату ODT (Open Office Document), DOC, DOCX, RTF (Microsoft Word). За рішенням Інституту історії/кафедри електронні версії дозволяється подавати у файлі формату PDF (редагована версія), якщо це обумовлюється особливостями ілюстративного матеріалу.
Перевірка дисертацій може здійснюватися за допомогою спеціальних програмних засобів (в тому числі інтернет-систем) та/або вручну на пошукових Інтернет-сервісах. У НУЧК перевірка на плагіат відбувається на базі наукової бібліотеки із застосуванням програмного забезпечення Strikeplagiarism.com.
Якщо у дисертації виявлені порушення, комісія повідомляє аспіранту час, місце розгляду питання про встановлення цього факту, притягнення до академічної відповідальності. Він може ознайомитись, скопіювати матеріали, що підтверджують плагіат. Дисертація не допускається до захисту.
Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти розміщені за посиланням: https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

НУЧК популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОНП. Матеріали про її поняття і вимоги прописані у робочих програмах навчальних дисциплін, силабусах, озвучуються під час проведення окремих лекцій, семінарів, тренінгів, круглих столів, індивідуальних консультацій для аспірантів. Наукова бібліотека організовує демонстрацію роботи антиплагіатної системи, бере участь у розробленні методичних рекомендацій щодо оформлення дисертацій відповідно до особливостей роботи системи автоматизованої перевірки текстових документів на унікальність. Персонал бібліотеки, у контексті імплементації основ інформаційної культури поміж здобувачів вищої освіти НУЧК, проводить заходи, присвячені академічній доброчесності, вимогам до оформлення наукових робіт, інформаційним технологіям і комп'ютерному забезпеченню, антиплагіатній інтернет-системі StrikePlagiarism.com, безкоштовним сервісам і процедурі перевірки наукових робіт. Аспіранти, набувши статус здобувача освіти у НУЧК, упродовж місяця з дня зарахування на навчання, зобов'язуються дотримуватися принципів академічної доброчесності й власноручним підписом підтверджують, що ознайомлені Положенням про академічну доброчесність у НУЧК. Гарант, члени робочої групи ОНП, наукові керівники постійно контролюють дотримання аспірантами засад академічної доброчесності; їхні наукові напрацювання у форматі статей, тез конференцій перевіряються на унікальність.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Реагування ЗВО на порушення академічної доброчесності прописане у Положенні про академічну доброчесність у

НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1LBczFimbiTyDU90wxxRhwJaHojnGgZ8x/view).
Отримавши інформацію про недоброчесність у статті, тезах, виступі на науковому заході, науковій/навчально-методичній праці здобувача освіти, Інститут історії/кафедра створює комісію, яка перевіряє інформацію й вирішує питання про притягнення до відповідальності згідно з Положенням про академічну доброчесність.
При виявленні під час написання й публікації дстатті, тез виступу на конференції, круглому столі/іншому науковому заході, підготовці дисертації академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, здобувач відраховується з НУЧК. Видається наказ про відрахування з долученням подання викладача/ директора Інституту історії або протокол комісії, у яких викладено рішення про встановлення факту порушення доброчесності й притягнення здобувача до відповідальності. Ухвала доводяться до його відома, оприлюднюється у загальнодоступних джерелах (на веб-сайті, дошках оголошень). Порушник має право протягом 3-х днів оскаржити рішення у Комісії з трудових спорів (скарга розглядається протягом 2-х робочих днів від дня її подання).
При виявленні академічної недоброчесності у наукових статтях, поданих до наукових збірників, дисертації, їх публікація і публічний захист не допускаються.
За час існування ОНП не спостерігалося випадків порушення аспірантами засад академічної доброчесності.

6. Людські ресурси

Продемонструйте, що викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Викладачі, залучені до реалізації ОНП, мають необхідну кваліфікацію й професійний досвід, що дозволяє забезпечити освітні компоненти. Їхня фаховість перевіряється під час конкурсного добору на посади відповідно до Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних і педагогічних працівників НУЧК (https://drive.google.com/file/d/11wFh1Lxqagba6VzEC3-BHMbIaQy--n0r/view; https://drive.google.com/file/d/1RcWz3gZA1nnRq6Tdih2-VdhjgQ0varaX/view).
Наукова кваліфікація викладачів ОНП засвідчена відкритим обговоренням на засіданнях кафедр, перед обранням їх на посади. Письмово підтверджено високий рівень їхньої фаховості під час проведення відкритих лекцій, відповідності їхніх професійних досягнень вимогам пункту 38 «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», затверджених Постановою Кабміну 30.12.2015 р. № 1187 в редакції від 24.03.2021 р. № 365.
Викладачі, залучені до ОНП, мають досвід упровадження інновацій у педагогічну роботу, організації й керівництва науково-педагогічною практикою здобувачів вищої освіти. Вони дотримуються принципів студентоцентризму, мають наукові публікації на сторінках фахових видань, Scopus, Web of Science, беруть участь у написанні й реалізації грантів, автори навчально-методичних матеріалів, постійно підвищують свої професійні компетентності шляхом стажувань, воркшопів, вебінарів, що підкріплене документально (протоколи кафедр, Вченої ради Інституту історії, загальноуніверситетська інформація).
Професор Т. В. Янченко, доценти М. К. Кеда, О. Є. Черненко, О. Б. Стрілюк мають досвід європейської підготовки докторів філософії на прикладі Даугавпілса (Латвія), Варшави (Польща), Флоренції, Барі (Італія), де пройшли стажування/ продовжують донині. Набуті практики вони імплементовують в ОП в Інституті історії.
Під керівництвом НПП захищені/виконуються дисертаційні дослідження (професори В. О. Дятлов, О. Б. Коваленко, О. О. Чорний, Т. В. Янченко, К. М. Ячменіхін, доценти А. М. Острянко, Т. В. Соломенна, О. Б. Стрілюк, О. Є. Черненко).
Доказом високого рівня кваліфікації є науково-педагогічний стаж викладацької діяльності, набуті навички адміністрування, численні відзнаки й нагороди, звання «відмінник освіти», «заслужений працівників освіти України» (процесори В. О. Дятлов, О. Б. Коваленко, К. М. Ячменіхін).
Фаховість викладацького складу засвідчується їхнім керівництвом науково-дослідними центрами як своєрідними науковими школами професорів О. Б. Коваленка (НДЦ археології, стародавньої та ранньомодерної історії Північного Лівобережжя імені Д. Я. Самоквасова), В. Янченко (НДЦ історії освіти та педагогічної інноватики кафедри педагогіки, методики викладання історії та суспільних дисциплін), доцентів М. К. Кеди (НДЦ європейських студій), Л. А. Юди (НДЦ гендерних студій імені С. Ф. Русової).

Продемонструйте, що процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Конкурсний добір викладачів відбувається відповідно до Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних і педагогічних працівників НУЧК https://cutt.ly/PrpqtoD4; https://cutt.ly/Brpqyinp. Формується конкурсна комісія (5–9 осіб, обов'язково проректор з науково-педагогічної роботи, керівники юридичного відділу і відділу кадрів, структурних підрозділів), яка вирішує про допуск/не допуск до конкурсу.
Претенденти подають документи про наукову кваліфікацію, відбувається обговорення їх на засіданні кафедри, аналізуються результати відкритих лекцій, звіти про діяльність. Увага фокусується відповідності рівня професіоналізму кандидата з вимогами пункту 38 «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», затверджених Постановою Кабміну 30.12.2015 р. № 1187 в редакції від 24.03.2021 р. № 365. Акцентується на упровадженні інновацій у викладацьку роботу, науково-педагогічну практику аспірантів, консультативній, індивідуальній роботі, дотриманні принципів студентоцентризму, науковій діяльності, публікаціях у фахових виданнях, Scopus та Web of Science, залученості до грантових проєктів, підготовці навчально-методичних матеріалів, виховній роботі з аспірантами, підвищенні наукової і професійної компетентності, підвищенню кваліфікації шляхом

стажувань, воркшопів, вебінарів.
Під час конкурсного добору дотримується принципів колегіальності в обговорені, прозорості, відкритості, таємного волевиявлення при голосуванні, демократизму.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Залучення стейкхолдерів (І. Лисенко, Ю. Петровської, С. Чебоненка, Н. Реброві, М. Блакитного, Ю. Ткача), які є проректорами ЗВО Чернігова, очільниками музеїв міста, Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній», є важливою складовою реалізації освітнього процесу. Більшість з них закінчили Інститут історії НУЧК, обізнані з особливостями НП в аспірантурі, спроможні надати раціональні поради та зацікавлені у випускниках як потенційні роботодавці. Їхній науковий і професійний досвід враховується при аналізі ОП, оновленні ОНП, удосконаленні каталогу ВК. Роботодавці входять до Вченої ради Інституту, запрошуються на наукові заходи для обміну думками про удосконалення ОНП, підготовку кваліфікованих кадрів за спеціальністю. Їхні побажання й зауваження фіксуються через анкетування про ОНП, її зміст, структуру, ПРН, відповідність ФК випускників й очікувань роботодавців: https://cutt.ly/Krpqy6VS. Результати опитування обговорені на засіданні кафедр історії України, археології та краєзнавства та всесвітньої історії та міжнародних відносин (протокол № 9 від 24.06.2022 р).
Професіонали-практики та експерти галузі залучаються до участі у наукових заходах, проведення «гостьових» лекцій (д.і.н., член-кореспондент НАН України О. Ясь.; д.і.н., проф. О. Лисенко, д.і.н., проф. В. Томазов), через реалізацію грантових проєктів, виступи на засіданнях НДЦ, де презентують свої візії вимог до компетентностей випускників ОНП, наголошують на сучасних потребах ринку праці.

Яким чином ЗВО сприяє професійному розвиткові викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Професійний розвиток НПП регламентується Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1RKgX20Yzm5oS71L3FntI_liXe-x6Xf_r/view). Підвищення кваліфікації – обов'язкова умова для атестації, обрання на посаду, укладання трудового договору (раз на 5 років, не менше 6-ти кредитів ЄКТС). НПП обирають форми, види стажування, місце проходження. Підвищенням кваліфікації є самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти, участь у наукових заходах.
Результати професійного зростання НПП зафіксовані у звітах, затверджуються протоколами засідань кафедр і Вченої ради Інституту історії (протокол № 10–11 від 24.06.2022 р., № 6 від 27.01.2023 р.).
НУЧК забезпечує можливості навчання в аспірантурі й докторантурі, захисту дисертацій. Із 1.09.2021 р. – функціонує Центр розвитку професійної майстерності й лідерства (http://chnpu.edu.ua/university/atuniversity/zagalnouniversitetski-tsentri/tsentr-rozvitku-profesijnoji-majsternosti-j-liderstva), що організовує курси підвищення кваліфікації НПП, вдосконалення викладацької майстерності.
НПП залучені до грантових проєктів: «Вивчення Європи: освітній вимір» (керівник – доц. М. Кеда), «Європа та європейці у світлі суперництва інтелектуальних традицій»(керівник – доц. А. Острянко), «Гендерна рівність в Європейському Союзі: від історичних витоків до сучасних досягнень» (керівник – доц. О. Стрілюк), у рамках яких відбуваються літні й зимові школи для підвищення кваліфікації, професійного зростання.

Наведіть конкретні приклади заохочення розвитку викладацької майстерності

Адміністрація НУЧК умотивовує НПП до розвитку викладацької майстерності, заохочуючи морально та матеріального (Положення про преміювання працівників НУЧК, додаток № 2 до Колективного договору (https://drive.google.com/file/d/1e-sEsqdeDdzbIdW5t8H-B2hMoJcdMO_C/view). Передбачені грошові винагороди за значні навчальні і виробничі досягнення, здобутки у навчально-методичній царині (розмір разової премії – не більше місячного окладу, сумарний розмір за рік – не більше 2-х посадових окладів). НПП отримують моральні заохочення: подяки, грамоти, нагороди, звання «заслужений працівник освіти України», «відмінник освіти», ректорські, регіональні, відомчі відзнаки.
НПП, задіяні до міжнародних грантових проєктів чи стажуються у європейських ЗВО, нараховується заробітна плата за відрядження. За присудження наукового ступеня виплачують одноразову винагороду і постійні доплати (15 % і 25 % посадового окладу – за кандидата і доктора наук, 25 % і 33 % – за звання доцента і професора). Щорічно проводиться конкурс на кращу кафедру (Положення про конкурс на кращу кафедру НУЧК:). Преміальний фонд – 15 тис. грн. (І місце – 3 тис. грн., ІІ – 2, 5 тис. грн., ІІІ – 2 тис. грн., IV–VIII – по 1,5 тис. грн.).
У ЗВО імплементовано Положення про систему рейтингового оцінювання діяльності НПП (https://drive.google.com/file/d/1XfR5ZiLhVlDIj1uI2zQuLeshdus4DdBm/view), результати якого враховують для морального й матеріального заохочення при заміщенні вакантних посад.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином навчально-методичне забезпечення, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) ОП забезпечують досягнення визначених ОП мети та програмних результатів навчання

Матеріальні ресурси НУЧК дозволяють досягти цілей та ПРН ОНП. Учасники освітнього простору мають вільний доступ до усіх інформаційних ресурсів наукової бібліотеки НУЧК з обсягом фондів 621465 од. (https://library.chnpu.edu.ua/). Наявна комп'ютерна зала з електронним каталогом, читальні зали, 3 абонементи, служба МБА, репозитарій (http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/), сервісні онлайн-послуги, безкоштовний доступ до науковометричних електронних баз даних (https://library.chnpu.edu.ua/bezkoshtovnij-testovij-dostup-do-baz-danih-ebsco/, https://library.chnpu.edu.ua/naukometrichni-bazi-danih/), локальна комп'ютерна мережа (37 місць). Працівники бібліотеки проводять виставки нових надходжень, наукові семінари; надають on-line-замовлення, електронні довідки, визначають УДК. Працює електронна доставка документів (ЕДД), що значно полегшує й прискорює написання наукових досліджень, опанування ОП; є безкоштовний тестовий доступ до повнотекстових електронних науково-дослідницьких ресурсів, до 12 електронних баз даних від компанії EBSCO (платформа EBSCOhost: https://library.chnpu.edu.ua/bezkoshtovnij-testovij-dostup-do-baz-danih-ebsco/).
Усі дисципліни ОП забезпечені навчально-методичною літературою, що у вільному доступі на веб-сайті Інституту історії (https://inst-hist.chnpu.edu.ua/aspirantura/), платформі Moodl. За результатами анкетування 92,31 % респондентів задоволені навчально-методичним забезпеченням на ОНП (https://drive.google.com/file/d/1cHnbN7D1ssYkm3DZrOI8w5wI9-8KqE95/view).

Продемонструйте, яким чином заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЗВО забезпечує доступ учасників ОП до інфраструктури, інформаційних ресурсів, необхідних для навчальної, наукової, викладацької діяльності. В аудиторіях Інституту історії встановлені інтерактивні дошки, мультимедійні проектори для візуалізації лекційних і семінарських занять, унаочнення процесу викладання. Працює Wi-Fi, задовольняючи потреби здобувачів у використанні Інтернету для пошуку інформації, дає змогу учасникам ОП презентувати навчальний матеріал у режимі on-line, проводити заняття у змішаному форматів, послуговуватися сучасними інтерактивними технологіями.
Для організації науково-практичних заходів маємо конференц-залу з можливістю поєднувати on-line й off-line режими, розширюючи сферу комунікування здобувачів з науковцями ЗВО України й закордонними. Деякі НДЦ мають власні аудиторії, наповнені науково-методичною літературою, наочними посібниками, придатні для проведення камерних заходів наукового характеру.
Соціально-побутова інфраструктура забезпечує здобувачам комфортні умови для навчально-наукової діяльності, активного дозвілля і відпочинку. НУЧК має наукову бібліотеку, відділ рідкісних видань, музей університету, актову залу, буфети, їдальню, спортивні зали, відкритий спортивний майданчик, гуртожитки.
У гуртожитках є Wi-Fi, окремі кімнати для підготовки для занять, проведення дозвілля, заняття спортом. Навчальні корпуси НУЧК та Інституту історії, гуртожитки розташовані у центрі міста, неподалік від архівних, музейних установ як осередків для дослідницької роботи.

Опишіть, яким чином освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище у НУЧК дозволяє задовольнити потреби й інтереси аспірантів. Працюють студентські профком, парламент, де можна проконсультуватися щодо правового захисту, долучитися до культурно-масової, спортивно-виховної роботи, отримати змогу оздоровитися, матеріальну поміч, міжнародне посвідчення за програмою ISIC ITIC.
Освітнє середовище безпечне для фізичного і ментального здоров'я аспірантів (контролюється відділом охорони праці, господарською частиною, психологічною службою). Систематично перевіряється навчальне обладнання, режими його роботи, проводяться інструктажі з техніки безпеки, поводження під час повітряної тривоги. Навчальні корпуси і гуртожитки відповідають санітарно-гігієнічним нормам, вимогам пожежної безпеки; забезпечені цифровими пристроями, первинними засобами пожежогасіння, планами евакуації на випадок надзвичайних ситуацій, обладнані укриття.
Збереження психічного здоров'я здобувачів гарантується психологічною службою НУЧК, яка проводить діагностичну, профілактичну, корекційну, консультативну роботу, підвищує психологічну культуру здобувачів, популяризує досягнення психології через просвіту.
В ОП імплементоване Положення щодо протидії булінгу (https://drive.google.com/file/d/1RPbQSStIvoU1zrK1euWPxH9rHJQO5C5j/view), Здобувачів ознайомлюють з поняттями булінгу, видами, навчають конструктивним формам спілкування, розвивають адекватний рівень самооцінки, самоконтролю, емоційної адекватності у комунікуванні з навколишнім світом.
Працює скринька довіри (https://inst-hist.chnpu.edu.ua/skrynka-doviry/).

Опишіть, яким чином заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою.

Аспіранти отримують належну організаційну, інформаційну, освітню, консультаційну, соціальну підтримку.
Організаційна підтримка – відділ аспірантури і докторантури, гарант ОП, члени робочої групи на усіх етапах навчання: роз'яснювальна робота, складання розкладу вступних іспитів, семестрового контролю, поточних занять, надання супровідних документів, процедура вибору дисциплін, анкетування, залучення до наукових заходів.
Інформаційний супровід – відділ аспірантури і докторантури, гарант ОП, члени робочої групи, наукові керівники. Необхідні документи у вільному доступі на веб-сайтах НУЧК (http://chnpu.edu.ua/university/atuniversity/viddil-aspiranturi-i-doktoranturi), Інституту історії (https://inst-hist.chnpu.edu.ua/aspirantura/).

Освітня підтримка – викладачі, залучені до ОП: комунікування особистісне, через електронні засоби (Moodle, Google Classroom, Zoom, Google Meet, хмарні сервіси, месенджери). На веб-сайтах НУЧК, Інституту історії, у соціальних мережах викладена інформація про наукові заходи (https://cutt.ly/4rpqiZho, https://www.facebook.com/NationalUniversityChernihivCollegiumShevchenko/, https://www.instagram.com/stud.nu4k/).
Консультативний супровід – за запитом здобувачів, за графіками консультацій, затверджених кафедрами, науковими керівниками, гарантом, членами робочої групи ОП.
Соціальна підтримка регулюється Положенням про аспірантуру і докторантуру НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1PAR3zZK97mogKX7joOr1ZWOepHQ_LLEA/view), Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1-PiF1VRK0BVTep3ddoMg7LU_fRyLbWLu/view), Положенням про порядок призначення і виплати стипендії студентам, аспірантам і докторантам (https://drive.google.com/file/d/1GbhCXDzoqZLowilGLyzkgK3UAy_Yk79c/view).
Аспірант, який достроково захистився, отримує одноразову виплату (залишок стипендії), оплачувану академічну відпустку (на строк до завершення навчання). Якщо захистився на 2–3 роках навчання, аспіранта обрали за конкурсом на посаду, то загальна сума залишку стипендії нараховується як щомісячна надбавка до зарплатні.
Дозволяється перерва у навчанні (за станом здоров'я, призовом на строкову військову службу, сімейними обставинами), академічна відпустка до року, або більша, за необхідності. Передбачена соціальна відпустка (по вагітності та пологах, догляду за дитиною до 3-х років, за потреби – 6-ти років).
Виплачується академічну й соціальну стипендії, дозволяється працювати у режимі неповного робочого часу, але не більше як на 0,5 ставки за займаною посадою (академічна стипендія виплачується у повному обсязі.
За результатами опитувань аспіранти вказують на достатній рівень їх задоволеності всіма видами підтримки (https://drive.google.com/file/d/1cHnbN7D1ssYkm3DZrOI8w5wI9-8KqE95/view). Загальна оцінка задоволеності навчанням на ОНП – «повністю задоволений», «переважно задоволений», 3 відповіді (23,1 %) – «навчання оцінюють вище середнього».

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

У ЗВО затверджене Положення про організацію супроводу студентів з інвалідністю (https://drive.google.com/file/d/1rBtfRfmLSzYWktKk4wGoeEhIjF6dtneQ/view). Згідно з ним створюється безбар'єрний освітній простір, забезпечується доступність, якість освітніх послуг людям з інвалідністю, враховуються їхні здібності, можливості, інтереси через інклюзію. Її реалізація спирається на принципи нормативно-правового, наукового, навчально-методичного, кадрового, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення. Створюється архітектурна безбар'єрність: встановлено пандус, на 1-му поверсі обладнано вбиральню для осіб з особливими потребами, аудиторії, інфраструктурні приміщення забезпечені табличками із написами шрифтом Брайля.
В умовах дистанційної освіти доступна інформаційна безбар'єрність ОП, соціального життя для осіб з особливими освітніми потребами. Вони залучаються до наукових заходів, конкурсів, написання наукових робіт, їхні дослідження публікуються у наукових виданнях Інституту історії. Викладачі й куратори академічних груп розкривають творчі здібності здобувачів з інвалідністю, залучають до творчих конкурсів, заходів, проводять адаптаційні, інформаційні, консультаційні заходи для формування толерантного ставлення до осіб з особливими потребами, гарантування психологічного комфорту для усіх учасників ОП. Соціально-педагогічний супровід здобувачів з інвалідністю, адаптацію їх до ОП здійснює психологічна служба (Положення про психологічну службу НУЧК: https://drive.google.com/file/d/15ikm3LWuU0jpW5_hf5lVcQ-6M79ui0HV/view).

Продемонструйте наявність унормованих антикорупційних політик, процедур реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

пов'язані із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) регламентовано Статутом НУЧК (https://drive.google.com/file/d/10A5aM7ijvQqUCXCH8ighNqykWQY_v97W/view), Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1r9tsxpf7Gs4glwV32SUs7hIVQCIEUUW0/view), Положенням щодо протидії булінгу у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1RPbQSStIvoU1zrK1euWPxH9rHJQO5C5j/view), Положенням про академічну доброчесність в НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1LBczFimbiTyDU90wxxRhwJaHojnGgZ8x/view).
З боку адміністрації НУЧК вживаються попереджувальні заходи для протидії проявам булінгу, дискримінації, сексуальним домаганням, корупції серед учасників ОП; взаємини будуються на принципах толерантності й партнерства.
У випадку дискримінації/утиску, конфлікту у міжособистісних стосунках позивач звертається у письмовій формі до ректора, який перенаправляє заяву у комісію з питань врегулювання конфліктних ситуацій. Її склад затверджується ректором терміном на календарний рік, формується першим проректором, входять проректори з навчальної роботи, з питань молодіжної політики та іміджевої діяльності, декани, директори інститутів, три представники студентського самоврядування, очільник студентської профспілки, начальник юридичного відділу, працівник психологічної служби.
Рішення ухвалюється протягом 10 календарних днів, якщо доведено факт дискримінації/утиску. Комісія вносить пропозиції ректорові НУЧК і сприяє переданню матеріалів до правоохоронних органів. Можливі анонімні звернення до «скриньки довіри» (https://cutt.ly/grpqoFPB; https://inst-hist.chnpu.edu.ua/skrynka-doviry/), які адресуються уповноваженою ректором особою також комісії з питань врегулювання конфліктних ситуацій. У разі міжособистісних конфліктів можуть залучатися спеціалісти психологічної служби НУЧК.
Якщо виникає конфлікт між здобувачами, то залежно від ситуації її врегулювання покладається на викладача, який був свідком конфлікту, або заступника декана з питань молодіжної політики та іміджевої діяльності, або гаранта

ОНП. З учасниками конфлікту проводиться роз'яснювальна робота для усвідомлення ними необхідності етичної поведінки, при потребі звертаються до психологічної служби НУЧК.
У випадку вчинення учасником освітнього процесу хабарництва, особа, яка виявила це, подає директору Інституту історії заяву. У ній викладає обставини виявленого порушення й додає матеріали, що підтверджують факт хабарництва. Якщо хабарництво виявив директор Інституту історії, він направляє подання проректору з науково-педагогічної та навчальної роботи. Директор (проректор) розглядає питання про встановлення факту порушення і притягнення до академічної відповідальності. У разі якщо порушення містить ознаки кримінального характеру, директор (проректор) спрямовує інформацію до Національної поліції України.
Під час реалізації даної ОНП конфліктних ситуацій не виникало.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі на своєму вебсайті

У НУЧК існує низка нормативних документів, якими регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП:
Положення про освітню програму та гаранта освітньої програми в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1XFUnjuvJkSaBHYpF3U74urxA9VrRrOfa/view; https://drive.google.com/file/d/1mGBYiV27j7DEKkApL6alLSqzIgZFF_SE/view), затверджене 23.12.2020 р., уведене в дію 24.12.2020 р., зі змінами і доповненнями протокол № 11 від 26.06.2024, введено в дію наказом ректора № 57 від 28.06.2024р.;
Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1X-4SiyMC7P1Mpt9IFKlcaC3z9IXPp96O/view), уведене в дію 31.08.2020 р., зі змінами і доповненнями 23.12.2020 р.;
Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1-PiF1VRKoBVTep3ddoMg7LU_fRyLbWLu/view), уведене в дію 31.08.2021 р.

Яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Відповідно до Положення про освітню програму та гаранта освітньої програми в НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1mGBYiV27j7DEKkApL6alLSqzIgZFF_SE/view) з метою забезпечення належного рівня освітніх послуг, створення сприятливого й ефективного навчального середовища для здобувачів проводяться регулярний моніторинг, перегляд й оновлення ОП. Моніторинг (не рідше 1 разу на рік) передбачає опитування аспірантів, викладачів, роботодавців, інших зацікавлених сторін, аналіз результатів опитування із формуванням висновків і пропозицій щодо необхідності внесення змін/перегляду ОП. Проведення опитування покладається на гаранта, відділ внутрішнього забезпечення якості освіти із залученням представників усіх груп стейкголдерів, аналіз результатів – на проєктну групу (https://cutt.ly/1rpqghH1, https://cutt.ly/Srpqgb9r).
Перегляд ОП відбувається у форматі оновлення шляхом внесення змін і затвердженням їх нової редакції (можливо щорічно, але не рідше, ніж раз на 5 років з урахуванням результатів моніторингу та побажань стейкголдерів). Ініціаторами змін ОП можуть бути органи студентського самоврядування, здобувачі освіти, гарант, Вчені ради НУЧК/Інституту історії, стейкголдери. Проєкт змін до ОП розміщується на сайті ЗВО на громадське обговорення, після чого ОП обговорюється й затверджується Вченою радою Інституту історії, передається у відділ внутрішнього забезпечення якості освіти, готується ректорський наказ. Якщо нова редакція вимагає суттєвих змін професійних компетентностей, ПРН, то ОП рецензується й затверджується Вченою радою НУЧК.
При перегляді 2023 р. (протоколи № 10 від 30.06.2021 р., № 8 від 29.03.2023 р.) ОНП доповнили професійними дисциплінами, що увідповіднило її зміст із науковими інтересами аспірантів, забезпечивши для них повноцінну підготовку до дослідницької й викладацької діяльності за спеціальністю. Були враховані зміни законодавства України, вимоги до акредитації ОП, тенденції розвитку галузі, відгуки стейкхолдерів. Зокрема, розширено перелік ОК (додані ОК 4 «Україна – ЄС: історія взаємин», ОК 10 «Музейна археологія»); зменшено кількість кредитів ОК 11 «Науково-педагогічна практика» (із 10-ти до 9-ти) через додання ОК 4, 10; збільшено до 6-ти кількість ВК, але скорочено загальний їх обсяг з 20-ти до 18-ти кредитів. Крім цього, удосконалено структурно-логічну схему навчання: у 3 семестрі зменшено навантаження з 15-ти до 12-ти кредитів; перерозподілено вагу ОК (деякі скоротили з 5-ти до 3-х кредитів), збільшено загальну кількість кредитів на 3 році навчання з 13-ти до 16-ти за рахунок додавання ОК 4, 10. (загалом 6 кредитів). Удосконалено пункт про форму атестації здобувачів вищої освіти. Доповнено матриці відповідності програмних компетентностей і ПРН з урахуванням появи нових ОК в ОПН.
У 2024 р. (протокол № 11 від 26 червня 2024 р.) науково-педагогічну практику перенесено з 6 та 8 семестрів на 5 і 6 семестри, оскільки на 4 курсі триває процедура захисту дисертаційних досліджень; уточнено мету, особливості ОНП, ФК 1.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх пропозиції беруться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі залучені до процесу періодичного перегляду ОП. Зокрема, беруть участь у засіданнях кафедр, до яких

прикріплені, входять до Вченої Ради Інституту історії та студентського самоврядування НУЧК, долучаючись до обговорення ОП, процедур забезпечення якості її реалізації. Виступають на засіданнях НДЦ, наукових заходах, під час звітування про проходження науково-педагогічної практики. Останнє є особливо цінним, оскільки здобувачі на практиці перевіряють ефективність набутих компетентностей, здатні адекватно оцінити доцільність обов'язкових і вибіркових компонентів освітньої програми.
Аспіранти формулюють свої бачення під час опитування (https://cutt.ly/hrpqhfoh), можуть звернутися із пропозиціями у відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, до адміністрації НУЧК/Інституту історії, гаранта/членів робочої групи ОНП, які завжди відкриті для спілкування.
Побажання здобувачів вищої освіти врахували щодо добору обов'язкових компонентів для забезпечення досягнення цілей ОНП, формування індивідуальної траєкторії навчання, вдосконалення процедури вибору дисциплін. Взяли до уваги пропозиції стосовно організації освітнього процесу, розкладу занять, покращання дистанційної формату навчання. 2023 р. внесли зміни у перелік вибіркових дисциплін, що чіткіше корелюються з науковими інтересами аспірантів (протокол Вченої ради Інституту історії № 7 від 24.02.2023 р.).
У 2024 р. врахували побажання аспірантів щодо перенесення науково-педагогічної практики на 5 та 6 семестр.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП?

Студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості освіти, що регулюється Статутом НУЧК (https://drive.google.com/file/d/10A5aM7ijvQqUCXCH8ighNqykWQY_v97W/view), Положенням про відділ внутрішнього забезпечення якості освіти НУЧК
(https://drive.google.com/file/d/1mtVSBRqgDWUYJBxtL6qCACZWfiOWOjUz/view);
Положенням про органи студентського самоврядування НУЧК
(https://drive.google.com/file/d/1Tto7bRdi5YdVegGjCWTC3f3xNyatNc4b/view).
Суб'єкти самоврядування – Студентський парламент, Рада студентського самоврядування Інституту історії.
Студентське самоврядування бере участь в обговоренні, вирішенні питань удосконалення ОП, заходах для забезпечення якості освіти, делегує представників до робочих, консультативно-дорадчих органів, вносить пропозиції до змісту навчальних планів, програм. Відділ внутрішнього забезпечення якості освіти здійснює моніторинг, періодичний перегляд ОП із залученням самоврядування, надає йому консультації/роз'яснення з питань забезпечення якості освіти, проводить семінари. Студентське самоврядування ініціює зміни в ОП, аналізує, узагальнює зауваження/ідеї здобувачів про навчальний процес, контроль за якістю.
Аспіранти можуть висловлюватися про удосконалення якості ОП, брати участь у громадському обговоренні, круглих столах, наукових, методичних семінарах кафедр, Інституту історії; впливати на проведення процедур внутрішнього забезпечення якості ОП, проходячи анкетування, обговорюючи, затверджуючи його результати.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Стейкхолдери систематично залучаються до перегляду ОНП, забезпечення її якості. Беруть участь у наукових заходах, що проводяться в Інституті історії й присвячені питанням освітньої царини, у засіданнях НДЦ, висловлюючи свої візії стосовно вимог до компетентностей аспірантів, сучасних потреб на ринку праці.
Роботодавці обов'язково долучаються до комісій з підсумкової атестації випускників рівнів «бакалавр», «магістр», комунікуючи з науковими керівниками аспірантів, гарантом і членами робочої групи ОНП, які очолюють ЕК/є у їхньому складі. Задіяні до роботи Вченої ради Інституту історії, маючи змогу обговорювати питання про реалізацію/удосконалення ОП.
Здобувачів вищої освіти проходять тривалу науково-педагогічну практику, у тому числі в архівних, музейних установах Чернігова, Національному архітектурно-історичному заповіднику «Чернігів стародавній» як потенційних осередках працевлаштування. Їхня адміністрація оцінює фахову підготовку аспірантів, висловлюючи усні/письмові пропозиції щодо модернізації ОНП.
Представники архівів, музеїв, ЗВО Чернігова, наукових установ України пишуть рецензії/відгуки на ОП (Н. Б. Реброва. І. В. Лисенко, А. В. Морозова, І. О. Крук, О. О. Маврін, О. Т. Гончар: https://inst-hist.chnpu.edu.ua/aspirantura/). Стейкхолдери мають змогу висловити пропозиції/зауваження щодо ОНП у форматі on-line (http://chnpu.edu.ua/university/about/gromadske-obgovorennya), беруть участь в опитуванні (https://drive.google.com/file/d/1gKSkjR3R30SMrbPQPrsh78VdyNEvzqcX/view).

Опишіть практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП (зазначте в разі проходження акредитації вперше)

Інститут історії намагається акумулювати інформацію про траєкторію працевлаштування й кар'єрне зростання випускників ОНП. Відбувається це за рахунок опитування наукових керівників, з якими випускники підтримують комунікування після завершення навчального процесу. Частина влаштовується на роботу у Чернігові (навчальні заклади, Національний архітектурно-історичний заповідник «Чернігів стародавній», архів, музеї), тому відбуваються зустрічі й спілкування під час проведення наукових заходів в Інституті історії. Через контакти наукових керівників випускники ОНП запрошуються на засідання НДЦ, загальноуніверситетські та загальноінститутські заходи, що також дозволяє накопичувати інформацію про кар'єрний шлях і траєкторію працевлаштування.
Адміністрація й НПП Інституту історії накопичують матеріали про випускників ОП, аби продовжити серію видань збірників-довідників про випускників. Маємо досвід у цьому напрямку, зокрема 2023 р. опублікували збірник-довідник «Кандидати наук, доктори філософії та доктори наук – випускники історичного факультету/Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О. М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка».

Джерелом інформації щодо працевлаштування випускників ОНП слугують відомості, оприлюднені в офіційній Facebook групі Інституту історії (https://www.facebook.com/groups/1268223556529140), де регулярно подається інформація про їхні професійні здобутки.

Продемонструйте, що система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійсненого через опитування заінтересованих сторін

Система забезпечення якості вищої освіти у НУЧК забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу ОП та діяльності з її реалізації. Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1X-4SiyMC7P1Mpt9IFKlcaC3z9IXPp96O/view) і Положенням про освітню програму та гаранта освітньої програми у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1mGBYiV27j7DEKkApL6alLSqzIgZFF_SE/view) систематично проводиться опитування заінтересованих сторін – здобувачів, зовнішніх експертів, стейкголдерів. Питання про оновлення та удосконалення ОП обговорюється на засіданнях кафедр і Вченої ради Інституту історії. Аспіранти присутні на кафедральних зібраннях і мають змогу вносити пропозиції стосовно поліпшення освітнього процесу. Обговорюються результати опитування здобувачів, на підставі яких вносяться зміни в ОП.
Вчасне реагування на результати її моніторингу забезпечується дотриманням принципів прозорості, відкритості освітнього процесу, суспільної відповідальності усіх його учасників, взаємної вимогливості і довіри. З цією метою уможливлено, крім особистої залученості здобувачів, викладачів і стейкголдерів, зворотній зв'язок і внесення пропозицій для удосконалення ОП через сайт НУЧК, скриньку довіри відділу внутрішнього забезпечення якості освіти (http://chnpu.edu.ua/departments/zabezpechennya-yakosti-osviti).
Щорічно, під час процедури обрання вибіркових дисциплін гарант і члени проєктної групи враховують побажання здобувачів, оновлюють каталог ВК. Викладачам на кафедрах кожного року пропонується вносити пропозиції на читання авторських курсів як ВК і поповнення ними каталогу. Викладачі, як читають ОК, зважають на побажання аспірантів й періодично редагують тематичне наповнення робочих програм.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та рекомендації з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були враховані під час удосконалення цієї ОП?

Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Проєктна група звертає увагу на зауваження при акредитації ОП інших рівнів вищої освіти спеціальності 032 Історія та археологія, оскільки дана ОП акредитується вперше. Зокрема, здійснено доопрацювання сайту Інституту історії, де належним чином наведена повна і достовірна інформація про ОНП, процедури її моніторингу й перегляду. Засади університетських положень про особливості освітнього процесу та академічну доброчесність систематично актуалізуються для усіх учасників освітнього процесу. Регулярно ведеться робота у напрямку покращення системи внутрішнього моніторингу якості вищої освіти, що дозволяє дотримуватися визначених у новітніх нормативних документах політик, практик і стандартів внутрішнього забезпечення якості освітньої програми, формувати на цій підставі внутрішню культуру якості.
Постійно оновлюється каталог вибіркових дисциплін, враховуючи інтереси та тематику дисертаційних досліджень аспірантів. Підтримується принципи студентоцентрованого освітнього середовища, забезпечення повного доступу до освіти здобувачам з особливими потребами, стимулюються залучення аспірантів до інформальної освіти, НПП – до систематичного підвищення кваліфікації, участі у наукових заходах.
З метою підвищення світового та національного рейтингового оцінювання діяльності НУЧК, стимулюється долучення НПП до участі у розробці й реалізації грантових проєктів, підготовці наукових статей, що індексуються у Scopus та / або Web of Science,
опублікованих у фахових наукових виданнях України категорії Б, підвищення кваліфікації шляхом стажування за кордоном. НУЧК створює систему партнерських взаємин з університетами європейських країн для стимулювання академічної мобільності учасників освітнього процесу.
Активніше почали практикувати формат «гостьових» лекцій із запрошеними спеціалістами ЗВО України, комунікувати зі стейкголдерами, пропозиції яких сприяють підготовці конкурентноспроможного фахівця. Роботодавці залучені до роботи у комісіях державної підсумкової атестації здобувачів вищої освіти, Вченої ради Інституту історії.
Гарант ОНП систематично долучається до заходів, де обговорюються питання, пов'язані з акредитацією ОНП.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП

Учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП згідно з Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1X-4SiyMC7P1Mpt9IFKlcaC3z9IXPp96O/view), Положенням про освітню програму та гаранта освітньої програми у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1mGBYiV27j7DEKkApL6alLSqzIgZFF_SE/view). Зокрема, беруть участь у моніторингу й періодичному перегляді ОП (аналізують ефективність реалізації, успішність і досягнення результатів навчання через анкетування), обговорюють питання перегляду навчальних курсів, ОП на засіданнях кафедр, Інституту історії, вчених рад ЗВО. Студентський парламент при підтримці відділів виховної роботи і навчально-методичного систематично проводить анкетування здобувачів із метою вдосконалення ОП. Результати обговорюються на засіданнях кафедр, Вченої ради Інституту історії. Навчально-методичний відділ регулярно аналізує ОП, навчальні плани, навчально-методичні матеріали.
Учасники освітнього процесу можуть ініціювати зміни в ОП, які оприлюднюються на веб-сайті ЗВО, доступні для громадського обговорення. Передбачено зворотній зв'язок, що уможливлює відкритість і прозорість реалізації ОП,

вчасне реагування на запити академічної спільноти стосовно її модернізації. Щорічно гарант і члени робочої групи переглядають перелік ВК, аналізують їх доцільність з огляду на побажання аспірантів, остаточний варіант обговорюється і затверджується Вченою радою Інституту історії.

Продемонструйте, що в академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти

В академічній спільноті НУЧК розвивається культура якості освіти. Це підтримується усіма учасниками освітнього процесу, толеруються принципи сучасної, якісної, чесної освіти. Культура якості освіти спирається на європейські стандарти організації, проведення занять, оцінювання результатів навчання, створення комфортного психологічного клімату, умов для усебічного розвитку викладачів і здобувачів.
Функціонує відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, який комунікує з усіма структурними підрозділами ЗВО і студентським самоврядуванням. Університет має широку автономію, важливі рішення ухвалюються прозоро, колегіально, загальноуніверситетські органи створюються на пропорційній основі представниками від усіх факультетів/інститутів. Між підрозділами налагоджена тісна співпраця, можливість швидко й ефективно вирішувати спільні проблеми. Взаємини будуються на довірі, партнерстві, в академічному середовищі панує доброзичливість. Систематично проводяться загальноуніверситетські заходи культурного, наукового характеру, благодійні акції, флешмоби, воркшопи, реалізовуються міжфакультетські грантові проєкти. Академічна спільнота регулярно інформується на сторінках соціальних мереж, веб-сайтах ЗВО, Інституту історії. НПП і студенти залучаються до роботи Вчених рад університету, Інституту історії; часто практикуються розширені Вчені ради НУЧК.
У ЗВО толеруються принципи академічної доброчесності, свободи, запобігання корупції, за порушення яких передбачена відповідальність.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюються права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Статут НУЧК (https://cutt.ly/frpqliUH); Порядок організації освітнього процесу у 2024–2025 навчальному році в умовах воєнного стану (https://cutt.ly/YrpqlTX6); Положення: Про організацію освітнього процесу в НУЧК (https://cutt.ly/arpqlk8x); Про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в НУЧК (https://cutt.ly/lrpqlGD8); Про відділ внутрішнього забезпечення якості освіти НУЧК (https://cutt.ly/zetvrJq8); Про академічну доброчесність здобувачів освіти в НУЧК (https://cutt.ly/xrpql269); Про підготовку здобувачів ВО ступеня доктор філософії у НУЧК (https://cutt.ly/DrpqzhZO); Про наукове керівництво (https://cutt.ly/7etvtcUQ); Про порядок оформлення та видачі академічних довідок про виконання ОНП здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії у НУЧК (https://cutt.ly/detvtPjT); Про аспірантуру і докторантуру НУЧК (https://cutt.ly/2etvtNKF); Про дисципліни вільного вибору студентів у НУЧК (https://cutt.ly/arpqzbkB); Про освітню програму та гаранта освітньої програми у НУЧК (https://cutt.ly/NrpqzY4J); Про порядок реалізації права на академічну мобільність у НУЧК (https://cutt.ly/1rpqz9YD); Щодо протидії булінгу у НУЧК (https://cutt.ly/vrpqz6B5); Про врегулювання конфліктних ситуацій у НУЧК (https://surl.li/ioqdbx); Про психологічну службу НУЧК (https://surl.li/ucluut); Колективний договір (https://cutt.ly/PetvuA5Z) та інші.
Вони у вільному доступі: веб-сайт НУЧК (http://chnpu.edu.ua/), веб-сайт Інституту історії (https://surl.li/krkimp).

Наведіть посилання на вебсторінку, яка містить інформацію про оприлюднення ЗВО відповідного проєкту освітньої програми для отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкголдерів).

Інформація про проєкт ОНП оприлюднена на офіційному веб-сайті НУЧК з можливістю надання онлайн зауважень і пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів): http://chnpu.edu.ua/university/about/gromadske-obgovorennya

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі на своєму вебсайті інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про ОНП за спеціальністю 032 Історія та археологія, її цілі, очікувані результати навчання та компоненти розміщена на веб-сайті Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплі імені О. М. Лазаревського, вкладка «Навчання» («аспірантура»): https://surl.li/rbscmj

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або

дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

проблем за спеціальністю. Формуються універсальні навички науковця (ОК 2–3, 8), фахові компетентності (ОК 4, 8, 10), загальнонауковий світогляд (ОК 6, 9), уміння володіти англійською мовою для адаптації у міжнародному науковому середовищі (ОК 1), методологією наукової й педагогічної діяльності (ОК 5–7, 9, 11).
Умотивованість і зацікавленість здобувачів, як фактори посилення кваліфікації, уможливлюється через індивідуальну наукову траєкторію: вибір теми дисертації, призначення керівника, дотримуючись наукових інтересів обох учасників освітнього процесу.
Крім цього, здобувачі поглиблюю фахові компетентності, вивчаючи ВК ОП, пов'язані з темами дисертацій (https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/05/katalog-vybirkovyh-dysczyplin-2024.pdf). Процедура обрання прописана у Положенні про аспірантуру і докторантуру НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1PAR3zZK97mogKX7joOr1ZWOepHQ_LLEA/view), Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1-PiF1VRKoBVTep3ddoMg7LU_fRyLbWLu/view).
Аспіранти мають достатньо можливостей для підвищення кваліфікації завдяки різноманіттю наукових заходів у НУЧК, Інституті історії, долученню до грантових проєктів.
Опитування здобувачів підтверджують відповідність змісту ОП їхнім науковим інтересам, загальне задоволення від навчання (https://drive.google.com/file/d/1cHnbN7D1ssYkm3DZrOI8w5wI9-8KqE95/view).

Продемонструйте, що наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Відповідність тем наукових досліджень аспірантів напрямам досліджень їхніх керівників забезпечується шляхом обговоренням на кафедрах і на засіданнях вчених рад НУЧК й Інституту історії. Кандидатури керівників затверджуються на підставі відповідності їхніх напрямів наукових досліджень і вступників. Випускові кафедри мають інформацію щодо дотичності наукових досліджень НПП й дисертаційних робіт аспірантів.
Керівники для аспірантів обираються з числа наукових або науково-педагогічних працівників із науковим ступенем не пізніше, ніж через місяць після зарахування аспіранта до НУЧК (Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у НУЧК: https://surl.li/unhieg).
Серед здобувачів ОНП, котрі вступили 2023 р., затверджені теми дисертацій відповідають науковим дослідженням керівників. Зокрема, тема дисертаційного дослідження аспіранта кафедри історії України, археології та краєзнавства І. Ігнатенка «Чернігівська фортеця у XVII–XVIII ст.» корелюється з сферою наукових зацікавлень керівника, к.і.н., проф. кафедри історії України, археології та краєзнавства О. Б. Коваленка; тема дисертації аспіранта кафедри історії України, археології та краєзнавства А. Ващенка «Рід Бакуринських у суспільно-політичному та соціально-культурному житті країни (середина XVII – початок XX ст.)» відповідає науковим уподобанням керівника, к.і.н., ст. викл. (нині – доцента) кафедри історії України, археології та краєзнавства С. А. Токарєва.
Таблицю відповідності тем аспірантів науковим інтересам керівників додано.

Продемонструйте здатність закладу освіти сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

ЗВО здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації аспірантів. Відбувається це на підставі Положення про порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради НУЧК про присудження ступеня доктора філософії (https://drive.google.com/file/d/1X-1eSoyhO3NHJOu3sCuiHQp_GlBc529m/view). Компетентність членів разової ради за тематикою дослідження здобувача визначається наявністю не менше 3-х наукових публікацій за тематикою дослідження здобувача за умови їх опублікування протягом останніх 5-ти років до дня утворення разової ради/після присудження вченого ступеня доктора філософії (кандидата наук). Поміж НПП достатньо кваліфікованих кадрів, авторів монографій, статей у наукових фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, що підтверджується річними звітами. Тематика дисертацій аспірантів продумується, з огляду на наукові зацікавлення НПП Інституту історії, аби у перспективі залучити їх до публічного захисту дисертацій. За потреби є можливість запросити викладачів з інших ЗВО, архівних, музейних установ Чернігова, які свого часу закінчили Інститут історії й донині підтримують зв'язок. НПП Інституту історії у тісній колаборації з викладачами вузів/наукових установ Києва, Харкова, Ніжина, Сум. Мають досвід спеціалізованих рад: в Інституті історії функціонувала з 2006 р. Спеціалізована вчена рада К 79.053.01.

Опишіть, як заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо).

НУЧК організаційно та матеріально створює умови для виконання аспірантами наукових досліджень й апробації їхніх результатів. Вони мають вільний доступ до наукової бібліотеки НУЧК, міжбібліотечного абонементу, комп'ютерної зали з електронним каталогом, автоматизованими робочими місцями з доступом до мережі Інтернет і Wi-Fi на безоплатній основі; доступом до баз даних Scopus та Web of Science; репозитарію НУЧК (https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/). Можуть отримати кваліфіковану консультацію від наукових керівників, викладачів Інституту історії, науковців, запрошених на «гостьові» лекції. На базі Інституту історії функціонують НДЦ (https://inst-hist.chnpu.edu.ua/klub-pravoznavecz/), які систематично проводять наукові заходи для поглиблення фахових компетентностей здобувачів та апробації результатів їхньої наукової роботи. Також Інститут

історії щорічно організовує науковий семінар аспірантів і магістрантів, наукову конференцію молодих учених та студентів (https://inst-hist.chnpu.edu.ua/konferencziyi/). За результатами конференцій публікуються збірники матеріалів («JUVENIA STUDIA», «Студентський альманах», «Збірник Фльорівських читань»: https://inst-hist.chnpu.edu.ua/fahovi-vydannya/).
Викладачі Інституту історії входять до редколегії «Сіверянського літопису» (фахове видання категорії «Б»), сприяючи публікаціям аспірантів. На базі НУЧК видається «Вісник НУЧК», що також належить до категорії «Б» й уможливлює оприлюднення результатів дисертаційних досліджень аспірантів.

Опишіть, як заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

У НУЧК функціонує Відділ міжнародних зв'язків (http://chnpu.edu.ua/university/atuniversity/mizhnarodni-zv-yazki/mizhnarodnij-viddil), який забезпечує інформування здобувачів про можливості академічної мобільності. Нині підписані партнерські угоди з університетами: Даугавпілським (Латвія), Поморським у м.Слупську (Польща), Жешувським (Польща), імені Альдо Моро у м. Барі (Італія).
Про можливості залучення до міжнародної академічної спільноти повідомляють на офіційній сторінці НУЧК у Фейсбук (https://www.facebook.com/NationalUniversityChernihivCollegiumShevchenko), групи Інституту (https://www.facebook.com/groups/1268223556529140), групи «Конференції з історії» (https://www.facebook.com/groups/916726128391197).
Співробітники наукової бібліотеки НУЧК (https://library.chnpu.edu.ua/) регулярно проводять заходи, популяризуючи можливості міжнародної академічної мобільності. Пропонують її аспірантам через участь у міжнародних конференціях, публікаціях у фахових журналах, індексованих у наукометричних базах, отримання інформації від викладачів, задіяних у грантових проєктах (доц. М. К. Кеда, проф. В. О. Дятлов, доц. А. М. Острянко, доц. О. Б. Срілюк, доц. Т. В. Соломенна).
За результатами опитування здобувачі ОНП задоволені доступом до інформації про програми академічної мобільності (69,23 %) і можливістю перезарахування результатів навчання, отриманих за результатами академічної мобільності (92,31 %) (https://drive.google.com/file/d/1cHnbN7D1ssYkm3DZrOI8w5wI9-8KqE95/view).

Опишіть наявну практику участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники аспірантів активно залучаються до різноманітних дослідницьких проєктів, результати яких систематично публікуються/впроваджуються. Зокрема, професори О. Б. Коваленко, К. М. Ячменіхін очолюють НДЦ, залучені до науково-дослідних тем на кафедрах, результати яких оприлюднюють у публікаціях, виступах на конференціях, круглих столах. Доценти О. В. Гринь, А. М. Острянко реалізовували (-ють) проєкти напряму Жан Моне в рамках Програми ЄС Еразмус та проєкт IREX «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність». Результати напрацювань апробовані у фахових виданнях категорій «А», «Б», під час наукових заходів (круглі столи, міжнародні конференції, воркшопи), виступів на телебаченні, радіо, дописів на сторінках соціальних мереж; публікують навчально методичні посібники, розроблена настільна історична гра-квест «300 фейкоборців». Проф. О. Б. Коваленко, доц. Т. Ф. Дорохіна, С. А. Токарєв, С. В. Щербина реалізовують проєкт «Повсякденне життя населення Чернігівщини в умовах повномасштабного російського вторгнення в Україну 24 лютого 2022 року». Результати оприлюднюють у форматі публікацій на сторінках фахових видань України («Український історичний журнал», «Сіверянський літопис»), проведення етнографічної практики, круглих столів. Доц. О. Є. Черненко наразі перебуває на стажуванні у Варшавському університеті, опановуючи європейські практики викладання та презентуючи їх у виступах на наукових конференціях.

Опишіть, як заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Практики дотримання академічної доброчесності здобувачів, НПП регламентуються Статтею 42 Закону «Про освіту» (https://urst.com.ua/pro_osvitu/st-42), Положенням про академічну доброчесність в НУЧК (https://surl.li/hnhmgz), Положенням про аспірантуру і докторантуру НУЧК (https://cutt.ly/4etvfcDE) і Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії у НУЧК (https://surl.li/hwxtuv).
Контроль за дотриманням академічної доброчесності аспірантами при написанні дисертацій забезпечує науковий керівник, завідувач кафедри, до якої прикріплений аспірант. Перед публічним захистом дисертацію перевіряють на плагіат при попередній експертизі. Здійснюється це у науковій бібліотеці НУЧК за допомогою програми Strike Plagiarism. На сторінці https://library.chnpu.edu.ua/dobrochesnist/ розміщено інформацію про принципи дотримання академічної доброчесності.
У разі виявлення плагіату дисертація не допускається до захисту, без права її повторного захисту, автору відмовляють у присудженні наукового ступеня.
До наукових збірників не беруть наукових статей, визнаних академічно недоброчесними.
Наукова бібліотека демонструє роботу антиплагіатної системи, долучається до розробки методичних рекомендацій для попередження плагіату.
У НУЧК періодично проводять опитування щодо дотримання академічної доброчесності (https://surl.lu/suthla). За час існування ОНП не зафіксовано фактів порушення аспірантами і НПП академічної доброчесності

Опишіть, як заклад вищої освіти вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового

(творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

У НУЧК регулярно проводяться заходи для дотримання норм законодавства України про авторське право і суміжні права, правил цитування джерел інформації. Порушники академічної доброчесності не залучаються до наукового керівництва, їм відмовляють у присудженні наукового ступеня/присвоєнні вченого звання; позбавляють присудженого наукового ступеня/присвоєного вченого звання (Положення про академічну доброчесність в НУЧК (https://drive.google.com/file/d/1LBczFimbiTyDU90wxxRhwJaHojnGgZ8x/view). У разі порушення академічної доброчесності передбачено притягнення особи до дисциплінарної відповідальності. Якщо наявні ознаки кримінального правопорушення, директор Інституту історії передає інформацію до Національної поліції України. Завідувачі кафедр, рецензенти (експерти) різних рівнів, голова і вчений секретар Вченої ради Інституту історії контролюють дотримання академічної доброчесності НПП при рекомендації видань до друку. При виявленні академічної недоброчесності відповідальні за випуск фахових видань НУЧК відмовляють у публікації.
Свідченням дотримання науковими керівниками академічної доброчесності є їхні публікації у «Сіверянському літописі», що має чіткі вимоги до процесу рецензування статей (https://sl-journal.com.ua/index.php/journal/peer-review, https://sl-journal.com.ua/index.php/journal/publication-ethics, https://sl-journal.com.ua/index.php/journal/plagiarism-policy).
За час дії ОНП не виявили фактів порушень академічної доброчесності серед наукових керівників.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильні сторони ОНП:
- гармонійне поєднання традицій Інституту історії та діяльності наукових шкіл з сучасними тенденціями розвитку вищої освіти та науки;
- залучення провідних фахівців-практиків, експертів галузі до проведення занять;
- систематичне запрошення науковців з університетів України та європейських країн для читання «гостьових лекцій»;
- використання студентоцентрованого підходу до побудови освітнього процесу із застосуванням гнучких освітніх траєкторій для розкриття особистісного, наукового та професійного потенціалу здобувачів, підвищення їхньої конкурентоспроможності на ринку праці;
- створені умови для самореалізації здобувачів у науковій діяльності за рахунок функціонування наукових центрів, гуртків, залучення здобувачів до участі у традиційних наукових конференціях різних рівнів;
- забезпечені можливості публікувати власні наукові студії на сторінках «Juvenia Studia», «Збірника наукових робіт студентів», «Студентського альманаху», «Збірника Фльорівських читань», «Сіверянського літопису».
- створені та впроваджені власні програми підвищення кваліфікації НПП та розвитку викладацької майстерності;
- дієва система формування soft skills у учасників освітнього процесу в межах ОНП;
- створення умов для розвитку неформальної освіти;
- менторське середовище ОНП, сприятливе для розкриття особистісного та наукового потенціалу здобувачів освіти;
- ефективне вдосконалення ОНП через співпрацю зі стейкхолдерами.

Слабкі сторони ОНП:
- недостатній рівень академічної мобільності здобувачів;
- недостатній обсяг публікацій у наукометричних базах Web of Science, Scopus.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективи розвитку ОНП:
- оновлення освітнього середовища і матеріальних ресурсів, вдосконалення матеріально-технічного забезпечення наукових центрів;
- підвищення академічної мобільності учасників освітнього процесу на ОНП;
- розширення співпраці з провідними ЗВО галузі, у тому числі європейськими;
- модернізація механізмів наповнення та контенту на сайті університету;
- перегляд ОНП з врахуванням змін ринку праці, нормативних документів, провідних європейських практик і запитів стейкхолдерів;
- поглиблення зв'язків між випускниками й роботодавцями;
- активізація міжнародної мобільності та грантової діяльності аспірантів і наукових керівників;
- розширення кола стейкхолдерів і провідних професіоналів високого рівня, залучених до практики викладання навчальних дисциплін на ОНП;
- створення на базі НУЧК середовища взаємообміну досвідом гарантів і розробників ОП, ОНП спеціальності 032 «Історія та археологія»;
- розробка та імплементація в освітній процес нових методів навчання, в тому числі пов'язаних з упровадженням дистанційного формату й цифрових технологій;
- створення наукових лабораторій і проектних груп;
- удосконалення інформаційного, навчально-методичного забезпечення дисциплін ОНП; активізація роботи щодо видання підручників і навчальних посібників НПП Інституту; поповнення бібліотечного фонду сучасною навчально-методичною літературою з дисциплін ОНП.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Шеремет Олег Семенович

Дата: 24.03.2025 р.

Таблиця 1. Інформація про освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	**Вид освітнього компонента**	**Силабус або інші навчально-методичні матеріали**		**Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього***
		Назва файла	**Хеш файла**	
Інструментарій історичного дослідження	навчальна дисципліна	*08_РНП_Інструментарій історичного дослідження.pdf*	/R7Mk2+W6eJLNCfd/pFnTppCp/wayZ1qE9ynEO2B1FA=	*Навчальна аудиторія, настінна дошка, мультимедійний проєктор, ноутбук або комп'ютер.*
Світова грантова система та управління науковими проєктами	навчальна дисципліна	*09_Грантова система.pdf*	palEnGTCR1FGK6oQScFF10jgahm+dSoXUWBS2YIjXZc=	*Навчальна аудиторія, настінна дошка, мультимедійний проєктор, ноутбук або комп'ютер.*
Науково-педагогічна практика	практика	*11_РНП_Науково-педагогічна практика.pdf*	axTbS5Pz9vXN9AAvfR/l02fB+tnypeMkZRkvU4Uh9Ag=	*Навчальна аудиторія, настінна дошка, мультимедійний проєктор, ноутбук або комп'ютер.*
Українська мова у науково-педагогічній комунікації	навчальна дисципліна	*02_РНП_Українська мова.pdf*	uDQ+yAb/ySkGIWWDDlo3ghOmFHbJrhuAh2TdB6rgnS0=	*Навчальна аудиторія, настінна дошка, мультимедійний проєктор, ноутбук або комп'ютер.*
Музейна археологія	навчальна дисципліна	*10_РНП Музейна археологія.pdf*	8tFy5OLrxkFtuoAdMpH8m8fj7Yz3HpgfM14YAp5hYw0=	*Навчальна аудиторія, настінна дошка, мультимедійний проєктор, ноутбук або комп'ютер.*
Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні	навчальна дисципліна	*01_РНП_Іноземна мова.pdf*	i8VbH4yHIyxNGvs2mxsx8Uc+b2QUR7qXWTZILN0oNns=	*Навчальна аудиторія, настінна дошка, мультимедійний проєктор, ноутбук або комп'ютер.*
Організація науково-дослідної роботи	навчальна дисципліна	*03_РНП_Організація науково-дослідної роботи.pdf*	bFiKpEAFRr5eMRvMvfoPs0uiDxLz0MOh/lxZB1hu+7Y=	*Навчальна аудиторія, настінна дошка, мультимедійний проєктор, ноутбук або комп'ютер.*
Україна – ЄС: історія взаємин	навчальна дисципліна	*04_РНП_Україна-ЄС.pdf*	Cg2M7Vgp1727uCJMGo4dBMSJsJiGzc+iDAMZOroKqak=	*Навчальна аудиторія, настінна дошка, мультимедійний проєктор, ноутбук або комп'ютер.*
Теоретичні засади організації освітнього процесу в закладах вищої освіти	навчальна дисципліна	*05_РНП_Теоретичні засади організації освітнього процесу в ЗВО.pdf*	n4czRa13zG110Jm+9TO8TLK33rDx6dboJIlVuum5NZw=	*Навчальна аудиторія, настінна дошка, мультимедійний проєктор, ноутбук або комп'ютер, фліпчарти.*
Сучасні теорії пізнання	навчальна дисципліна	*06_РНП_Сучасні теорії пізнання.pdf*	r4s4LPf5FEBJ2nufsCUzlMFX2Wo/Qeyw+V27yXpDQfQ=	*Навчальна аудиторія, настінна дошка, мультимедійний проєктор, ноутбук або комп'ютер.*
Сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях	навчальна дисципліна	*07_РНП_Сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях.pdf*	jQIN8NMdtup2vGDL6/lENs1C5EXFeOwofq0Jau+nLf4=	*Комп'ютерна лабораторія №130. Комп'ютери 13 шт., встановлені у 2020 році, з наступними характеристиками: Intel Core i5, 4Gb ОЗУ, 1Tb HDD, монітор 24' Iiyama ProLite x2474HS.* *В лабораторії 130 є настінна дошка, мультимедійний проєктор, екран для проєктора. Студенти також можуть використовувати власні ноутбуки.* *Програмне забезпечення: ОС Linux Fedora 32, офісний пакет LibreOffice, браузери Firefox, Google Chrome.*

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про відповідність НПП оствітнім компонентам

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування відповідності освітньому компоненту (кваліфікація, професійний досвід, наукові публікації)
75021	Дедович Валентин Миколайович	Доцент кафедри фізики та астрономії, Основне місце роботи	Природничо-математичний факультет	Диплом спеціаліста, Чернігівський державний педагогічний інститут імені Т.Г.Шевченка, рік закінчення: 1986, спеціальність: , Диплом кандидата наук КН 013561, виданий 11.04.1997, Атестат доцента ДЦ 001508, виданий 21.12.2000	33	Організація науково-дослідної роботи	1. Диплом про вищу освіту ИВ-І № 217848 від 28 червня 1986р. (спеціальність: «Фізика і астрономія»). 2. Диплом кандидата педагогічних наук КН № 013561 від 11 квітня 1997р., 14.00.01 педагогіка та історія педагогіки. Тема кандидатської дисертації: «Інтеграція знань про природу у старшокласників». Атестат доцента ДЦ № 001508 від 21 грудня 2000р. 3. Стажування: 1. Підвищення кваліфікації вчителів фізики та астрономії . 30.01-03.02.2023. ЧОІППО імені К.Д.Ушинського. (1 кредит, 30 годин). Свідотство 25 ПК 02139222/000802-23. 2. «Окрилені» – курси вдосконалення педагогічної майстерності (Модуль 1. Тенденції і виклики сучасної освіти; Модуль 2. Комунікативна компетентність викладача; Модуль 3. Управлінська компетентність викладача) НУЧК імені Т.Г.Шевченка 01.11.2021 (4 кредити 120годин) Свідотство № 2С 02125674/0244-21 3. НУШ. Навчання за регіональною програмою підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних працівниківв умовах реалізації ДСБСО. 17.10-21.10. 2022р. ЧОІППО імені К.Д.Ушинського. (1 кредит, 30 годин). Сертифікат ПК

							02139222/ПРО-000291-22 4. Соціальні та емоційні компетентності XXI століття. 17.08.-18.08. 2023. Інститут соціально-емоційної освіти. (1 кредит, 30 годин). Сертифікат №15668. 5. Стажування з теми «Вивчення сучасних методів і форм викладання курсу «Педагогіка вищої школи», спецкурсу «Психолого-педагогічні дисципліни». 10.09.-10.10.2020. ЧОІППО імені К.Д.Ушинського. (3 кредити, 90 годин). Свідоцтво №25С 02139222/000017-20. 5. Наукові публікації: 1. 1. Дедович В.М. Організація процесу научіння майбутніх учителів фізики з врахуванням навчально-інтелектуальних і соціальних механізмів. Дидактичні механізми дієвого формування компетентнісних якостей майбутніх фахівців фізико-технологічних спеціальностей. Збірник матеріалів IX міжнародної наукової конференції. Кам'янець - Подільський, 2016. – 168 с. с 54-55. 2. Дедович В.М. Розвиток навчально-пізнавальної компетентності в учнів. Щорічник Чернігівського обласного педагогічного ліцею для обдарованої сільської молоді Чернігівської обласної ради: питання педагогіки, методики та науки/ ред.кол. Коломієць Г.В, Сердюк Г.А., Тарасенко О.Ф. та ін. Чернігів: Десна Поліграф. 2019. 120с. с. 23-28. ISBN 978-617-7648-78-8 3. Дедович В.М. Формування інформаційної компетентності при виконанні проєктів. Фізика як змістовий і концептуальний елемент природничої освіти і її роль у процесі розбудови Нової української школи. Матеріали

							Всеукраїнської науково-практичної конференції «Чернігівські методичні читання з фізики та астрономії. 2019». Чернігів: Десна Поліграф. 2019. 96 с. с. 39-40 ISBN 978-617-7648-91-7 4. Дедович В.М. Формування навчально-пізнавальної компетентності через розвінчування міфів. «Українська національна школа: історія, традиції, новаторство.» Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (26-27 листопада 2020р.). КВНЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім.. Т.Г.Шевченка. Умань, ВПЦ «Візаві», 2020. – 272 с. с. 29-34. 5. Дедович В.М. «Компетентності та міфи радянської освіти». Щорічник Чернігівського обласного педагогічного ліцею для обдарованої сільської молоді Чернігівської обласної ради: питання педагогіки, методики та науки / ред. кол. Коломієць Г.В., Сердюк Г.А., Тарасенко О.Ф. та ін. Чернігів: Десна Поліграф, 2020. 120 с. с. 32-37. 12. Керівник науково-дослідного сектору Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка.
482546	Хомич Тетяна Леонідівна	Доцент кафедри української мови, літератури та журналістики, Сумісництво	Філологічний факультет	Диплом спеціаліста, Ніжинський державний педагогічний університет імені Миколи Гоголя, рік закінчення: 2003, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова і література, Диплом магістра, Ніжинський	18	Українська мова у науково-педагогічній комунікації	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 38 підпунктам 1, 3, 4, 12, 14 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: 1. Наявність не менше п’яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до науковометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science, Core Collection. 1. Бойко Н. І., Хомич Т. Л. Мотивування експресивної

				державний педагогічний університет імені Миколи Гоголя, рік закінчення: 2004, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова і література, Диплом магістра, Приватний вищий навчальний заклад "Київський університет культури", рік закінчення: 2025, спеціальність: 061 Журналістика, Диплом кандидата наук ДК 065954, виданий 26.01.2011, Атестат доцента 12ДЦ 039695, виданий 26.06.2014			семантики в мовній тканині «Енеїди» І. П. Котляревського. Література та культура Полісся. Вип. 98 Серія «Філологічні науки». – № 14 / відп. ред. і упоряд. Г. В. Самойленко. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2020. С. 196 – 206. 2. Khomych T. Feminine aspekts in Ukrainian language and speech. XI. Internationale virtuelle Konferenz der Ukrainistik «Dialog der Sprachen – Dialog der Kulturen. Die Ukraine aus globaler Sicht». Reihe: Internationale virtuelle Konferenz der Ukrainistik. Bd. 2020. Herausgegeben von Olena Novikova und Ulrich Schweier. Verlag readbox unipress Open Access LMU, München, 2021. ISBN 978-3-487-16073-3 (Druckausgabe). ISBN 978-3-487-16073-7 (elektronische Version). ISSN 2629-5016 (Druckausgabe). ISSN 2629-5024 (elektronische Version). 3. Хомич Т., Шевченко В. Анормативність у сучасному лінгводидактичному просторі. Українська мова і література в школі. 2022. № 5 – 6 (164). С. 8 – 11. 4. Хомич Т. Л. Неофемінативи в сучасному українськомовному дискурсі в контексті мовної норми. Педагогічні обрії. Науково-методичний журнал, 2022, №2, С. 41 – 45. 5. Грона Наталія, Хомич Тетяна. Інтегрувальний ресурс практикуму з методики навчання української мови. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Вип. 21 (177) / Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка; голов. ред. М. О. Носко. Чернігів: НУЧК, 2023. 188 с. (Серія: Педагогічні науки). – С. 148 – 154. 6. Navalna M., Kostusiak N., Mezhov O., Sovtys N., Khomych T., Hlushych V., Adakh

							N., Pryimachok O., Skliarenko O., Holoiukh L. Nomens for Designation of Persons in the Ukrainian Media Discourse. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. 2024. Vol. 14, Issue 1, Spec. Issue XL. P. 54–59. URL: https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/140140/papers/A_08.pdf (Web of Science, Q3). https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:001222983700041 7. Hrona N., Khomych T., Semenog O., Kharchenko I., Yurchenko A., Semenikhina O. (2024). Tools for the development of emotional intelligence: Cognitive native language teaching. International Journal of Instruction, 17(2), 599–616. https://doi.org/10.29333/iji.2024.17233. Web of Science 8. Maryna Navalna, Nataliia Kostusiak, Oleksandr Mezhov, Liudmyla Marchuk, Oksana Buhasova, Svitlana Novoseletska, Nataliia Shapran, Tetiana Khomych, Tetiana Musiichuk, Vadym Bobkov. Grapho-barbarisms in the headlines of Ukrainian media texts. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. 2024.Vol. 14, Issue 2, Spec. Issue SI. P. 59–66. (1,5 ум. друк. арк., моїх – 0,15). (Web of Science, Q3) https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:001359211700009. 9. Olena Semenog, Nataliia Hrona, Tetiana Khomych, Tetyana Stasiuk, Artem Yurchenko, Olena Semenikhina. Communicative Tasks as a Means of Developing the Emotional Intelligence of Students. International Journal of Modern Education and Computer Science (IJMECS), 2024. https://mecs-press.net/ijmecs/ijmecs-v16-n4/v16n4-4.html 2024. Vol.16, No.4, pp. 46–57.

							10. Хомич Т. Неофемінітиви як одна з визначальних тенденцій у розвитку іменникового словотворення публіцистичного стилю сучасної української мови. WROCŁAWSKA UKRAINISTYKA - LINGUA. LITTERAE. SERMO II, red. Przemysław Jóźwikiewicz, Julia Rysicz-Szafraniec, Anna Ursulenko, Wydawnictwo IKR[i]BL, Siedlce 2024, s. 271–287. 11. Хомич Тетяна, Пономаренко Л. Особливості діалектного мовлення різних вікових груп жадівської мікросистеми: зіставний аспект. Українська мова і література в школі. 2024, № 80– 81. С. 44 – 50. 12. Грона Наталія, Хомич Тетяна. Компетентнісний аспект практичних занять із методики навчання української мови. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Вип. 27 (183). Серія: Педагогічні науки. Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка ; голов. ред. М. О. Носко. Чернігів : НУЧК, 2024. С. 149 – 156. 13. Навальна М.І., Хомич Т. Л. Лексика медичної сфери – джерело експресивізації мови сучасних масмедіа. Культура слова. № 100. 2024. С. 224 – 237. 3. Наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше п’яти авторських аркушів), зокрема видані у співавторстві (обсягом не менше 1.5 авторського аркуша на кожного співавтора). 1. Н.І.Бойко, Т.Л.Хомич. Сучасна

							українська літературна мова. Хрестоматія з фонетики: навч. посіб. / уклад.: Н. І. Бойко, Т.Л. Хомич. 2-ге вид., змінене і доп. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 305 с. 2. В. Красавіна, Т. Хомич. Практикум із правопису й пунктуації української мови: навчально-методичний посібник. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2023. 140 с. 3. Грона Н. В., Хомич Т. Л. Практикум з методики навчання української мови: навч. посібн. для студентів спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) освітнього рівня «бакалавр». Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 177 с. 4. Грона Н. В., Хомич Т. Л. Практикум з методики навчання української мови в закладах середньої, фахової передвищої та вищої освіти. Навчальний посібник для магістрантів спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література). Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2024. 4. Наявність виданих навчально-методичних посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування. 1. Баран І. М., Гордієнко О. Є., Хомич Т. Л. Як написати курсову роботу з української мови і літератури: на допомогу третьокурсникам / за ред. Т. Л. Хомич. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2023. 32 с. 2. Лілік О. О., Хомич

							Т. Л. Програма кваліфікаційних іспитів для здобувачів вищої освіти спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) бакалаврського рівня / За ред. Т. Л. Хомич. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2024. 76 с. 3. Лілік О. О., Хомич Т. Л. Програма кваліфікаційних іспитів для здобувачів вищої освіти спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) бакалаврського рівня / За ред. Т. Л. Хомич. Видання друге, перероблене й доповнене. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2025. 76 с. 12. Наявність апробаційних та/або науково-популярних, та/або консультаційних (дорадчих), та/або науково-експертних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій. 1. Узаємодія літературної й діалектної мови в художній мовотворчості Михайла Коцюбинського. Художній світ прози Михайла Коцюбинського. Чернігів: Десна Поліграф, 2020. С.190 – 197. 2. Уміння говорити – візитівка сучасного освітянина. Формування мовної особистості в сучасному полікультурному суспільстві: Матеріали ІІ Міжрегіональної науково-практичної конференції педагогічних, науково-педагогічних працівників та студентів (м. Чернігів, 21 лютого 2020 р.). Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. С. 158 – 162. 3. Вияви анормативного слововживання в програмах і підручниках із української мови для закладів загальної середньої освіти.

							Сучасні стратегії формування українськомовної особистості: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції педагогічних, науково-педагогічних працівників та студентів (м. Чернігів, 18–19 лютого 2021 р.). Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021. С. 241 – 244. 4. Хомич Т., Шевченко В. Анормативність у сучасному лінгводидактичному просторі. Українська мова і література в школі. 2022. № 5 – 6 (164). С. 8 – 11. 5. Неофемінативи в сучасному українськомовному дискурсі в контексті мовної норми. Педагогічні обрії. Науково-методичний журнал. 2022 №2, С. 41 – 45. 6. Поетичний лексикон Василя Симоненка. Рецензія на: Баран Іван. «Є тисячі доріг, мільйон вузьких стежинок». Словник мови поезій Василя Симоненка. Чернігів: Десна Поліграф, 2022. 924 с. ISBN 978-617-8020-73-6. Українська мова. 2023. № 1. С. 133 – 139. 7. Хомич Т. Л. Індивідуально-авторське словотворення в українському художньому прозовому дискурсі початку XXI сторіччя. Українська мова. 2023. № 4. С. 70 – 82. 8. Хомич Т. Порушення ортографійних норм у медійному дискурсі Чернігова. Українська мова і література в школі. Науково-методичний збірник. 2024. № 83. С. 19 – 30. 9. Хомич Т., Пилипенко Л. Діалектні риси мовлення жителів села Дроздівки Чернігівського району Чернігівської області. Українська мова і література в школі. Науково-методичний збірник. 2024. № 83. С. 45 – 49. 14. Керівництво

							студентом, який посів призове місце на І або ІІ етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету/журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком/проблемною групою; керівництво студентом, який став призером або лауреатом Міжнародних, Всеукраїнських мистецьких конкурсів, фестивалів та проєктів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі міжнародних, всеукраїнських мистецьких конкурсів, інших культурно-мистецьких проєктів тощо. 1. Обов'язки голови журі ІІ етапу Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка серед студентів вищих навчальних закладів ІІІ – ІV рівнів акредитації. 2. Обов'язки голови журі ІІ етапу Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика серед студентів вищих навчальних закладів ІІІ – ІV рівнів акредитації. 3. Підготовлено Шевченко Вікторію до участі в Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка серед студентів вищих навчальних закладів ІІІ – ІV рівнів акредитації (2021). На всеукраїнському етапі студентка здобула диплом другого ступеня. 4. Вероніку Лашук (2023) на обласному етапі XXIV Міжнародного

							конкурсу з української мови імені Петра Яцика (посіла перше місце) та на всеукраїнському етапі XXIV Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (робота виборола 4 місце). 5. Ангеліну Клесун на другому етапі XIV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка серед закладів вищої освіти нашої області (2023). 6. Катерину Трубу на обласному етапі XXV Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (посіла друге місце) (2024).
142088	Черненко Олена Євгеніївна	Доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Чернігівський державний педагогічний інститут імені Т.Г.Шевченка, рік закінчення: 1987, спеціальність: , Диплом кандидата наук ДК 033664, виданий 09.03.2006, Атестат доцента 12ДЦ 022023, виданий 23.12.2008	28	Музейна археологія	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 38 підпунктам 1, 3, 4, 6, 8, 10, 11, 12, 19 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності Черненко О. Східний імпорт золотоординського часу з розкопок Чернігова // Сходознавство. 2021. №87. С. 95-112. Skopus Черненко О. Археологізовані сліди орних знарядь на території стародавнього Чернігова // Археологія і давня історія України», 2021, 1 (30). С. 33–43. Фахове Черненко О. «Чернігівський звір» з Борисоглібського собору // Сіверянський літопис. 2023. №4. С. 7-20. Фахове Черненко О. Короткі спогади і дуже особисті… // «Археологія і давня історія України», 2024, 2 (51). С. 10-11. Фахове Черненко О. «Акустичні вази» середньовіччя і голосники чернігівських храмів // «Археологія і давня історія України», 2024, 3 (52). С. 13-27. Фахове Черненко О. Історія цивілізації. Україна. Т. 2. Харків: Фоліо, 2021 (колективна

							монографія, упорядник та автор розділів). Olena Chernenko. Chernihiv in the tenth century // A Viking Century: Chernihiv area from 900 to 1000 AD, ed. by Stepan Stepanenko, (Occasional Monographs), Paris: ACHCByz 2022, pp. 47–102. Закордонне видання, розділ монографії Навчальний посібник Черненко О. Є. Пам'ятки монументальної архітектури Північного Лівобережжя України XI–XIII ст. Чернігів: Scriptorium, 2019. 226 с. IX Міжнародна наукова конференція «Актуальні проблеми сучасної української мідеєвістики», НУЧК імені Т.Г. Шевченка, Чернігів, 20 травня 2023. Тема доповіді «Чернігівський звір» з Борисоглібського собору». Міжнародна наукова конференція, присвячена 400-річчю надання Чернігову магдебурзького права. НУЧК імені Т.Г. Шевченка, Чернігів. 23 квітня 2023 р. Тема доповіді «Результати архітектурно-археологічних досліджень будівлі Чернігівського магістрату XVII–XVIII ст.» (спільно з Р. Луценком та Т. Новик). XXI Міжнародна наукова конференція «Церква – наука – суспільство: питання взаємодії», Національний заповідник Києво-Печерська лавра, Київ. 31 травня – 01 червня 2023 р. Тема доповіді «Голосники чернігівських храмів» Міжнародна наукова конференція Факультету археології Варшавського університету «У минулого є майбутне» („Przeszłość ma przyszłość!") 13-17 березня 2023 р., Варшава (Польща). Теми доповідей: «Дім купця другої половини XIII ст. у Чернігові» („Dom kupca" z drugiej połowy

							XIII w. w Czernihowie) та «Використання будівельного каменю в Чернігівському князівстві у XI-XIII ст.» («Wykorzystanie kamienia budowlanego w księstwie czernihowskim usi w XI–XIII w.»). Міжнародна конференція «Видатні постаті православ'я після падіння Константинополю в I Речі Посполитій» («Wybitni wyznawcy prawosławia po upadku Konstantynopola w I Rzeczypospolite»). Християнська теологічна академія у Варшаві, Варшава (Польща). 23 квітня 2023 р. Тема доповіді «Розбудова Чернігівського Єлецького монастиря Йоаникієм Галятовським (за матеріалами архітектурно-археологічних досліджень». Міжнародна XXXVIII Люблінська конференція «Археологічні дослідження у центрально-східній Польщі, західній Білорусі та на Україні» («Badania archeologiczne w Polsce środkowowschodniej, zachodniej Białorusi i Ukrainie»). 6-7 листопада 2023. Національний музей у Любліні, Люблін (Польща). Тема доповіді: «Використання крейди населенням Подесення у середньовіччі (за матеріалами новітніх археологічних досліджень)». Міжнародна Наукова Конференція Факультету археології Університету Варшавського „Przeszłość ma przyszłość!/ The Past Has a Future!",. Warsaw, 18-22 березня 2024. Ттема доповідей: "Nowogród-Siewierski: Tribal Center or Fortress of Rus?» (спільно з І. Кедуном) та ""Chernihiv under Mongol Rule (Based on Archaeological Research Materials). Міжнародна XXXIX конференція «Археологічні

							дослідження у центрально-східній Польщі, західній Білорусі та на Україні» у Сандомірі» 11-12 червня 2024, Музей замковий у Сандомірі (Польща). Тема доповіді: «Grawerowana misa brązowa z Czernihowa: próba interpretacji» X Міжнародна наукова конференція «Актуальні проблеми сучасної медієвістики. НУЧК. 15 червня 2024 р. Тема доповіді «Іллінська церква в Чернігові та розвиток храмового будівництва у Подесенні». Конгрес Європейської асоціації археологів (The European Association of Archaeologists EAA-2024) у Римі: Session #1133 (30 серпня 2024). Соавтор доповіді разом з А. Корохіною, Н. Хамайко, М. Волошиним. Тема доповіді: «Amphorae in Rus. Approach to exchange patterns through the petrofabrics and chemical groups distribution (10th – 13th century)». Є сертифікат учасника. XI Міжнародна наукова конференція з історії археології “Історія археології: артефакти та наративи”. Краків, 3-4 жовтня 2024 р. Тема доповіді: «Білокам’яне архітектурне різблення Чернігова: знахідки та нарративи» VII Міжнародний науковий семінар «Археологія Буковини: здобутки та перспективи». Чернівці, 6 грудня 2024. Тема доповіді «Власник дукатів (за матеріалами археологічних досліджень Новгород-Сіверської фортеці 2012 року)». У співавторстві з І. Кедуном. Наукове керівництво здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня Наукове керівництво здобувача Подлевського С.В., який одержав

							документ про присудження наукового ступеня кандидата історичних наук. Тема дисертаційного дослідження «Графіті Чернігова у соціокультурному просторі X–XVII ст. ». Захист відбувся 7 травня 2018 р. у Спеціалізованій вченій раді К 79.053.01 Керівник госдоговірних тем Дослідницькі послуги (№10-2020/3) (проведення археологічних досліджень в Чернігівській області; археологічні дослідження на території Мезинського національного парку) Дослідницькі послуги (№10-2020/1) (проведення археологічних досліджень в Чернігівській області; археологічно-архітектурні дослідження пам'яток давньої архітектури на території Стародавнього Чернігова, м. Чернігів) Дослідницькі послуги (№10-2020/2) проведення археологічних досліджень в Чернігівській області; археологічні дослідження археологічних пам'яток літописного Листвену, с. Малий Листвен, Ріпкинського р-ну) Дослідницькі послуги (№10-2020/4) (проведення археологічних досліджень в Чернігівській області; археологічні дослідження на території Новгород-Сіверського)' Член редакційної колегії ж-лу «Сіверянський літопис», включеного до переліку наукових фахових видань України Наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики Інтерв'ю газеті «Сім днів» в матеріалі

							«Ламати не будувати» від 13.02.2020 https://www.0462.ua/news/2662598/nedobudova-na-valu-pid-znesenna Інтерв'ю «Новини Чернігів» Режим доступу: UAhttps://www.facebook.com/suspilne.chernihiv/videos/494545827921584/UzpfSTEwMDAwMjg3OTIzMzk3MToyNDMzODM4Mzg2NzIyMTEy/ Інтерв'ю «Суспільне. Новини» з приводу збереження руїн магістрату в зоні демонтажу будівлі Дворянських зібрань. Режим доступу: ttps://www.youtube.com/watch?v=XL5KQzi47U0&feature=emb_rel_end Виступ у програмі «Проста історія» Чернігів UA: «Усипальниці чернігівських князів» Режим доступу: https://soundcloud.com/uachernihivradio/prosta-storya-5-veresnya-2020-vipusk-81-usipalnits-cherngvskikh-knyazv Участь у програмі «Прайм-вечір» Чернігів UA. 2.09.2020. Тема: Нові пам'ятники Чернігова. Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=24HWnFhkykY&fbclid=IwAR1MlF Інтерв'ю для Новин «Суспільне Чернігів» про археологічні дослідження Мезинської експедиції НУЧК 13.08.2020. Режим доступу: https://www.facebook.com/suspilne.chernihiv/videos/601407067187850 Інтерв'ю телеканалу дитинець про дослідження Чернігівської експедиції НУЧК 23.07.2020/ Режим доступу: https://www.facebook.com/TVDNET/videos/764361951045428 Інтерв'ю Укрінформ «Залишки кам'яниці гетьмана Полуботка у Чернігові законсервують» 22.07.2020. Режим доступу: https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3067872-zaliski-kamanici-

							getmana-polubotka-u-cernigovi-zakonservuut.html?fbclid=IwAR1znNI54c74UdSstoLothOk43apTyMGY2gOp7lz4GZRCG5m9Wxfbo6nVdc Інтервю для Новин Чернігів UA (тема: «У Чернігові планують візуалізувати вигляд П'ятницької церкви та торгових рядів 19-го сторіччя») 22.07.2020. Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=QqDRPElIXPw&feature=share&fbclid=IwAR21c6kYVCaq8VSiu3b4AgZ8Hq3nU9_An1TgasQQ1-_LpnoYJNZlrYnWlXs Інтерв'ю у програмі «70 відтінків особистості» Чернігів UA 18.07.2020. Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=dOekL_6hh1Q&feature=share&fbclid=IwAR0KwNYg-OoBK6Yfl4A3Bbv7IPY-Vzt8OrXdSKztjz1rx4I74qSA2Jo_IJs Інтерв'ю для Новин «Суспільне Чернігів» про археологічні дослідження Чернігівської експедиції НУЧК 10.07.2020. Режим доступу: https://suspilne.media/47077-pid-cas-rozkopok-na-eleckij-girci-u-cernigovi-nastovhnulisa-na-kistak-ludini-18-go-storicca/ Виступ на «Історичному вебінарі» ("HW") на теми "Пам'ятки монументально\ архітектури Чернігова: від Мстислава до Володимира» (30.10.23) та презентація книги "Історія цивілізації. Україна" (15.10.23). https://www.youtube.com/watch?v=hohaT25TWdo https://www.youtube.com/watch?v=U-Hkjsr_HCc Інтервю «Суспільне. Чернігів» про Спасо-Преображенський собор у Чернігові https://suspilne.media/amp/chernihiv/657788-tmutarakan-vizantijskij-stil-knazi-unikalna-arhitektura-ak-vinik-spaso-preobrazenskij-sobor/

							Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю Член ASEEES – Асоціації Славістичних, Східноєвропейських та Європейських досліджень Голова регіонального відділення «Спілки археологів України» http://vgosau.kiev.ua/pro-nas/mistsevi-viddilennya/287-chernihivskyi-pidrozdil Дійсний член центру Східноєвропейських досліджень Варшавського університету (Польща).
136243	Дятлов Володимир Олександрович	Професор кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Харківський державний університет імені О.М. Горького, рік закінчення: 1977, спеціальність: , Диплом доктора наук ДД 000352, виданий 01.11.1998, Диплом кандидата наук ИТ 008110, виданий 27.06.1984, Атестат доцента ДЦ 098264, виданий 15.04.1987, Атестат професора ПР 000216, виданий 25.12.2000	30	Світова грантова система та управління науковими проєктами	Наявність підпунктів 1,2,3,4, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 17 п.30 Ліцензійних умов Виконавець грантових програм. Еразмус+ напряму Жан Моне «Вивчення Європи: освітній вимір» (No101085480—SEED—ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH). Підвищення кваліфікації та стажування: Стажування: Teaching and learning Europe: New challenges in times of uncertainty 23 February - 4 March, 2024 Італія. Стажування Ніжинський державний університет. Травень – червень 2024 р. Сертифікат. 180 год./6 кредитів ЄКТС. Статті у періодичних виданнях, що увійшли до категорії «Б» (до 5) Дятлов, В. Україна та Ш. Мазепа на сторінках журналу „Europaische Fama“ в 1706–1709 рр. Сіверянський літопис, 2021. №4, 83-98. В Дятлов, М Кеда, Е Міден - Титулування гетьманів Війська Запорізького у європейському офіційному і громадському дискурсі Вісник Національного університету" Чернігівський колегіум" імені ТГ Шевченка. 2022. Том. 174. № 18. С. 21-25 Дятлов В. О., о. Мицик Ю. А. Початки гетьманування Івана Мазепи у висвітленні німецької хроніки

							"Театр Європи". Сіверянський літопис. — 2024. — № 1. — С. 39-46. Дятлов В. О., о. Мицик Ю. А. Німецька хроніка «Театр Європи» про перший етап походу військ Речі Посполитої проти Лівобережної Гетьманщини у 1663–1664 рр. Сучасні дослідження з німецької історії. зб. наук. пр. 2023. Вип. 49. С. 74 – 80 Дятлов В. О., Європейські ідеї та практики ego-історії у науковому та освітньому просторі. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. 2024. Вип 28 (184) Серія; педагогічні науки. С. 32 – 36. – 80 Монографії Дятлов В. О. Людина, реформи і революції в Європі доби раннього Модерну (XVI–XVIII ст.) Чернігів: Десна Поліграф, 2021. 183 с. Дятлов В.О. Реформація у Німеччині. Люди. Ідеї. Практики. Чернігів, 2023, 379 с. Дятлов В. О. Андреас Боденштайн Карлштадт: «новий мирянин» німецької Реформації. Чернігів, 2025. 300 с. Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня Підготував п’ять кандидатів і докторів наук. Член редакційної колегії фахового видання: Член редколегій фахових видань; журналу «Сіверянський літопис», наукових збірників «Сумська старовина», «Текст і образ». Організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника: До 2023 року працював на посаді першого проректора Національного університету «Чернігівський

							колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Офіційний опонент на захисті кандидатської та докторської дисертації: Виступав опонентом понад 50 кандидатських і докторських дисертацій. У 2023-24 рр. опанував 2 дисертації доктора філософії. Наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи студентів та дистанційного навчання, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій загальною кількістю три найменування Історична комунікологія і культура комунікації доби Середньовіччя і раннього Модерну. Чернігів, 2016. – 159 с. Історія західноєвропейського раннього нового часу. Хрестоматія: навч. посіб. / упоряд. В. О. Дятлов, П. М. Котляров. Кив: ВПЦ Київський ун-т, 2019. 524 с. Дятлов В. О. Секрети успіху європейської цивілізації: навчально-методичний посібник. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2024. 38 Керівництво студентом, який зайняв призове місце на І етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), робота у складі журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт: Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю: Міжнародна асоціація істориків раннього Модерну Спілка краєзнавців України
89125	Городнича Лариса Віталіївна	Завідувач кафедри іноземних мов, доцент, Основне	Філологічний факультет	Диплом спеціаліста, Чернігівський державний педагогічний університет	20	Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 38 підпунктам 1, 4, 10, 13, 15, 19 Ліцензійних

		місце роботи		імені Т.Г. Шевченка, рік закінчення: 2001, спеціальність: 010102 Початкове навчання. Англійська мова та література, Диплом кандидата наук ДК 058983, виданий 14.04.2010, Атестат доцента 12ДЦ 038077, виданий 14.02.2014			умов провадження освітньої діяльності: 38.1 наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection; 1) Gorodnycha L. Linguistic analysis of Slavic media texts containing hate speech. "EUREKA: Social and Humanities", 2020, Number 6, pp. 40-46. (Талін, Естонія) (Журнал індексується Index Copernicus; Google Scholar; WorldCat; Directory of Open Access Journals (DOAJ); ResearchBib; Scientific Indexing Services (SIS); International Institute of Organized Research (I2OR); MIAR) (у співавторстві з Olkhovyk M., Gergul S., закордонне видання) 2) Городнича Л.В., Формування академічної доброчесності у магістрантів спеціальності Середня освіта (Українська мова і література) засобами онлайн-інструментів // Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. – Чернігів: НУЧК, 2020, випуск 9 (165). С. 93-99. (у співавторстві, фахове видання) 3) Городнича Л.В. Фокус освітніх програм в умовах професійного стандарту за професією «вчитель закладу середньої освіти» // Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Вип. 12 (168) / Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка; голов. ред. М. О. Носко. Чернігів : НУЧК, 2021. 324 с. (Серія: Педагогічні науки). С. 55-59 (у співавторстві з Панченко В.І., Ольховик М.В.,

							фахове видання) 4) Городнича Л.В. Стеченко Т.О. Методика вербальної взаємодії Неда Фланедерса у контексті самооцінки рівня педагогічного спілкування вчителя ззсо (2021). Вісник Національного університету "Чернігівський колегіум" імені Т.Г.Шевченка. Вип. 14-15 (170-171)/ НУ "ЧК" імені Т.Г. Шевченка; голов.ред. Носко М.О. Чернігів: НУЧК, 2021. С.170-174 (у співавторстві з Ольховик М.В, Стеченко Т.О. , фаховий з педагогіки) 5) Gorodnycha, L.V. (2022). Film adaptation as a type of interspecies literary translation in teaching students majoring in philology. Apuntes Universitarios, 12(1), 236–249. https://doi.org/10.17162/au.v12i1.977 (у співавторстві Olkhovyk M., Gergul S., Sazonova O., Kyian I., Web of Science) 6) Городнича Л.В., Професійна готовність до педагогічної діяльності майбутніх учителів іноземних мов: проблемне поле (2023). Вісник Національного університету "Чернігівський колегіум" імені Т.Г.Шевченка. Вип. 21 (177). / НУ "ЧК" імені Т.Г. Шевченка; голов.ред. Носко М.О. Чернігів: НУЧК, 2023. С. 83-87 (у співаторстві з Ольховик В.А., фаховий з педагогіки) 7) Larysa Gorodnycha (2023). The effect of self-education on teachers' competitiveness. Journal of Education and Learning (EduLearn).17(4), pp. 652-660. (у співавторстві з Svitlana Gergul, Maryna Olkhovyk, Valentyn Panchenko, Iryna Turchyna) (Scopus) 8) Городнича Л.В. РЕАЛІЗАЦІЯ ГРАНТОВОЇ ПРОГРАМИ NETTING У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ // Вісник

							Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Вип. 27 (183) / Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка ; голов. ред. М. О. Носко. Чернігів : НУЧК, 2024. 186 с. (Серія: Педагогічні науки). С.8-13. (у співавторстві з Ольховик М.В., Гергуль С.М., фахова з педагогіки) 9) Городнича Л.В. Актуалізація практичних навичок засобами інтерактивної технології «дизайн мислення» у процесі підготовки здобувачів галузі освіта / педагогіка // Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Вип. 29-30 (185-186) / Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка ; голов. ред. М. О. Носко. Чернігів : НУЧК, 2024. 252 с. (Серія: Педагогічні науки). С.226-230. (у співавторстві з Ольховик М.В.) 38.4 наявність виданих навчально-методичних посібників / посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій / практикумів / методичних вказівок / рекомендацій / робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування; Автор та розробник робочих програм з «Англійської мови», «CLIL», «Особливості навчання англійської мови у початковій школі», «Практика усного і писемного мовлення», «Практична граматика»,

							«Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні», «Іноземна мова в академічному спілкуванні» 1. Співавтор Порадника з інфомедійної грамотності для учнів та вчителів сучасних закладів освіти: Практикум [Текст] / Упорядники: С.М. Гергуль та ін. Чернігів: Десна Поліграф, 2021. 212 с. (електронний ресурс; режим доступу: http://philology-chernihiv.com.ua/grant.html) 2. Інструктивно-методичні рекомендації до викладання курсу «Європейський досвід боротьби з дезінформацією та пропагандою: базові навички для вчителя майбутнього» / Колектив авторів: М.В.Ольховик, С.М.Гергуль, Л.В.Городнича, М.К.Кеда, В.А. Ольховик. Чернігів: НУЧК, 2023. 60 с. 3. Студентський гурток «Медіарозслідування» : Програма / Колектив авторів: В.Ольховик, С.Гергуль, Л.Городнича, М.Кеда, М.Ольховик. Чернігів: НУЧК, 2023. 15 с. 4. Лілік О. О., Сазонова О. В., Ольховик М.В., Городнича Л.В., Грицик Н.В. Кваліфікаційні роботи в системі професійної підготовкиучителів української мови і літератури, учителів англійської мови : навчально-методичний посібник. Чернігів: НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2024. 116 с. 5. Городнича Л.В. Reading for pleasure and academic success. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи магістрів. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2024. 400 с. 38.10 участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах, залучення до міжнародної

							експертизи, наявність звання "суддя міжнародної категорії"; 1)Учасник грантового проєкту «Інфомедійна грамотність: навчись сам - навчи інших», який відбувається в рамках грантової програми міжнародного проєкту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність», що реалізується Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки Посольств Великої Британії та США в Україні у партнерстві з Міністерством освіти і науки України й Академією Української Преси на базі філологічного факультету НУЧК імені Т.Г.Шевченка (вересень 2020 – січень 2021). 2) Учасник міжнародного науково-педагогічного проєкту NETTING - 101127022 - GAP-101127022, який отримав грантову підтримку за програмою Еразмус+, напрямок ЖАН МОНЕ. Тривалість проєкту 36 місяців, починаючи з 01.09.23. 38.13 проведення навчальних занять із спеціальних дисциплін іноземною мовою (крім дисциплін мовної підготовки) в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік 1) Методологія CLIL (32 год ауд) 2) Особливості навчання англійської мови у початковій школі (32 год. ауд.) 38.15 керівництво школярем, який зайняв призове місце III - IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів, II - III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Національного центру "Мала академія наук України"; участь у журі III - IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних

							предметів чи II - III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Національного центру "Мала академія наук України" (крім третього (освітньо-наукового / освітньо-творчого) рівня); Експерт-консультант III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з англійської мови (2024р, 2025 р., м.Чернігів) 38.19 діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях; 1) Член громадської організації «Асоціація викладачів англійської мови «Тісол-Україна» (TESOL-Ukraine), міжнародної філії TESOL, Inc. Свідоцтво 24/0048 2) Член Української асоціації дослідників освіти (УАДО) Свідоцтво №238 3) Член ГО «Прогресильні» Свідоцтво: 0369/25 Підвищення кваліфікації: 1) Курс «Додатки Google в професійній діяльності» (4.02.2020 – 4.03.2020, 60 годин) (Сертифікат № БЦ-С-4876). 2) ELT together 2021: professional development webinars (Oxford University Press): 1. Assessment for learning (27.09.21, 3 год) 2. How Languages are learned (4.10.21, 3 год) 3. Diversity and Inclusion (8.10.21, 3 год) 3) пройшла курс «Цифрові інструменти ефективного оцінювання» ТОВ Академія цифрового розвитку (1 кредит – 30 год.), 7-21 жовтня 2021 року. Сертифікат №ЦІОМ-0040 4)підвищення кваліфікації за програмою «Європейські програми для галузі освіти: можливості для України» (30.01.2023 р. - 11.02.2023 р., 90 годин- 3 кредити) (Сертифікат № 2С

							02125674/0001-23) 5) підвищення кваліфікації «Розвиток граматичної компетенції як частини» комунікативної компетенціїї учнів на уроках англійської мови» (Платформа «Дінтернал Ед'юкейшн»; 16.03.2023; 2 години, 0,07 кредиту; Сертифікат DE-45-1603202315-28678) 6)підвищення кваліфікації «Методологія CLIL» (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; 20 лютого - 31 березня 2023 р, 30 годин, 1 кредит; Сертифікат № 17/12) 7) міжнародне стажування «International Internship Program Digital Future: Blended Learning» (TOTAL 180 hours, 6 ECTS credits April 8, 2024 - May 31, 2024, DN 202405333) 8) Підвищення кваліфікації «Інноваційне викладання: від дизайн-мислення до штучного інтелекту», З 28 жовтня по 1 листопада 2024 року, 30 ГОДИН (1 КРЕДИТ), ГО «Прогресильні», сертифікат ІВ-0090 від 5.11.2024 р., сертифікат ІВ-0090 від 5.11.2024 р.
196402	Горчинський Сергій Володимирович	Доцент кафедри технологічної освіти та інформатики, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут професійної освіти та технологій	Диплом спеціаліста, Чернігівський державний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, рік закінчення: 2004, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання та основи інформатики, Диплом кандидата наук ДК 053647, виданий 08.07.2009, Атестат доцента 12ДЦ 033332, виданий	15	Сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 38 підпунктам 1, 4, 14, 19 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: Підвищення кваліфікації, стажування: Стажування на кафедрі природничо-математичних дисциплін та інформаційно-комунікативних технологій в освіті Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського в обсязі 6 кредитів ЄКТС. Напрям: "Методика використання інформаційно-

				30.11.2012			комунікаційних технологій в освітньому процесі". Свідоцтво № 25С 02139222/000005-20 від 05.03.2020 р. Сертифікат успішного завершення курсу "Основи Web UI розробки" (платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus) 2020 р. Сертифікат успішного завершення курсу "IT Switch" від GlobalLogic у червні-липні 2022 року в обсязі 27 год. Сертифікат успішного завершення стажування "Teachers Internship Online Program 2023" (Всеукраїнська комплексна програма стажування для викладачів вишів та шкіл) від компанії EPAM Systems у лютому 2023 року в обсязі 108 год. – Сертифікат успішного завершення курсу "IT Essentials" (Cisco Networking Academy) від компанії Cisco від 01.04.2023 р. в обсязі 70 год. – Сертифікат успішного завершення курсу "IT-інструменти для викладачів" від GlobalLogic Education у червні-липні 2023 року в обсязі 18 год.
							38. Досягнення у професійній діяльності, які зараховуються за останні п’ять років: 1) Наявність не менше п’яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection; Horchynskyi S., Komarnitskyi I., Khanenko A., Borisyuk O., Popovych S., Kuchechuk L. Web technologies for marketing strategy of industrial tourism development. Journal of Theoretical and Applied Information Technology, 15th March

							2022. Vol.100. No 5. – Pages 1594-1603. URL: http://www.jatit.org/volumes/Vol100No6/1Vol100No6.pdf (Scopus). Горчинський С. В., Горчинська К. В. (2022) Переваги використання GitHub при навчанні дисципліни «Основи веб-технологій». Професійна педагогіка. Том 1. № 24, 2022. С. 195–202. Горчинський, С.В., Софілканич, М.І., Горбенко, І.Ф. (2023). Якість української освіти й академічна доброчесність: вплив застосування штучного інтелекту. Академічні візії, (20). URL: https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/407 Горчинський С.В., Д.Ю. Борисов (2023) Обґрунтування вибору мови програмування для початкових курсів програмування. Вісник Національного університету "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка. Вип. 24 (180). Чернігів: НУЧК, 2023. 216 с., С. 100–108. Горчинський, С.В., Коробейник К.В. (2024). Технології створення освітніх вебресурсів. Наукові інновації та передові технології, №1 (29), 2024. URL: http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/8479/8524 Горчинський С.В. (2024) Обґрунтування змісту дисципліни «Сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях» для підготовки докторів філософії. Вісник Національного університету "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка. Вип. 29-30 (185-186). Чернігів: НУЧК, 2024. С. 212-216. URL: https://visnyk.chnpu.edu.ua/index.php/visnyk/article/view/776/817 4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників

							для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/ робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування; Методичні рекомендації до виконання та оформлення курсових робіт з інформатики: методичний посібник для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології)" / укладачі: С.В. Горчинський, Н.М. Кушнарьова, І.В. Повечера, М.О. Ховрич. Чернігів: Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, 2021. 32 с. Практика з інформатики: Програма для студентів спеціальності 014.10 Середня освіта. (Трудове навчання та технології) / С.В. Горчинський, Н.М. Кушнарьова, І.В. Повечера, С.О. Скрипко, М.О. Ховрич. – Чернігів: Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, 2024. – 94 с. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт та індивідуальних завдань з курсу "Основи вебтехнологій" / С.В. Горчинський. Чернігів: Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, 2025. 82 с. 14) керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком / проблемною групою;

							Керівник проблемної групи студентів на кафедрі технологічної освіти та інформатики НУЧК імені Т.Г. Шевченка. Назва проблемної групи: "Використання інформаційних технологій в освітньому процесі". 19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях; Член ГО «Всеукраїнська асоціація наукових і практичних працівників технологічної освіти».
482545	Чорний Олександр Олексійович	Професор кафедри права, філософії та політології, Сумісництво	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Чернігівський державний педагогічний інститут імені Т.Г.Шевченка, рік закінчення: 1994, спеціальність: , Диплом магістра, Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка, рік закінчення: 2024, спеціальність: 014 Середня освіта, Диплом доктора наук ДД 006559, виданий 27.04.2017, Диплом кандидата наук ДК 003017, виданий 14.04.1999, Атестат доцента 12ДЦ 014476, виданий 16.06.2005	23	Сучасні теорії пізнання	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 38 підпунктам 1, 3, 4, 5, 15, 19 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: Стажування Сучасні методи і методики в царині викладання гуманітарних дисциплін загалом та філософській зокрема. 180 год/6 кредитів ЄКТС. Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. Свідоцтво № 25С02139222/000016-21. Травень-червень 2021 р. 1.Analysis of the Impact of Decentralization Policy on Higher Education Management: Challenges and Opportunities. / Sheremet O., Chornyi O., Pshenychna T., Sheremet Y., Domotskyi. D. ACADEMIA. 2024. № 35-36. P. 92-111. Scopus 2) Статті у фахових виданнях та навчально-методичні комплекси: 1. Чорний О.О., Корсак К.В., Корсак Ю.К. та інші. Основи сучасних знань про кохання і любов та їх значення для спроможності людства уникнути двох глобальних колапсів. /О.О.Чорний, Корсак К.В., Корсак Ю.К. та

							інші. Вища школа / Гол. ред. К.М.Левківський. Вип. 2 (187). К., 2020. С. 45-57. 2. Чорний О.О., Корсак К.В., Корсак Ю.К. та інші. Римський клуб та інші досягнення наших попередників у боротьбі з глобальними колапсами (критичний аналіз). /О.О.Чорний, Корсак К.В., Корсак Ю.К. та інші. Вища школа / Гол. ред. К.М.Левківський. Вип. 7 (192). К., 2020. С. 84-101. 3. Чорний О.О. Навчально-методичний комплекс: Соціально-філософські механізми маніпуляції свідомістю. Чернігів: ВЦ «Графіка», 2020. – 28 с. 4. Чорний О.О., Корсак К. В., Корсак Ю.К. та інші. Про забезпечення довготривалого симбіозу людства і біосфери на основі мудротехнологій. Міжнародний науковий журнал «Грааль науки». 2021. № 4. С. 258-273. 5. Чорний О.О., Корсак К. В., Корсак Ю.К. та інші. Про концепцію національної програми ноорозвитку гуманітарної сфери України (Стратегії ноопрогресу антропогенного довкілля в Україні-XXI). Міжнародний науковий журнал «Грааль науки». 2021. № 5. С. 258-273. 6. Чорний О.О., Корсак К. В., Корсак Ю.К. та інші. Прогноз найближчого ноомайбутнього людства та України. Міжнародний науковий журнал «Грааль науки». 2021. № 6. С. 270-286. 7. Чорний О.О., Корсак К.В., та ін. (2022). Давні ноопередбачення В.І. Вернадського та їх сучасні наслідки для світу, України і Росії. Міжнародний науковий журнал «Грааль науки», № 14-15 (травень 2022) : за матеріалами III

							Міжнародної науково-практичної конференції “Scientific researches and methods of their carrying out: world experience and domestic realities”, що проводилася 27 травня 2022 року ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія). С. 469-486. 8. Чорний О.О., Корсак К.В., та ін. (2022). Про участь носіїв українських генів у двох одуховленнях людства (енеоліт і сьогодення) / Міжнародний науковий журнал «Грааль науки», №16 (червень; 2022) : за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції “Globalization of scientific knowledge:international cooperation and integration of sciences”, що проводилася 17 червня 2022 року ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія). С. 434-459. 9. Чорний О.О., Корсак К.В., та ін. (2022). Походження і особливості російської культури з точки зору сучасних ноонаук. Міжнародний науковий журнал «Грааль науки», №17 (липень; 2022): за матеріалами Ill Correspondence International Scientific and Practical Conference «Science of post-industrial society: globalization and transformation processes», що проводилася 22 липня 2022 року ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія). С. 308-333. 10. Чорний О.О., Корсак К.В., та ін. (2022). Невідворотність історико-археологічної революції в науці як передумова

							спростування брехні про пращурів українців. Міжнародний науковий журнал «Грааль науки»: за матеріалами IV Correspondence International Scientific and Practical Conference «Anintegrated approach to science modernization: methods, models and multidisciplinarity», що проводилася 26 серпня 2022 року ГО«Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія). 2022. № 18-19. С. 317-329. 11. Чорний О.О., Корсак К.В., та ін. (2022). Про битву носіїв атлантичного і трипільського архетипів на річці Толлензе 3250 років тому і прояви її наслідків у наш час. Міжнародний науковий журнал «Грааль науки»: за матеріалами IV Correspondence International Scientific and Practical Conference «Scientific researches and methods of their carrying out world experience and domestic realities», що проводилася 30 вересня 2022 року ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія). 2022. № 20. С. 229-247 . 12. Чорний О.О., Корсак К.В., та ін. (2022). Особливості епохальної Толлензе-битви та її глобальні наслідки з точки зору ноонаук. Міжнародний науковий журнал «Грааль науки: за матеріалами IV Correspondence International Scientific and Practical Conference «Globalization of scientific knowledge: international cooperation and integration of sciences», що проводилася 28 жовтня 2022 року ГО «Європейська наукова

							платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія). 2022. № 21. С. 192-211. 13. Чорний О.О., Корсак К.В., та ін. (2022). Факти з ноонаук про норми й аномалії у мисленні та діях сучасних Homo Sapiens Sapienses. Міжнародний науковий журнал «Грааль науки».: за матеріалами IV Correspondence International Scientific and Practical Conference «Science of post-industrial society: globalization and transformation processes», що проводилася 25 листопада 2022 року ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія). 2022. № 22. С. 257-280. 14. Чорний О.О., Корсак К.В., та ін. (2022). Нові наукові відкриття і поліпшення перспектив формування в Україні гуманітарної ноосфери XXI століття / Publisher.agency (2): International scientific and technical online conference «Modern Scientific Method» (October 27-28, 2022). Vienna, Austria, 2022. С. 73-85. 15. Чорний О.О., Корсак К.В., та ін. (2022). Очікувана революція в археологічно-історичній сфері й наші шанси на знищення тотальної брехні про Україну / Здобутки та досягнення прикладних та фундаментальних наук XXI століття: матеріали Ill Міжнародної наукової конференції, м. Черкаси, 29 липня 2022 р. / Міжнародний центр наукових досліджень Вінниця: Європейська наукова платформа, 2022. С. 331-337 16. Чорний О.О. Корсак К.В., та ін. (2022. Загальний ноопогляд на

							правдивий внесок носіїв українських генів в минуле і майбутнє людства / Interdisciplinary research: scientific horizons and perspectives: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the IV International Scientific and Theoretical Conference, November 11, 2022. Vilnius, Republic of Lithuania: European Scientific Platform. С. 149-152. 17. Чорний О.О., Корсак К.В., та ін. (2023). Україна і G20: критичний аналіз необхідності подолання розколів і вибору ноостратегії розвитку людства / Міжнародний науковий журнал «Грааль науки», № 24 (лютий,; 2023): за матеріалами V International Scientific and Practical Conference «Scientific researches and methods of their carrying out: world experience and domestic realities», що проводилася 17 лютого 2023 року ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія). С. 602-619. 18. Чорний О.О., Корсак К.В., та ін. (2023). Досягнення Київського клубу «Антиколапс» як українського послідовника Римського клубу / Publisher.agency: Proceedings of the 2nd International Scientific Conference «Modern Scientific Method» (February 23-24, 2023). Vienna, Austria,. С. 14-26. 19. Чорний О.О., Корсак К.В., та ін. (2023). Про ноостратегію стратегій (або що тимчасово не усвідомлюють академії, держустанови і експерти лідерів України) / Міжнародний науковий журнал «Грааль науки», № 25 (березень; 2023): за матеріалами V International Scientific and Practical Conference

							Globalization of Scientific Knowledge: International Cooperation and Integration of Sciences», що проводилася 17 березня 2023 року ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія). С. 346-363 20. Чорний О.О., Корсак К.В., та ін. (2023). Результати ноонаукових дослідженьстратегії створення сучасної доктрини розвитку України / Publisher.agency: Proceedings of the 3 rd International Scientific Conference and Practical Conference «Science in the Environment of Rapid Changes» (August 16-18, 2023). Brussels, Belgium: Busse Verlag GmbH, 2023. С. 340-349. 21. Чорний О.О., Корсак К.В., та ін. (2023). Ноонауковий фундамент створення Доктрини для розвитку України / Scientific Collection «InterConf», (173): with the Proceedings of the 9th International Scientific and Practical Conference «Global and Regional Aspects of Sustainable Development» (October 6-8, 2023). Copenhagen, Denmark. С. 102-111. 22. Чорний О.О., Корсак К.В., та ін. (2024). Явище ігнорування знань про правдиву українську і світову prehistory учасниками проведення Саміту миру-2024 / Scientific Collection «InterConf», (203): with the Proceedings of the 13th International Scientific and Practical Conference «International forum: problems and scientific solutions» (June 6-8, 2024). Melbourne, Australia. Pp. 18-26. 23. Чорний О.О., Корсак К.В., та ін. (2024). Саміт миру-2024 як прояв помилок у виборі економічних засобів подолання очевидної кризи всього людства

							/ Scientific Collection «InterConf». № 204. червень, 2024. Сучасні напрямки та рухи в науці: Матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. 16-18 червня 2024 р.). С. 34-42. Люксембург, Люксембург: SPC “InterConf”. Progress Publishers 24. Чорний О.О., Віхров С.О. Трудове право. Навчально-методичний комплекс. Чернігів: "Ієрогліф", 2025. 44с. 25. Чорний О.О., Віхров С.О. Господарське законодавство. Навчально-методичний комплекс. Чернігів: "Ієрогліф", 2025. 32с. 26. Чорний О.О., Віхров С.О. Підприємницьке право. Навчально-методичний комплекс. Чернігів: "Ієрогліф", 2025. 32с. Міжнародна науково-практична конференція «Globalization of scientific knowledge: international cooperation and integration of sciences» (7 травня 2021 року). ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія). Міжнародна науково-практична конференція «Science of post-industrial society: globalization and transformation processes» (4 червня 2021 року) ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ«Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія). Міжнародна науково-практична конференція “Globalization of scientific knowledge: international cooperation and integration of sciences” (22 жовтня 2021 року) ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International

							Centre Corporative Management» (Відень, Австрія). Міжнародна науково-практична конференція “Science of post-industrial society: globalization and transformation processes” (19 листопада 2021 року). ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія). Всеукраїнська науково-практична конференція (8-11 грудня 2021 р.). Київ, Інститут обдарованої дитини НАПН України. Міжнародна науково-практична конференція “Modern science: concepts, theories and methods of basic and applied research” (25 червня 2021 року). ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія). Міжнародна науково-практична конференція “An integrated approach to science modernization: methods, models and multidisciplinarity” (24 вересня 2021 року). ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія).
345932	Янченко Тамара Василівна	Професор, завідувачка кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін,, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Чернігівський державний педагогічний інститут імені Т.Г.Шевченка, рік закінчення: 1991, спеціальність: історія, Диплом доктора наук ДД 006884, виданий 11.10.2017, Диплом кандидата наук ДК 036321, виданий 12.10.2006, Атестат доцента 12ДЦ 022135, виданий 23.12.2008,	29	Теоретичні засади організації освітнього процесу в закладах вищої освіти	Янченко Тамара Василівна Зав. кафедри, професор Кафедра педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін Чернігівський державний педагогічний інститут імені Т.Г.Шевченка спеціальність: історія та право; Диплом про вищу освіту ЛВ № 426125, виданий 14.06.1991 кваліфікація «вчитель історії, суспільствознавства та права» Диплом доктора пед.наук ДД 006884, виданий 11.10.2017; спеціальність 13.00.01

				Атестат професора АП 006103, виданий 24.04.2024			– загальна педагогіка та історія педагогіки; Диплом кандидата пед.наук ДК 036321, виданий 12.10.2006; спеціальність 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки; Атестат доцента 12ДЦ 022135, виданий 23.12.2008 Атестат професора АП № 006103, виданий 24.04.2024 30 років Теоретичні засади організації освітнього процесу у закладах вищої освіти Наявність підпунктів 1,2,3,4, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 17 п.30 Ліцензійних умов Диплом про вищу освіту ЛВ № 426125, виданий 14.06.1991, кваліфікація «вчитель історії, суспільствознавства та права» Диплом доктора пед.наук ДД 006884, виданий 11.10.2017, спеціальність 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки; Диплом кандидата пед.наук ДК 036321, виданий 12.10.2006, спеціальність 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки; Атестат доцента 12ДЦ 022135, виданий 23.12.2008 Атестат професора АП № 006103 Підвищення кваліфікації та стажування: Стажування серпень – вересень 2020 р. «Педагогічна і психологічна освіта як компонент освітньої системи в Україні та країнах ЄС» (Польща, м. Влоцлавек, Куявський університет). 6 кредитів, 180 годин. Сертифікат № PSI-31183-KSW from 11.09.2020. Стажування травень 2024 р. за програмою Erasmus+ (КА 171) в університеті м. Даугавпілс (Латвія). 2 кредити, 60 год. Сертифікат Підвищення кваліфікації січень

							2024 р. «Європейські програми для галузі освіти: можливості для України» 3 кредити, 90 год. Свідоцтво № 2С 02125674/0014-24 Підвищення кваліфікації травень – червень 2024 р. «Система розвитку професійних компетентностей майбутніх керівників закладів освіти в умовах магістерської підготовки» у ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України 6 кредитів, 180 год. Свідоцтво No СС 0005/24 від 18.06.2024 Статті у періодичних виданнях, що увійшли до наукометричних баз даних Scopus та/або Web of Science Core Collection 1.Zavatska Lyudmyla,Yanchenko Tamara, Ren Larysa, Zaichenko Nataliia, Makhotkina Lina. Preparing Specialists for Work in an Inclusive Educational Environment. Ad Alta: Journal of Interdisciplinary Research. 2022. 12/01/XXV. (VOL. 12, ISSUE 1, SPECIAL ISSUE XXV). P. 275-278. URL: http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120125/papers/A_49.pdf (посилання на журнал http://www.magnanimitas.cz/12-01-xxv) (Web of Science). 2. Yanchenko Tamara, Ren Larysa, Zavatska Liudmyla, Platonova Oksana, Mykhailenko Oksana Educational Work within the Framework of Youth Policy: Post-Industrial Imperatives. Ad Alta: Journal of Interdisciplinary Research. 2023. 13/01/XXXII (VOL. 13, ISSUE 1, SPECIAL ISSUE XXXI). P. 99-104. URL: http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/130132/PDF/130132.pdf (посилання на журнал http://www.magnanimitas.cz/13-01-xxxii (Web of Science). Статті у періодичних виданнях, що увійшли до категорії «Б» (до 5)

							1. Янченко Т. Розвиток вищої освіти в Україні у контексті Болонського процесу. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка. 2024. Випуск 28 (184). Серія: Педагогічні науки. С. 103–107. (видання категорії «Б»). 2. Янченко Т.В. Потенціал освітнього простору: історико-педагогічний дискурс. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка. Серія «Педагогічні науки». 2023. Випуск 22 (178). С. 72–77. (видання категорії «Б»). 3. Янченко Т.В. Зарубіжний досвід освітніх інновацій: історико-педагогічний наратив. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка. Серія «Педагогічні науки». 2023. Випуск 23 (179). С. 141–147. (видання категорії «Б»). 4. Янченко Т. В., Третяк О. С., Чебоненко С. О. Дистанційне навчання у закладах вищої освіти: історико-педагогічний і теоретичний дискурси. Науковий вісник Сіверщини. Серія: Освіта. Соціальні та поведінкові науки: науковий журнал. 2022. № 1 (8). С.208–223. (видання категорії «Б»). 5. Yanchenko T., Havrylenko T., Pershukova O. Modern scientific approaches to future doctors of philosophy training educational and scientific program «General pedagogy and history of pedagogy». New inception. 2022. № 1–2 (7–8). С. 30–44. (видання категорії «Б») Монографія Янченко Т.В. Педологія в Україні та зарубіжжі: теорія і практика: монографія. Чернігів: Десна Поліграф, 2016. 456 с. Янченко Т. Педологія як провідна науково-

							практична галузь в Україні у 20-ті – першій половині 30-х років ХХ століття. Педагогічна підготовка – невтрачене мистецтво: колективна монографія. Черкаси: ФОП Чабаненка Ю.А., 2017. С. 227–273. Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня Децюк Тетяна Миколаївна – захист кандидатської дисертації «Формування професійної компетентності у майбутніх соціальних працівників у позааудиторній роботі в умовах вищого навчального закладу», спеціальність 13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти).– 2016 р. Член редакційної колегії фахового видання: Член редколегії фахового видання Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Серія «Педагогічні науки». Організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника: Завідувачка кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін. Офіційний опонент на захисті кандидатської та докторської дисертації: 1. 2016 р. – Марчук Марина «Розвиток суспільної опіки дітей та молоді на Буковині (кінець XIX – перша третина XX століття)»; 2. 2017 р. – Шпичак Інна «Проблеми виховання дітей у творчій спадщині Віри Федорівни Шмідт (1889–1937 рр.)»; 3. 2021 р. – Богомолова Марина Юріївна «Феномен «соціальне виховання» в історії педагогіки і освіти України (20 – 30-ті

							роки XX століття)», 4. 2021 р. – Міхно Олександр Петрович «Феномен педагогічної характеристики учня у вітчизняній освіті та педагогічній науці (середина XIX – друга половина XX ст.)». 5. 2022 р. – Бондарець Марія Анатоліївна «Проблема «морально дефективного дитинства» упедагогічній думці 20-х–30-х років XX століття». Наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи студентів та дистанційного навчання, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій загальною кількістю три найменування 1.Янченко Т. В. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник для студентів. Спеціальність 014 «Середня освіта (Історія)». Чернігів: НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2021. 72 с. 2. Янченко Т. В. Педагогічні системи і технології в інклюзивній освіті: навчально-методичний посібник для студентів. Спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки». Освітня програма «Інклюзивна освіта, корекційна педагогіка». Чернігів: НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2021. 96 с. 3. Янченко Т. В. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник для студентів. Спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки». Освітня програма «Педагогіка вищої школи та адміністрування освіти». Чернігів: НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2024. 72 с. Керівництво студентом, який зайняв призове місце

							на І етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), робота у складі журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт: Робота у складі журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у 2021 р. у Криворізькому державному педагогічному університеті, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки. Керівництво науковою роботою студента, який зайняв І місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (2021 р.), спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю: Член Громадської організації «Асоціація освітян імені Софії Русової» (Посвідчення № 129).
123754	Соломенна Тетяна Валеріївна	Доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Чернігівський державний педагогічний інститут імені Т.Г.Шевченка, рік закінчення: 1998, спеціальність: , Диплом магістра, Дипломатична академія України при Міністерстві закордонних справ України, рік закінчення: 2012, спеціальність: , Диплом кандидата наук ДК 025237, виданий 16.09.2004, Атестат доцента 02ВЦ 013679, виданий 19.10.2006	29	Україна – ЄС: історія взаємин	Підвищення кваліфікації: Київський університет імені Бориса Грінченка, кафедра міжнародних відносин та міжнародного права Факультету права та міжнародних відносин (Наказ № 86 від 15.02.2018). Довідка № 53-н від 22.03.2018 Київський університет імені Бориса Грінченка, кафедра міжнародних відносин, Факультету права та міжнародних відносин (Наказ № 18 від 30.01.2023). Довідка № 88-н від 9.05.2023 Стажування у складі проєктної команди SEED Європейського університету Флоренції (Італія), 22 лютого по 4 березня 2024 р. Виступ з доповіддю на Семінар "Європейський Союз-Україна – нові вектори співробітництва" RSCAS, 28 лютого 2024 р. https://www.eui.eu/events?id=562443 Конференції:

							1.Міжнародна конференція «10-річчя Східного Партнерства: здобутки, виклики, перспективи» – частина проєкту «Академія ЄС–Східне Партнерство: підтримка нового покоління дослідників з Європейських Студій», 7 червня 2019 р., Київ 2.Круглий стіл «Культурна політика ЄС: базові цінності та кращий досвід» в рамках проекту «Культурний вимір Європи» програми Erasmus+ напряму Jean Monnet611810-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-CHAIR 13 грудня 2019 р., Чернігів 3.Міжнародна науково-практична конференція «Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин», Київ, 8–9 квітня 2020 р. 4.Міжнародний вебінар «Європейська культура: погляд ззовні», 15 травня 2020, Чернігів 5.Міжнародна науково-практична конференція «Європейські антитоталітарні практики в рамках проєкту програми Erasmus+ напряму Jean Monnet 599704-EPP-1-2018-1-UA-EPPJMO-MODULE, Чернігів, 26-27 червня 2020 р. 6.Всеукраїнська наукова онлайн-конференція за міжнародною участю «Актуальні проблеми міжнародних відносин та міжнародного права» – Київський університет імені Бориса Грінченка, Київ, 29 жовтня 2020 р. 7. Міжнародна наукова інтернет-конференція «Сучасні міжнародні конфлікти: від регіонального протистояння до глобального суперництва», Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 18-19 грудня 2020 р. 8.Міжнародний

							круглий стіл «Глобальний екологічний порядок денний сучасності: проблеми, виклики, перспективи, український досвід.» 20 квітня 2021 р., м. Київ 9.Круглий стіл “Європейські студії в умовах війни: український вимір” 25.05.22 Українська Асоціація Викладачів та Дослідників Європейської Інтеграції. у партнерстві з Національним Еразмус+ офісом в Україні 10.Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Інновації в освіті», рамках реалізації проєкту «Європейський освітній простір: можливість та виклики для України» програми Erasmus+ напряму JeanMonnet (Реєстраційний номер - 611363-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE).онлайн; 16 червня 2023. 11.Міжнародна науково-практична конференція «Кращі практики розбудови Європейських студій в умовах російської збройної агресії», Київ 20-21 жовтня 2023. 12.Міжнародна науково-практична конференція «ЄС-Східне партнерство в умовах геополітичних змін і безпекових викликів: можливості та нові формати співпраці», м. Чернівці, 6-7 червня 2024 р. http://surl.li/ipxrod 13.Міжнародна наукова конференція "Вивчення та викладання історії Європейського Союзу: виклики для України", 23-24 травня 2024 Публікації: 1.Соломенна Тетяна. Основні тенденції культурної політики ЄС // Матеріали міжнародної наук.-практ. Конференції: Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин., м. Київ, 8–9

							квіт. 2020 р. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв; редкол.: М. М. Поплавський (голова), Костиря І. О. (заст. голови) [та ін]. – Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2020 С. 101-106 2.Соломенна Т.В. Стратегії відносин діячів французької культури і німецьких окупантів в роки другої світової війни // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції: «Європейські антитоталітарні культурні практики», м. Чернігів, 26-27 червня 2020 р. С. 143-146 3.Соломенна Тетяна. Утвердження принципу гендерної рівності в законодавстві Європейського Союзу // Матеріали XIII Обласна науково-практична конференція «Жінки Чернігівщини: історія та сучасність» на тему: Жінка в умовах сучасної реальності: самоідентифікація і перспективи», Чернігів, 25 листопада 2020 р. С. 48-52 4.Соломенна Тетяна. Міжнародні механізми врегулювання української кризи 2014-2020 рр. // Матеріали міжнародної наукової конференції: «Сучасні міжнародні конфлікти: від регіонального протистояння до глобального суперництва», ЛНУ імені Івана Франка, Львів, 18-19 грудня 2020 р. С. 121-124 5.Соломенна Т. Україна в програмі ЄС «Креативна Європа». Сіверянський літопис 2021 № 5 (161). С. 242-247 6.Дятлов В.О., Кеда М.К., Соломенна Т.В. Формування міжкультурної та комунікативної компетентностей студентів у вивченні історії та культури Європи. Вісник НУЧК. 2021. № 14-15 (170-171). С. 10-15 7.Розвиток сталих комунікацій закладів

							вищої освіти у соціальних медіа: колективна монографія. За ред. З. Домбровського. В. Дурановського, Л. Гуляєвої, А. Олійника. Варшава: Фундація ім. Зофії Заменгоф, 2023. 366 с. ISBN 978-83-970242-0-5 (електронна книга) / Тетяна Соломенна. Етичні стандарти та етикет соціальних медіявкраїнах Європи при викладанні курсу «Міжкультурна комунікація в ЄС». С.272-278 8.Тетяна Соломенна. Європейська Стратегія оборонної промисловості. // Вісник НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2023. Вип. № 28 (184). Педагогічні науки. С. 124-128 9.Тетяна Соломенна. Збройна агресія РФ проти Україна: зміна зовнішньополітичних векторів. // ЄС-Східне партнерство в умовах геополітичних змін і без пекових викликів: можливості та нові формати співпраці: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернівці, 06-07 червня 2024 р.). Українська Асоціація Викладачів і Дослідників Європейської Інтеграції; Київ. 2024. 152 с. С. 91-96 Участь в міжнародних проєктах: Член команди. Проєкт за підтримки ЄС Erasmus+ напряму JeanMonnet CULTURAL DIMENSION OF EUROPE611810-EPP-1-12019-1-UA-EPPJMO-CHAIR Член команди. Проєкт за підтримки ЄС програми Erasmus+ напряму Жан Моне «Вивчення Європи: освітній вимір» (“STUDYING EUROPE: EDUCATIONAL DIMENSION” SEED). 101085480—SEED—ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH
111175	Ячменіхін Костянтин Михайлович	Завідувач кафедри, професор кафедри всесвітньої	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітар	Диплом спеціаліста, Мордовський державний університет,	28	Інструментарій історичного дослідження	Викладач має відповідну кваліфікацію і відповідає п. 38 підпунктам 1, 4, 7, 8,

		історії та міжнародних відносин, Основне місце роботи	них дисциплін імені О.М. Лазаревського	рік закінчення: 1973, спеціальність: , Диплом доктора наук ДД 007943, виданий 10.02.2010, Атестат професора ПРАР 000172, виданий 31.03.1995			12 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності Диплом про вищу освіту Ю № 446293 від 28.06.1973 р. Мордовський державний університет імені М.П. Огарьова, 1973. Диплом доктора історичних наук: ДД №007943 від 10.02.2010 р., 07.00.02– всесвітня історія, виданий рішенням президії ВАК Украї н и. Атестат професора: ПР АР №000172 від 31.03.1995 р. кафедри історії слов'ян, виданий на підставі рішення вченої ради ЧДПУ імені Т.Г. Шевченка. Підвищення кваліфікації: Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка з 10 січня по 20 лютого 2023 року. Публікації: Взаємовідносини О.А. Аракчеєва з колегами по службі Scienetific arhievements of modern society. Abstructs of the 8-th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. Liverpool, United Kingdom, 2020. pp. 908 – 912 О.А. Аракчеєв у родинних стосунках Dynamic of the development of the world science. Abstructs of the 7-th International scientific and practical conference. Perfect publishing. Vancouver, Canada, 2020. pp. 986 – 995. Пам'яткоохоронні ініціативи у Чернігові 1917 р. Сіверянський літопис.2021. №5. С. 219-224 (фахова) (співавторство: доц Шара Л.М.). Ячменіхін К. Історико-психологічний портрет графа О.А.Аракчеєва (1769-1834) // World science: problems, prospects and innovations. Proceedings of the 8th International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Toronto, Canada. 2021. Pp. 913-927. URL:

							https://sciconf.com.ua/viii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-worldscience-problems-prospects-and-innovations-21-23-aprelya-2021-goda-torontokanada-arhiv/. Editor Komarytskyy M.L. Ph.D
							Ячменіхін К., Пуліна В. Сучасники про О.А. Аракчеєва (Частина І)// Modern direktions of scientific research development. Proceedings of 12th International Scientific and Practical Conference. Boscience publisher. Chicago, USA. 2022. Pp. 653-663.
							Ячменіхін К., Пуліна В. Сучасники про О.А. Аракчеєва (Частина ІІ)// Modern direktions of scientific research development. Proceedings of 13th International Scientific and Practical Conference. Boscience publisher. Chicago, USA. 2022. Pp. 626-638.
							Костянтин Ячменіхін, Анастасія Гордієнко Історична освіта в країнах ЄС: виклики та перспективи// Сьомі Фльорівські читання. Матеріали науково-практичної конференції. Чернігів. 2022. С. 114-117.
							Хромова В.В., Ячменіхін К.М. Кримінальна справа 1939 р. Василя Васильовича Потієнка//Культорологічний альманах. Вип.1. К. 2023. С. 78-83.
							- Чистяков В. Ячменіхін К. Історіографія секуляризації церковно-монастирських маєтностей 1768 р. в наративних монографіях з історії Церкви (кінець XX – початок XXI ст.)//Сіверянський літопис. 2023. №4. С. 128-134.
							Костянтин Ячменіхін Інститут військових кантоністів Російської армії XIX ст. в історичних дослідженнях. Сіверянський літопис. 2024. №6. С. 170-175 (0,6 др. арк.)
							Костянтин Ячменіхін

							Сучасники про О.А. Аракчеєва (Частина ІІІ). Сіверянський літопис. 2024. №3. С. 136-141 Участь в атестації наукових працівників як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради (не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад): К 79.053.01 Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Міністерство освіти і науки України. Чернігів. Д 64.051.10 Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна. Офіційний опонент на захисті кандидатської дисертації: 2020 – Швець В.В. «Військово-адміністративна та наукова діяльність генерала М.О. Домонтовича»; Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня: Лашук Наталія Василівна – захист кандидатської дисертації «Російське масонство в суспільнополітичних дискусіях останньої чверті XIX – початку XX ст.» - 07.00.02 – всесвітня історія – 2021. Участь у конференціях: - XII Міжнародна науково-практична конференція “MODERN DIRECTIONS OF SCIENTIFIC RESEARCH DEVELOPMENT”, 18-20 травня 2022 р. Чикаго, США. - XIII Міжнародна науково-практичній конференція “MODERN DIRECTIONS OF SCIENTIFIC RESEARCH DEVELOPMENT”, червень 2022 р. Чикаго, США. - Науково-практична конференція «Сьомі Фльорівські читання». 2022. Чернігів.

							Всеукраїнська науково-практична конференція «Соціально-філософська думка в Україні: вчора, сьогодні, завтра» присвячена пам'яті доктора філософських наук, професора, заслуженого працівника освіти України Анатолія Івановича Мельника 2 лютого 2023 р. Теми доповідей: Ячменіхін К.М. «Анатолій Іванович Мельник: український історіософ»; Ячменіхін К.М. Пуліна В.І. «Дмитро Чижевський про «національну особливість і її значення». Член редакційної колегії фахового видання: Член редколегії фахового видання Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Серія «Педагогічні науки». Організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника: Завідувач кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	**ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)**	**Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН**	**Методи навчання**	**Форми та методи оцінювання**
ПРН 14. Знання структури наукової галузі зі спеціальності історія та археологія, вищої освіти в Україні і світі, специфіки та етики професійної діяльності, базових принципів наукової комунікації; вміння використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення	☐	Науково-педагогічна практика	Індивідуальні консультації, теоретичні (аналіз і синтез, порівняльно-історичний) і практичні (емпіричні, польові, кейс-стаді), комунікативні та інтерактивні (дискусії, дебати, проєктне навчання), проблемно-пошуковий, дослідницький, моделювання навчального процесу, рефлексивний методи.	Оформлення звіту, презентація результатів дослідження, доповідь, усне опитування.
		Музейна археологія	Інтерактивні методи навчання (диспут, навчальні ігри; моделювання освітніх	Усне опитування, оцінювання індивідуальних та групових робіт,

наукової діяльності та вищої освіти.			ситуацій); словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	презентацій; контрольна робота. Залік.
		Теоретичні засади організації освітнього процесу в закладах вищої освіти	Пояснення, лекція, бесіда, дискусія, робота в малих групах, мозковий штурм, ілюстрування, демонстрування, виконання завдань проблемного та творчого характеру, розв'язування педагогічних задач, самостійна робота, метод індивідуальних навчально-дослідних завдань з подальшим обговоренням, використання презентацій, роздаткового дидактичного матеріалу тощо.	Усне та письмове опитування; співбесіда; стандартизовані тести; презентації результатів виконаних завдань та досліджень та індивідуальних завдань. Залік.
ПРН 13. Здатність працювати у форматі міждисциплінарних наукових досліджень, використовувати інструменти і методи інших гуманітарних і природничих наук.	☐	Інструментарій історичного дослідження	Розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, розв'язання ситуативних задач, інструктаж, практична робота, самостійна робота над виконанням індивідуальних завдань, ілюстрація на дошці, показ мультимедійної презентації, проєктна діяльність.	Усне опитування; контрольні (тестові) роботи; виконання практичних завдань; оцінювання виконаних індивідуальних завдань; сертифікація онлайн курсів; контрольна робота (тест). Залік.
		Науково-педагогічна практика	Індивідуальні консультації, теоретичні (аналіз і синтез, порівняльно-історичний) і практичні (емпіричні, польові, кейс-стаді), комунікативні та інтерактивні (дискусії, дебати, проєктне навчання) методи, проблемно-пошуковий дослідницький, моделювання навчального процесу, рефлексивний методи.	Оформлення звіту, презентація результатів дослідження, доповідь, усне опитування.
		Музейна археологія	Інтерактивні методи навчання (диспут, навчальні ігри; моделювання освітніх ситуацій); словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	Усне опитування, оцінювання індивідуальних та групових робіт, презентацій; контрольна робота. Залік.
		Організація науково-дослідної роботи	Загально-педагогічні (словесні, наочні, практичні); дослідницькі методи навчання.	Усне опитування; виконання та захист практичних робіт; захист результатів самостійної роботи. Залік.
		Українська мова у науково-педагогічній комунікації	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання ситуацій); словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, письмова робота (реферат, презентація) з теми або вузької проблематики; розв'язування та складання	Усне опитування; виконання та захист практичних робіт; захист результатів самостійної роботи. Екзамен.

			практичних завдань різного рівня з теми.	
		Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання ситуацій); словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, письмова робота (реферат, презентація) з теми або вузької проблематики; розв'язування та складання практичних завдань різного рівня з теми.	Усне опитування; виконання та захист практичних робіт; захист результатів самостійної роботи. Екзамен.
ПРН 12. Навички організації практичного вирішення питань збереження історичної пам'яті та охорони матеріальної й духовної культурно-історичної спадщини України.	☐	Світова грантова система та управління науковими проєктами	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання ситуацій); словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій, проєктів); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання; метод прогнозування.	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації, колективні та індивідуальні проекти; письмове опитування, виконання тестових завдань. Залік.
ПРН 11. Здатність забезпечувати якісну передачу наукового досвіду молодому поколінню, формувати національну наукову еліту, робити внесок у створення новітньої освітньої бази для підготовки висококваліфікованих фахівців за спеціальністю історія та археологія, стимулювати активність молодих науковців.	☐	Теоретичні засади організації освітнього процесу в закладах вищої освіти	Пояснення, лекція, бесіда, дискусія, робота в малих групах, мозковий штурм, ілюстрування, демонстрування, виконання завдань проблемного та творчого характеру, розв'язування педагогічних задач, самостійна робота, метод індивідуальних навчально-дослідних завдань з подальшим обговоренням, використання презентацій, роздаткового дидактичного матеріалу тощо.	Усне та письмове опитування; співбесіда; стандартизовані тести; презентації результатів виконаних завдань та досліджень та індивідуальних завдань. Залік.
		Світова грантова система та управління науковими проєктами	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання ситуацій); словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій, проєктів); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання; метод прогнозування.	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації, колективні та індивідуальні проекти; письмове опитування, виконання тестових завдань. Залік.
		Науково-педагогічна практика	Індивідуальні консультації, теоретичні (аналіз і синтез, порівняльно-історичний) і практичні (емпіричні, польові, кейс-стаді), комунікативні та інтерактивні (дискусії, дебати, проєктне навчання) методи, проблемно-пошуковий дослідницький, моделювання навчального процесу, рефлексивний методи.	Оформлення звіту, презентація результатів дослідження, доповідь, усне опитування.
ПРН 10. Здатність керуватися	☐	Науково-педагогічна практика	Індивідуальні консультації, теоретичні (аналіз і синтез,	Оформлення звіту, презентація результатів

основними принципами інтернаціоналізації, відкритості, доступності науки і освіти у світі, використовувати сучасні можливості для оприлюднення, поширення, популяризації результатів наукової діяльності в Україні та інших країнах, публікувати актуальний науковий продукт, брати участь у наукових заходах, міжнародних проєктах.			порівняльно-історичний) і практичні (емпіричні, польові, кейс-стаді), комунікативні та інтерактивні (дискусії, дебати, проєктне навчання) методи, проблемно-пошуковий дослідницький, моделювання навчального процесу, рефлексивний методи.	дослідження, доповідь, усне опитування.
		Українська мова у науково-педагогічній комунікації	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання ситуацій); словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, письмова робота (реферат, презентація) з теми або вузької проблематики; розв'язування та складання практичних завдань різного рівня з теми.	Усне опитування; виконання та захист практичних робіт; захист результатів самостійної роботи. Екзамен.
		Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання ситуацій); словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, письмова робота (реферат, презентація) з теми або вузької проблематики; розв'язування та складання практичних завдань різного рівня з теми.	Усне опитування; виконання та захист практичних робіт; захист результатів самостійної роботи. Екзамен.
ПРН 8. Досконале вміння використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та програмні продукти на всіх етапах наукового дослідження, створювати якісні презентації, ефективно застосовувати мультимедійні технології, програмне забезпечення для виконання наукових завдань.	☐	Науково-педагогічна практика	Індивідуальні консультації, теоретичні (аналіз і синтез, порівняльно-історичний) і практичні (емпіричні, польові, кейс-стаді), комунікативні та інтерактивні (дискусії, дебати, проєктне навчання) методи, проблемно-пошуковий дослідницький, моделювання навчального процесу, рефлексивний методи.	Оформлення звіту, презентація результатів дослідження, доповідь, усне опитування.
		Музейна археологія	Інтерактивні методи навчання (диспут, навчальні ігри; моделювання освітніх ситуацій); словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	Усне опитування, оцінювання індивідуальних та групових робіт, презентацій; контрольна робота. Залік.
		Сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях	Розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, розв’язання ситуативних задач, інструктаж, практична робота, самостійна робота над виконанням індивідуальних завдань, ілюстрація на дошці, показ мультимедійної презентації, проєктна діяльність.	Усне опитування; контрольні (тестові) роботи; виконання практичних завдань; оцінювання виконаних індивідуальних завдань; сертифікація онлайн курсів; контрольна робота (тест). Залік.
		Україна – ЄС: історія взаємин	Інтерактивні; словесні; практичні; проблемний	Усне опитування, участь у груповій роботі, презентації;

			виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	контрольна робота. Залік.
		Організація науково-дослідної роботи	Загально-педагогічні (словесні, наочні, практичні); дослідницькі методи навчання.	Усне опитування; виконання та захист практичних робіт; захист результатів самостійної роботи. Залік.
		Українська мова у науково-педагогічній комунікації	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання ситуацій); словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, письмова робота (реферат, презентація) з теми або вузької проблематики; розв'язування та складання практичних завдань різного рівня з теми.	Усне опитування; виконання та захист практичних робіт; захист результатів самостійної роботи. Екзамен.
		Інструментарій історичного дослідження	Розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, розв'язання ситуативних задач, інструктаж, практична робота, самостійна робота над виконанням індивідуальних завдань, ілюстрація на дошці, показ мультимедійної презентації, проєктна діяльність.	Усне опитування; контрольні (тестові) роботи; виконання практичних завдань; оцінювання виконаних індивідуальних завдань; сертифікація онлайн курсів; контрольна робота (тест). Залік.
ПРН 9. Достатнє володіння іноземною мовою для здійснення інформаційного пошуку, міжнародної комунікації, консультування, співробітництва, презентації результатів власної дослідницької діяльності за межами України, здійснення освітньої діяльності для іноземних здобувачів освіти, підготовки українських здобувачів освіти для інтеграції їх у світове наукове середовище.	☐	Науково-педагогічна практика	Індивідуальні консультації, теоретичні (аналіз і синтез, порівняльно-історичний) і практичні (емпіричні, польові, кейс-стаді), комунікативні та інтерактивні (дискусії, дебати, проєктне навчання) методи, проблемно-пошуковий дослідницький, моделювання навчального процесу, рефлексивний методи.	Оформлення звіту, презентація результатів дослідження, доповідь, усне опитування.
		Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання ситуацій); словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, письмова робота (реферат, презентація) з теми або вузької проблематики; розв'язування та складання практичних завдань різного рівня з теми.	Усне опитування; виконання та захист практичних робіт; захист результатів самостійної роботи. Екзамен.
ПРН 15. Здатність до невпинного саморозвитку на основі сформованого наукового світогляду вченого-дослідника, новатора, просвітника, потреба нових знань, наукової комунікації, навчання упродовж всього життя.	☐	Світова грантова система та управління науковими проєктами	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання ситуацій); словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій, проєктів); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання; метод прогнозування.	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації, колективні та індивідуальні проекти; письмове опитування, виконання тестових завдань. Залік.

		Інструментарій історичного дослідження	Розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, розв'язання ситуативних задач, інструктаж, практична робота, самостійна робота над виконанням індивідуальних завдань, ілюстрація на дошці, показ мультимедійної презентації, проєктна діяльність.	Усне опитування; контрольні (тестові) роботи; виконання практичних завдань; оцінювання виконаних індивідуальних завдань; сертифікація онлайн курсів; контрольна робота (тест). Залік.
		Сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях	Розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, розв'язання ситуативних задач, інструктаж, практична робота, самостійна робота над виконанням індивідуальних завдань, ілюстрація на дошці, показ мультимедійної презентації, проєктна діяльність.	Усне опитування; контрольні (тестові) роботи; виконання практичних завдань; оцінювання виконаних індивідуальних завдань; сертифікація онлайн курсів; контрольна робота (тест). Залік.
		Сучасні теорії пізнання	Пояснювально-ілюстративні; евристичні; проблемно-пошукові методи; дискусійні; виконання індивідуальних завдань з їх презентацією.	Усне опитування; співбесіда; захист презентацій індивідуальних робіт. Екзамен.
		Організація науково-дослідної роботи	Загально-педагогічні (словесні, наочні, практичні); дослідницькі методи навчання.	Усне опитування; виконання та захист практичних робіт; захист результатів самостійної роботи. Залік.
		Музейна археологія	Інтерактивні методи навчання (диспут, навчальні ігри; моделювання освітніх ситуацій); словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	Усне опитування, оцінювання індивідуальних та групових робіт, презентацій; контрольна робота. Залік.
		Науково-педагогічна практика	Індивідуальні консультації, теоретичні (аналіз і синтез, порівняльно-історичний) і практичні (емпіричні, польові, кейс-стаді), комунікативні та інтерактивні (дискусії, дебати, проєктне навчання), проблемно-пошуковий, дослідницький, моделювання навчального процесу, рефлексивний методи.	Оформлення звіту, презентація результатів дослідження, доповідь, усне опитування.
ПРН 7. Вміння і навички роботи з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, знання і використання правил цитування та посилання на використані джерела, правил оформлення бібліографічного списку, розуміння змісту і порядку розрахунків	☐	Науково-педагогічна практика	Індивідуальні консультації, теоретичні (аналіз і синтез, порівняльно-історичний) і практичні (емпіричні, польові, кейс-стаді), комунікативні та інтерактивні (дискусії, дебати, проєктне навчання) методи, проблемно-пошуковий дослідницький, моделювання навчального процесу, рефлексивний методи.	Оформлення звіту, презентація результатів дослідження, доповідь, усне опитування.
		Світова грантова система та управління науковими проєктами	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання ситуацій); словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації, колективні та індивідуальні проекти; письмове опитування, виконання

основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності.			(виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій, проєктів); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання; метод прогнозування.	тестових завдань. Залік.
		Сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях	Розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, розв'язання ситуативних задач, інструктаж, практична робота, самостійна робота над виконанням індивідуальних завдань, ілюстрація на дошці, показ мультимедійної презентації, проєктна діяльність.	Усне опитування; контрольні (тестові) роботи; виконання практичних завдань; оцінювання виконаних індивідуальних завдань; сертифікація онлайн курсів; контрольна робота (тест). Залік.
		Організація науково-дослідної роботи	Загально-педагогічні (словесні, наочні, практичні); дослідницькі методи навчання.	Усне опитування; виконання та захист практичних робіт; захист результатів самостійної роботи. Залік.
		Українська мова у науково-педагогічній комунікації	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання ситуацій); словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, письмова робота (реферат, презентація) з теми або вузької проблематики; розв'язування та складання практичних завдань різного рівня з теми	Усне опитування; виконання та захист практичних робіт; захист результатів самостійної роботи. Екзамен.
ПРН 3. Здатність генерувати нові ідеї, формувати нові знання, формулювати нові історичні завдання для розширення меж дослідницької діяльності, вміння розробляти і реалізовувати інноваційні проєкти і програми для визначення нових пріоритетних напрямків розвитку історичної науки.	☐	Україна – ЄС: історія взаємин	Інтерактивні; словесні; практичні; проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	Усне опитування, участь у груповій роботі, презентації; контрольна робота. Залік.
		Організація науково-дослідної роботи	Загально-педагогічні (словесні, наочні, практичні); дослідницькі методи навчання	Усне опитування; виконання та захист практичних робіт; захист результатів самостійної роботи. Залік
		Сучасні теорії пізнання	Пояснювально-ілюстративні; евристичні; проблемно-пошукові методи; дискусійні; виконання індивідуальних завдань з їх презентацією	Усне опитування; співбесіда; захист презентацій індивідуальних робіт. Екзамен
		Сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях	Розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, розв'язання ситуативних задач, інструктаж, практична робота, самостійна робота над виконанням індивідуальних завдань, ілюстрація на дошці, показ мультимедійної презентації, проєктна діяльність	Усне опитування; контрольні (тестові) роботи; виконання практичних завдань; оцінювання виконаних індивідуальних завдань; сертифікація онлайн курсів; контрольна робота (тест). Залік.
		Інструментарій історичного дослідження	Розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, розв'язання ситуативних задач, інструктаж, практична робота, самостійна робота над виконанням індивідуальних завдань, ілюстрація на дошці, показ мультимедійної презентації, проєктна діяльність.	Усне опитування; контрольні (тестові) роботи; виконання практичних завдань; оцінювання виконаних індивідуальних завдань; сертифікація онлайн курсів; контрольна робота (тест). Залік.

		Світова грантова система та управління науковими проєктами	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання ситуацій); словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій, проєктів); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання; метод прогнозування.	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації, колективні та індивідуальні проекти; письмове опитування, виконання тестових завдань. Залік.
		Науково-педагогічна практика	Індивідуальні консультації, теоретичні (аналіз і синтез, порівняльно-історичний) і практичні (емпіричні, польові, кейс-стаді), комунікативні та інтерактивні (дискусії, дебати, проєктне навчання) методи, проблемно-пошуковий метод, дослідницький, моделювання навчального процесу, рефлексивний методи.	Оформлення звіту, презентація результатів дослідження, доповідь, усне опитування.
		Музейна археологія	Інтерактивні методи навчання (диспут, навчальні ігри; моделювання освітніх ситуацій); словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	Усне опитування, оцінювання індивідуальних та групових робіт, презентацій; контрольна робота. Залік.
ПРН 6. Володіння усім спектром методичного інструментарію, вміння обирати оптимальні шляхи розв'язання проблеми, формування оригінальної творчої лабораторії з урахуванням провідних методологічних тенденцій, методологічних принципів філософського дослідження, теоретичних та емпіричних методів історичного дослідження, соціологічних і статистичних методів.	☐	Науково-педагогічна практика	Індивідуальні консультації, теоретичні (аналіз і синтез, порівняльно-історичний) і практичні (емпіричні, польові, кейс-стаді), комунікативні та інтерактивні (дискусії, дебати, проєктне навчання) методи, проблемно-пошуковий дослідницький, моделювання навчального процесу, рефлексивний методи.	Оформлення звіту, презентація результатів дослідження, доповідь, усне опитування.
		Світова грантова система та управління науковими проєктами	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання ситуацій); словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій, проєктів); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання; метод прогнозування	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації, колективні та індивідуальні проекти; письмове опитування, виконання тестових завдань. Залік.
		Інструментарій історичного дослідження	Розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, розв'язання ситуативних задач, інструктаж, практична робота, самостійна робота над виконанням індивідуальних завдань, ілюстрація на дошці, показ мультимедійної презентації,	Усне опитування; контрольні (тестові) роботи; виконання практичних завдань; оцінювання виконаних індивідуальних завдань; сертифікація онлайн курсів; контрольна робота (тест). Залік.

			проєктна діяльність	
		Сучасні теорії пізнання	Пояснювально-ілюстративні; евристичні; проблемно-пошукові методи; дискусійні; виконання індивідуальних завдань з їх презентацією	Усне опитування; співбесіда; захист презентацій індивідуальних робіт. Екзамен.
		Організація науково-дослідної роботи	Загально-педагогічні (словесні, наочні, практичні); дослідницькі методи навчання	Усне опитування; виконання та захист практичних робіт; захист результатів самостійної роботи. Залік.
ПРН 4. Здатність визначати мету, завдання, об'єкт, предмет, стратегію, алгоритм теоретичного та експериментального дослідження з історії та археології, організовувати власну та колективну наукову діяльність відповідно до умов і потреб історичної науки в Україні і світі.	☐	Науково-педагогічна практика	Індивідуальні консультації, теоретичні (аналіз і синтез, порівняльно-історичний) і практичні (емпіричні, польові, кейс-стаді), комунікативні та інтерактивні (дискусії, дебати, проєктне навчання) методи, проблемно-пошуковий метод, дослідницький, моделювання навчального процесу, рефлексивний методи.	Оформлення звіту, презентація результатів дослідження, доповідь, усне опитування.
		Інструментарій історичного дослідження	Розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, розв'язання ситуативних задач, інструктаж, практична робота, самостійна робота над виконанням індивідуальних завдань, ілюстрація на дошці, показ мультимедійної презентації, проєктна діяльність	Усне опитування; контрольні (тестові) роботи; виконання практичних завдань; оцінювання виконаних індивідуальних завдань; сертифікація онлайн курсів; контрольна робота (тест). Залік.
ПРН 2. Досконале знання сфери досліджуваного та широкого загальноісторичного контексту, історіографічної та джерелознавчої бази, модерних наукових теорій і концепцій зі спеціальності історія та археологія, використання вітчизняного і зарубіжного наукового досвіду і доробку.	☐	Музейна археологія	Інтерактивні методи навчання (диспут, навчальні ігри; моделювання освітніх ситуацій); словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	Усне опитування, оцінювання індивідуальних та групових робіт, презентацій; контрольна робота. Залік
		Світова грантова система та управління науковими проєктами	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання ситуацій); словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій, проєктів); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання; метод прогнозування	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації, колективні та індивідуальні проекти; письмове опитування, виконання тестових завдань. Залік.
		Інструментарій історичного дослідження	Розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, розв'язання ситуативних задач, інструктаж, практична робота, самостійна робота над виконанням індивідуальних завдань, ілюстрація на дошці, показ мультимедійної презентації, проєктна діяльність	Усне опитування; контрольні (тестові) роботи; виконання практичних завдань; оцінювання виконаних індивідуальних завдань; сертифікація онлайн курсів; контрольна робота (тест). Залік.
		Сучасні теорії пізнання	Пояснювально-ілюстративні; евристичні;	Усне опитування; співбесіда; захист презентацій

			проблемно-пошукові методи; дискусійні; виконання індивідуальних завдань з їх презентацією	індивідуальних робіт. Екзамен
		Україна – ЄС: історія взаємин	Інтерактивні; словесні; практичні; проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	Усне опитування, участь у груповій роботі, презентації; контрольна робота. Залік.
ПРН 1. Побудова власного наукового світобачення та дослідницького поля на основі сучасної історичної парадигми, загальнолюдських цінностей, базових принципів функціонування світової наукової спільноти.	☐	Музейна археологія	Інтерактивні методи навчання (диспут, навчальні ігри; моделювання освітніх ситуацій); словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	Усне опитування, оцінювання індивідуальних та групових робіт, презентацій; контрольна робота. Залік.
		Інструментарій історичного дослідження	Розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, розв'язання ситуативних задач, інструктаж, практична робота, самостійна робота над виконанням індивідуальних завдань, ілюстрація на дошці, показ мультимедійної презентації, проєктна діяльність	Усне опитування; контрольні (тестові) роботи; виконання практичних завдань; оцінювання виконаних індивідуальних завдань; сертифікація онлайн курсів; контрольна робота (тест). Залік.
		Сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях	Розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, розв'язання ситуативних задач, інструктаж, практична робота, самостійна робота над виконанням індивідуальних завдань, ілюстрація на дошці, показ мультимедійної презентації, проєктна діяльність.	Усне опитування; контрольні (тестові) роботи; виконання практичних завдань; оцінювання виконаних індивідуальних завдань; сертифікація онлайн курсів; контрольна робота (тест). Залік.
		Сучасні теорії пізнання	Пояснювально-ілюстративні; евристичні; проблемно-пошукові методи; дискусійні; виконання індивідуальних завдань з їх презентацією	Усне опитування; співбесіда; захист презентацій індивідуальних робіт. Екзамен.
		Україна – ЄС: історія взаємин	Інтерактивні; словесні; практичні; проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	Усне опитування, участь у груповій роботі, презентації; контрольна робота. Залік.
		Організація науково-дослідної роботи	Загально-педагогічні (словесні, наочні, практичні); дослідницькі методи навчання	Усне опитування; виконання та захист практичних робіт; захист результатів самостійної роботи. Залік.
		Науково-педагогічна практика	Індивідуальні консультації, теоретичні (аналіз і синтез, порівняльно-історичний) і практичні (емпіричні, польові, кейс-стаді), комунікативні та інтерактивні (дискусії, дебати, проєктне навчання) методи, проблемно-пошуковий метод, дослідницький, моделювання навчального процесу, рефлексивний методи.	Оформлення звіту, презентація результатів дослідження, доповідь, усне опитування.
ПРН 5. Навички наукового пошуку	☐	Україна – ЄС: історія взаємин	Інтерактивні; словесні; практичні; проблемний	Усне опитування, участь у груповій роботі, презентації;

джерел різного типу, їхнього всебічного аналізу, визначення достовірності, інформативності, унікальності шляхом застосування сучасних методів і засобів дослідження.			виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	контрольна робота. Залік.
		Науково-педагогічна практика	Індивідуальні консультації, теоретичні (аналіз і синтез, порівняльно-історичний) і практичні (емпіричні, польові, кейс-стаді), комунікативні та інтерактивні (дискусії, дебати, проєктне навчання) методи, проблемно-пошуковий дослідницький, моделювання навчального процесу, рефлексивний методи.	Оформлення звіту, презентація результатів дослідження, доповідь, усне опитування.
		Музейна археологія	Інтерактивні методи навчання (диспут, навчальні ігри; моделювання освітніх ситуацій); словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	Усне опитування, оцінювання індивідуальних та групових робіт, презентацій; контрольна робота. Залік.
		Світова грантова система та управління науковими проєктами	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання ситуацій); словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій, проєктів); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання; метод прогнозування	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації, колективні та індивідуальні проекти; письмове опитування, виконання тестових завдань. Залік.
		Інструментарій історичного дослідження	Розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, розв'язання ситуативних задач, інструктаж, практична робота, самостійна робота над виконанням індивідуальних завдань, ілюстрація на дошці, показ мультимедійної презентації, проєктна діяльність	Усне опитування; контрольні (тестові) роботи; виконання практичних завдань; оцінювання виконаних індивідуальних завдань; сертифікація онлайн курсів; контрольна робота (тест). Залік.
		Сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях	Розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, розв'язання ситуативних задач, інструктаж, практична робота, самостійна робота над виконанням індивідуальних завдань, ілюстрація на дошці, показ мультимедійної презентації, проєктна діяльність	Усне опитування; контрольні (тестові) роботи; виконання практичних завдань; оцінювання виконаних індивідуальних завдань; сертифікація онлайн курсів; контрольна робота (тест). Залік.
		Організація науково-дослідної роботи	Загально-педагогічні (словесні, наочні, практичні); дослідницькі методи навчання	Усне опитування; виконання та захист практичних робіт; захист результатів самостійної роботи. Залік.